

โครงการยุทธศาสตร์รวมใจอาสา พาพ้ันภัยโควิด 19

วิชาคณิตศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนอนุบาลเชิงคำ(วัดพระธาตุสบแวน)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยาเขต 2

แบบฝึกทักษะ เรื่อง ร้อยละ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เล่ม 6

โจทย์ปัญหา ร้อยละเกี่ยวกับกำไร-ขาดทุน

นางสาวยุภาพร ชาวเวียง

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเชียงคำ (วัดพระธาตุสบแวน)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

แบบฝึกทักษะโจทย์ปัญหาร้อยละเกี่ยวกับกำไร-ขาดทุน

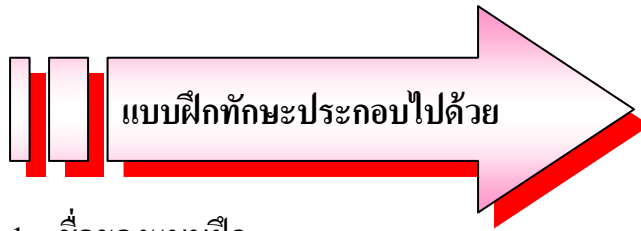
คำชี้แจง

แบบฝึกทักษะ เรื่อง ร้อยละ เป็นการจัดการบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด มีตัวอย่างจากใบความรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาก่อนลงมือแบบฝึกทักษะ และในแต่ละแบบฝึกจะมีกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองหลายรูปแบบ เป็นการสร้างกระบวนการคิดโดยการกำหนดสถานการณ์ต่างๆ ที่นักเรียนพบเจอในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และนำไปพัฒนาในการเรียนรู้ในขั้นสูงต่อไป

ผู้วิจัยหวังว่า แบบฝึกทักษะ เรื่อง ร้อยละ (โจทย์ปัญหาร้อยละเกี่ยวกับกำไร-ขาดทุน) คงเป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ที่สนใจนำไปใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนา การเรียนรู้ต่อไป

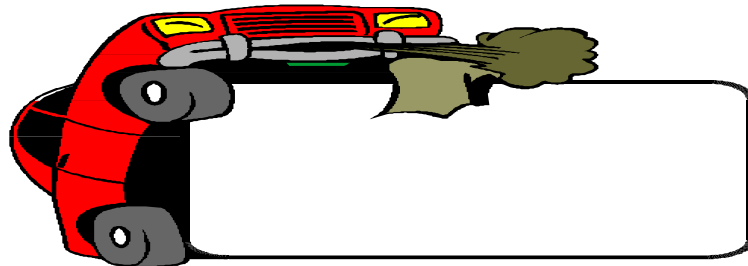
นางสาวยุภาพร ชาวเวียง

1. ชื่อของแบบฝึก
2. คำชี้แจงการใช้แบบฝึก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้
4. แบบฝึกทักษะ
5. เฉลยแบบฝึกทักษะ
6. บรรณานุกรม

1. ศึกษาคำอธิบายเนื้อหาของเรื่องที่เรียนให้เข้าใจ/ฟังคำชี้แจงจากครู
2. ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบฝึก
3. ทำแบบฝึกทักษะ
4. ตรวจสอบคำตอบ

1. เพื่อฝึกให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้
2. เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการทำแบบฝึกทักษะไปประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้

1. สามารถกำไร-ขาดทุน จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้
2. สามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ปัญหาที่กำหนดให้ได้
3. สามารถสร้างสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับกำไร-ขาดทุน พร้อมทั้งตั้งคำถามและ
คำตอบจากสถานการณ์ที่สร้างขึ้นได้

ใบความรู้ เรื่อง ความหมายของกำไร-ขาดทุน

พ่อค้าซื้อวิทยุราคา 500 บาท ขายไป 750 บาท

หมายความว่า ราคาขายมากกว่าราคาทุนที่ซื้อมา
ดังนั้น พ่อค้าได้กำไร $750 - 500 = 250$ บาท

แม่ค้าซื้อผักมา 600 บาท ขายได้ 550 บาท

หมายความว่า ราคาขายน้อยกว่าราคาทุนที่ซื้อมา
ดังนั้น แม่ค้าขาดทุน $600 - 550 = 50$ บาท

ติดราคาขายตู้เย็น 9,000 บาท ลดราคา 500 บาท

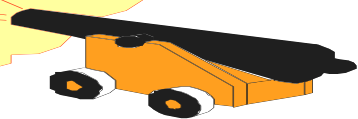
หมายความว่า ลดราคา แสดงว่าราคาขายน้อยกว่าราคาที่ตั้ง
ดังนั้น ขายตู้เย็นราคา $9,000 - 500 = 8,500$ บาท

สรุปความสัมพันธ์ของคำที่เกี่ยวข้องกับกำไร-ขาดทุน คือ

กำไร = ราคาขาย - ราคาทุน

ขาดทุน = ราคาทุน - ราคาขาย

ราคาขาย = ราคาที่บอกขาย - ราคาที่ลดให้

ใบความรู้ เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละเกี่ยวกับกำไร-ขาดทุน

ตัวอย่างที่ 1 พ่อค้าซื้อเสื้อราคาตัวละ 350 บาท ขายได้กำไร 10% พ่อค้าขายเสื้อตัวละกี่บาท

กำไร 10% หมายความว่า

ถ้าลงทุน 100 บาท ขายได้กำไร 10 บาท

หรือ ถ้าลงทุน 100 บาท ขายไป $100 + 10 = 110$ บาท

เมื่อแปลความหมายของกำไร 10% แสดงวิธีทำได้ดังนี้

วิธีที่ 1

ทุน 100 บาท ขายได้กำไร	10	บาท
ทุน 350 บาท ขายได้กำไร	$350 \times \frac{10}{100} = 35$	บาท
ดังนั้น พ่อค้าขายเสื้อราคาตัวละ	$350 + 35 = 385$	บาท

วิธีที่ 2

ทุน 100 บาท ขายไป	110	บาท
ทุน 350 บาท ขายไป	$350 \times \frac{110}{100} = 385$	บาท
ดังนั้น พ่อค้าขายเสื้อราคาตัวละ	385	บาท

วิธีที่ 3

ได้กำไร 10% หมายความว่า ได้กำไร	$\frac{10}{100}$	ของราคาทุน
พ่อค้าลงทุนซื้อเสื้อราคา	350	บาท
พ่อค้าขายได้กำไร	$\frac{10}{100} \times 350 = 35$	บาท
ดังนั้น พ่อค้าขายเสื้อราคาตัวละ	$350 + 35 = 385$	บาท

ตอบ พ่อค้าขายเสื้อราคาตัวละ ๓๘๕ บาท

ตัวอย่างที่ 2 ก้อยซื้อวิทยุราคา 500 บาท ขายไปขาดทุน 20 % ก้อยขายวิทยุราคากี่บาท

ขาดทุน 20 % หมายความว่า

ถ้าลงทุน 100 บาท ขายไปขาดทุน 20 บาท

หรือ ถ้าลงทุน 100 บาท ขายไป $100 - 20 = 80$ บาท

เมื่อแปลความหมายของกำไร 10 % แสดงวิธีทำได้ดังนี้

วิธีที่ 1 ก้อยลงทุนซื้อวิทยุราคา 100 บาท ขายไปขาดทุน 20 บาท
 ทุน 500 บาท ขายไปขาดทุน $500 \times \frac{20}{100} = 100$ บาท
 ดังนั้น ก้อยขายวิทยุราคา $500 - 100 = 400$ บาท

วิธีที่ 2 ทุน 100 บาท ขายไป 80 บาท
 ทุน 500 บาท ขายไป $500 \times \frac{80}{100} = 400$ บาท
 ดังนั้น ก้อยขายวิทยุราคา 400 บาท

วิธีที่ 3 ก้อยขายวิทยุขาดทุน 20 % หมายความว่า
 ก้อยขาดทุน $\frac{20}{100}$ ของราคาทุน
 ก้อยขายวิทยุขาดทุน $\frac{20}{100} \times 500 = 100$ บาท
 ดังนั้น ก้อยขายวิทยุราคา $500 - 100 = 400$ บาท

ตอบ ก้อยขายวิทยุราคา 400 บาท

ไม่ยากเกินไปใช่ไหมคะเพื่อนๆ

แบบฝึกทักษะชุดที่ 2

สมมุติว่า สหกรณ์โรงเรียนเปิดร้านขายสินค้า ซึ่งสินค้าแต่ละชนิดที่นำมาขายนั้นจะมีทั้งสินค้าใหม่และสินค้าค้างสต็อกไว้โดยที่สินค้าบางชนิดถ้าขายหมดก็จะได้กำไร และบางชนิดถ้าขายหมดก็จะขาดทุน แต่เมื่อสินค้าหมด นักเรียนจะต้องได้กำไรจากการขายสินค้าเหล่านั้น ซึ่งได้กำหนดราคาต้นทุนไว้ดังนี้

12 บาท

5 บาท

20 บาท

14 บาท

50 บาท

19 บาท

5 บาท

45 บาท

48 บาท

18 บาท

12 บาท

45 บาท

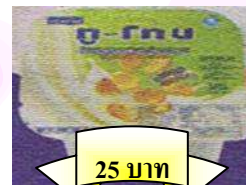
20 บาท

7 บาท

38 บาท

25 บาท

1.

ตอบ

2.

ตอบ

3.

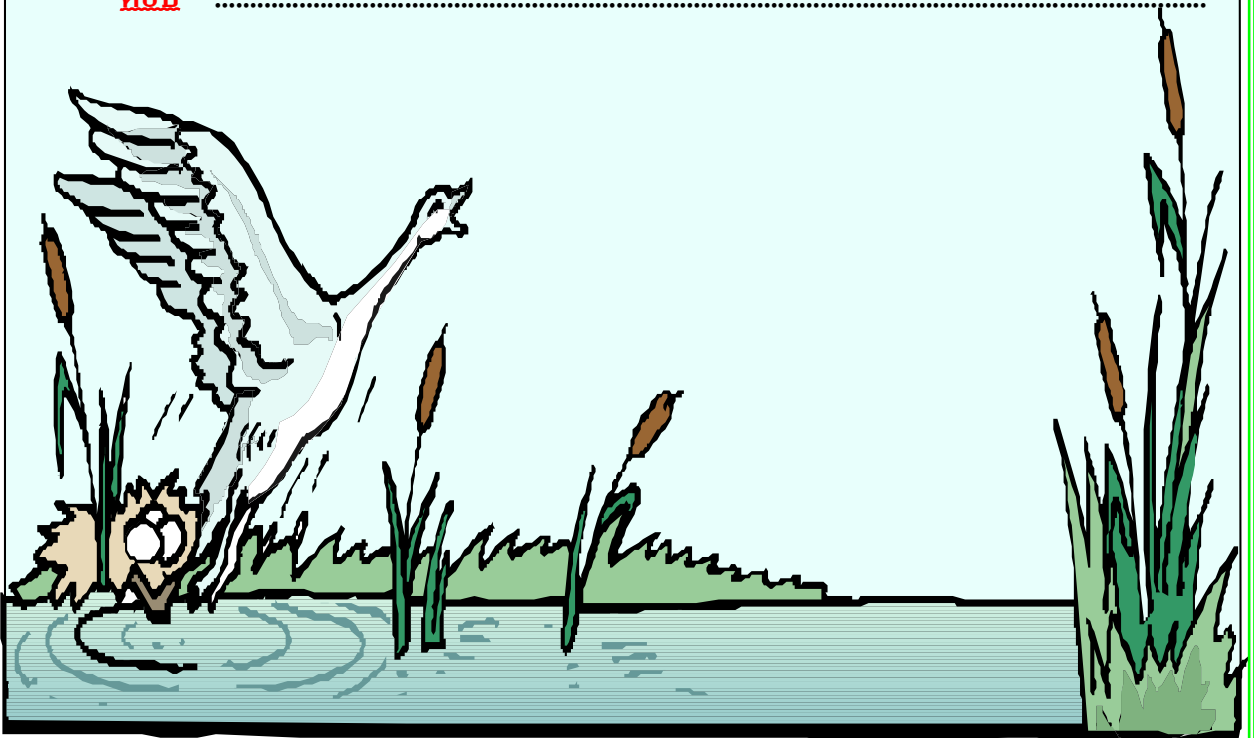
ตอบ

4.

ตอบ

5.

ตอบ

แบบฝึกทักษะชุดที่ 1

สมมุติว่า ครอบครัวของนักเรียนจะเปิดร้านขายของในหมู่บ้าน โดยให้นักเรียนช่วยเลือกซื้อสินค้าไปขายในร้าน โดยเลือกจากสินค้าในใบโฆษณาสินค้า นักเรียนจะเลือกสินค้าชนิดใดมาขายในร้านขายของของครอบครัวนักเรียนยกตัวอย่างมาสัก 10 รายการ และตกลงกันว่าของที่ซื้อมาต้องขายให้ได้กำไร 10% ของราคาทุน นักเรียนจะมีวิธีช่วยคิดราคาขายสินค้าแต่ละชนิดที่จะจำหน่ายในร้านของครอบครัวนักเรียนอย่างไร เขียนแนวคิดในการหาคำไรด้วย

รายการสินค้า	ราคาทุน (บาท)	กำไร (บาท) (พร้อมแสดงแนวคิด)	ราคาขาย (บาท)
เช่น สบู่ลักษณะ	10	$\frac{10 \times 10}{100} = 1$	11
ยกตัวอย่างเช่น ไวตามินัลแพ็ค 6 ขวด	61 บาท	$\frac{61 \times 10}{100} = 6.10$ ประมาณ 7 บาท	68
คำตอบของนักเรียนมีหลากหลายอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน			

แบบฝึกทักษะชุดที่ 2

สมมุติว่า สหกรณ์โรงเรียนเปิดร้านขายสินค้า ซึ่งสินค้าแต่ละชนิดที่นำมาขายนั้นจะมีทั้งสินค้าใหม่และสินค้าค้างสต็อกไว้โดยที่สินค้าบางชนิดถ้าขายหมดก็จะได้กำไร และบางชนิดถ้าขายหมดก็จะขาดทุน แต่เมื่อสินค้าหมด นักเรียนจะต้องได้กำไรจากการขายสินค้าเหล่านั้น ซึ่งได้กำหนดราคาต้นทุนไว้ดังนี้

12 บาท

5 บาท

20 บาท

14 บาท

50 บาท

19 บาท

5 บาท

45 บาท

48 บาท

18 บาท

12 บาท

45 บาท

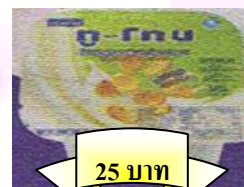
20 บาท

7 บาท

38 บาท

25 บาท

คำถาม

1. ให้นักเรียนหาวิธีขายสินค้าแต่ละชนิด ซึ่งบางชนิดถ้าขายหมดจะได้กำไรและบางชนิดจะขาดทุน แต่เมื่อขายสินค้าเหล่านี้หมดจะต้องได้กำไรจากการขาย

สถานการณ์ปัญหา**ยกตัวอย่างเช่น**

ขายแล้วได้กำไร เช่น

ต้นทุนโยเกิร์ต ต้นทุน 12 บาท ขาย 14.50 บาท ได้กำไร 1.50 บาท

$$\text{แสดงว่าได้กำไรร้อยละ } 100 \times \frac{1.50}{12} = 12.50 \%$$

ต้นทุนน้ำมันพืชมรกต 50 บาท ขาย 45 บาท ขาดทุน 5 บาท

$$\text{แสดงว่าขาดทุน } 100 \times \frac{5}{50} = 10 \%$$

2. ให้นักเรียนสร้างสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการลดราคาสินค้าจากใบโฆษณาสินค้า แล้วตั้งคำถามจากสถานการณ์ปัญหาที่สร้างขึ้น พร้อมทั้งหาคำตอบ

สถานการณ์ปัญหา

ยกตัวอย่างเช่น (คำตอบของนักเรียนให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ลด 25%

สมุดจอนด์สันราคาก่อนลด 14 บาท ลด 25%

$$\text{แสดงว่าขาดทุน } 14 \times \frac{25}{100} = 3.50 \text{ บาท}$$

$$\text{สมุดราคา } 14 - 3.50 = 10.50 \text{ บาท}$$

ยกตัวอย่างเช่น (คำตอบของนักเรียนให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

1. ถ้าขายหมูไปก่อนละ 10 บาท ขาดทุนร้อยละเท่าใด

ตอบ ขาดทุน $14 - 10 = 4$ บาท

ขาดทุนร้อยละ $100 \times \frac{4}{14} = 28.57$ ขาดทุนประมาณร้อยละ 29

2.

ตอบ

3.

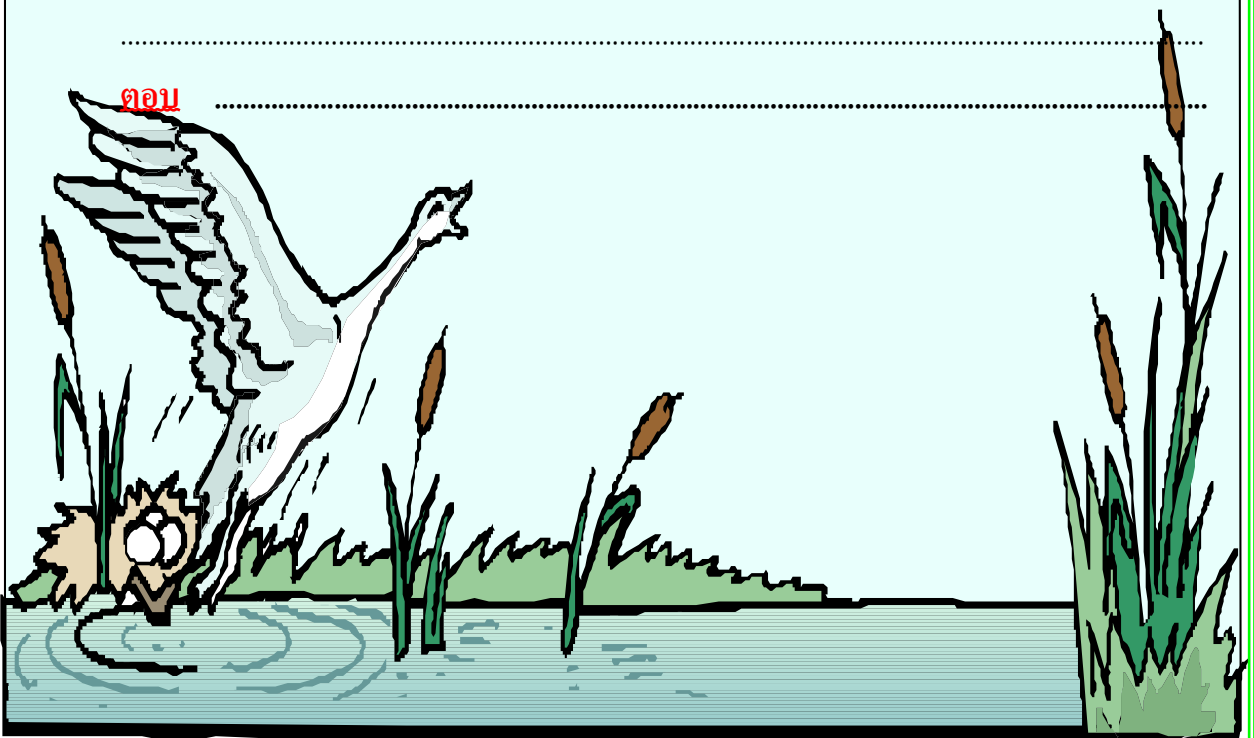
ตอบ

4.

ตอบ

5.

ตอบ

ห้างโลตัส

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์**.
 กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2540). **คู่มือหลักสูตรคณิตศาสตร์ พุทธศักราช 2540**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2549). **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2549). **แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. กรุงเทพฯ :
 โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2549). **คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐาน สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- จิรพร สามารถ. (2543). **การพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละ
 โดยใช้ชุดการฝึก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา จิยโชค. (2531). **โจทย์ปัญหา : สัมฤทธิ์ผลและขั้นตอน**. สารพัฒนาหลักสูตร. 71 (กุมภาพันธ์) :
 10 – 20.
- ชมพูนุช น้าภา. (2546). **ปฏิรูปการสอนคณิตศาสตร์ สานฝัน...เด็กไทยเก่งคำนวณ**. มติชน, (กรกฎาคม
 2546) : 12.
- ชมนาด เชื้อสุวรรณทวี. (2542). **การสอนคณิตศาสตร์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร.
- เดอะมอลด์ร่าช. **โปรซัวร์สินค้าตราคาพิเศษ**. (มกราคม 2551). 1-3.
- เดือนใจ ตรีเนตร. (2544). **ผลการใช้แบบฝึกการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง พื้นที่ สำหรับนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บีก ซี. (2551). **โปรซัวร์สินค้า (โปรซัวร์ 8/2551)**. (กรกฎาคม 2551) : 1 – 18.
- ประยูร อาษานาม. (2537). **การเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในในระดับประถมศึกษา : หลักการและแนว
 ปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : ปรกาศพริก.

- ปรีชา เนาว์เย็นผล. (2538). การแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2540). “การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์.” วารสารคณิตศาสตร์ 434 (พฤศจิกายน – ธันวาคม 2540) : 64 – 66.
- นิตยา ประพุดติกิจ. (2541). คณิตศาสตร์สำหรับเด็กประถม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- มุดดา งอกเสมอ. (2541). กระบวนการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุพิน พิพิธกุล. (2530). การสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณิ โสมประยูร. (2543). เทคนิคการสอนคณิตศาสตร์สำหรับครูประถม. กรุงเทพฯ : ภาคหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2537). เอกสารการสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วารสารโลดส์. (2551). โพรโมชันสินค้า. (มิถุนายน 2551) : 1 – 15.
- สนิท พรหมมา. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจทักษะการคิดคำนวณ และทักษะการแก้โจทย์ปัญหาในระดับชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมวงษ์ แปลงประสพโชค. (ม.ป.ป.). ปัญหาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ของเด็กไทยในปัจจุบัน. เอกสารประกอบการอบรม.
- สุนีย์ เพ็ชร์ชัย. (2540). กิจกรรมคณิตศาสตร์สำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

แบบฝึกทักษะ เรื่อง ร้อยละ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เล่ม 7

กำไร-ขาดทุนและการหาค่าร้อยละ

นางสาวยุภาพร ชาวเวียง

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเชียงคำ (วัดพระธาตุสบแวน)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

แบบฝึกทักษะกำไร-ขาดทุน และการหาค่าร้อยละ

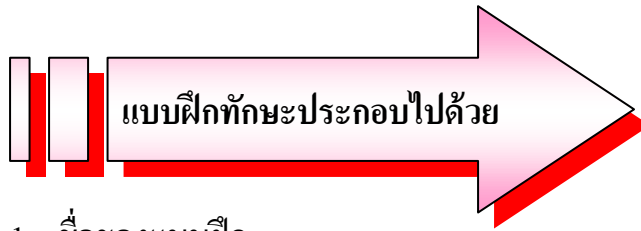
คำชี้แจง

แบบฝึกทักษะ เรื่อง ร้อยละ เป็นการจัดการบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด มีตัวอย่างจากใบความรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาก่อนลงมือแบบฝึกทักษะ และในแต่ละแบบฝึกจะมีกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองหลายรูปแบบ เป็นการสร้างกระบวนการคิดโดยการกำหนดสถานการณ์ต่างๆ ที่นักเรียนพบเจอในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และนำไปพัฒนาในการเรียนรู้ในขั้นสูงต่อไป

ผู้วิจัยหวังว่า แบบฝึกทักษะ เรื่อง ร้อยละ (กำไร-ขาดทุนและการหาค่าร้อยละ) คงเป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ที่สนใจนำไปใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนา การเรียนรู้ต่อไป

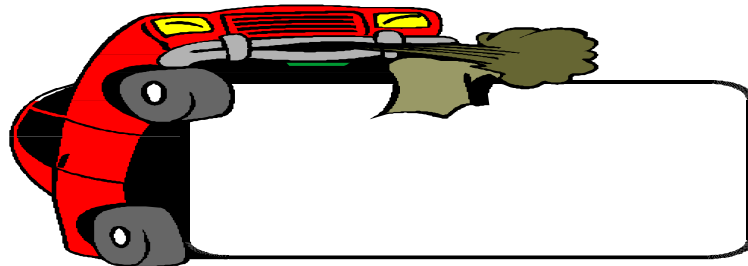
นางสาวยุภาพร ชาวเวียง

1. ชื่อของแบบฝึก
2. คำชี้แจงการใช้แบบฝึก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้
4. แบบฝึกทักษะ
5. เฉลยแบบฝึกทักษะ
6. บรรณานุกรม

1. ศึกษาคำอธิบายเนื้อหาของเรื่องที่เรียนให้เข้าใจ/ฟังคำชี้แจงจากครู
2. ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบฝึก
3. ทำแบบฝึกทักษะ
4. ตรวจสอบคำตอบ

1. เพื่อฝึกให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้
2. เพื่อให้แก่นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการทำแบบฝึกทักษะไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

1. สามารถหากำไรหรือขาดทุนเป็นร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ได้
2. สามารถตั้งคำถามและคำตอบจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้

ใบความรู้ เรื่อง โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการหาร้อยละเกี่ยวกับกำไร-ขาดทุน

ตัวอย่างที่ 1 อูมาซื้อเตารีดราคา 480 บาท ขายไป 700 บาท อูมาได้กำไรกี่เปอร์เซ็นต์

โจทย์ต้องการหาว่า ถ้าทุน 100 บาท ได้กำไรกี่บาท

วิธีทำ อูมาซื้อเตารีดราคา 480 บาท ขายได้กำไร $700 - 480 = 220$ บาท

อูมาซื้อเตารีดราคา 100 บาท ขายได้กำไร $100 \times \frac{220}{480} = 45.83$ บาท

ดังนั้น **อูมาได้กำไรประมาณ 46 %**

ตอบ อูมาขายเตารีดได้กำไร ๔๖ %

ตัวอย่างที่ 2 ไก่ซื้อตู้เย็นราคา 9,000 บาท ขายไป 7,200 บาท ไก่ขาดทุนมีกี่เปอร์เซ็นต์

โจทย์ต้องการให้หาว่า ถ้าทุน 100 บาท ขาดทุนกี่บาท

วิธีทำ ไก่ซื้อตู้เย็นราคา 9,000 บาท ขายขาดทุน $9,000 - 7,200 = 1,800$ บาท

ไก่ซื้อตู้เย็นราคา 100 บาท ขายขาดทุน $100 \times \frac{1,800}{9,000} = 20$ บาท

ดังนั้น **ไก่ขาดทุน 20 %**

ตอบ ไก่ขายตู้เย็นขาดทุน ๒๐ %

ตัวอย่างที่ 3 ฝนติดราคาขายแก้อื้อ 1,500 บาท ขายจริง 1,275 บาท ฝนลดราคาร้อยละเท่าใด

โจทย์ต้องการให้หาว่า ถ้าติดราคา 100 บาท ลดราคากี่บาท

วิธีทำ ฝนติดราคาขายแก้อื้อ 1,500 บาท ลดราคา $1,500 - 1,275 = 225$ บาท

ฝนติดราคาขายแก้อื้อ 100 บาท ลดราคา $100 \times \frac{225}{1,500} = 15$ บาท

ดังนั้น **ฝนลดราคาร้อยละ 15**

ตอบ ฝนขายแก้อื้อลดราคาร้อยละ ๑๕

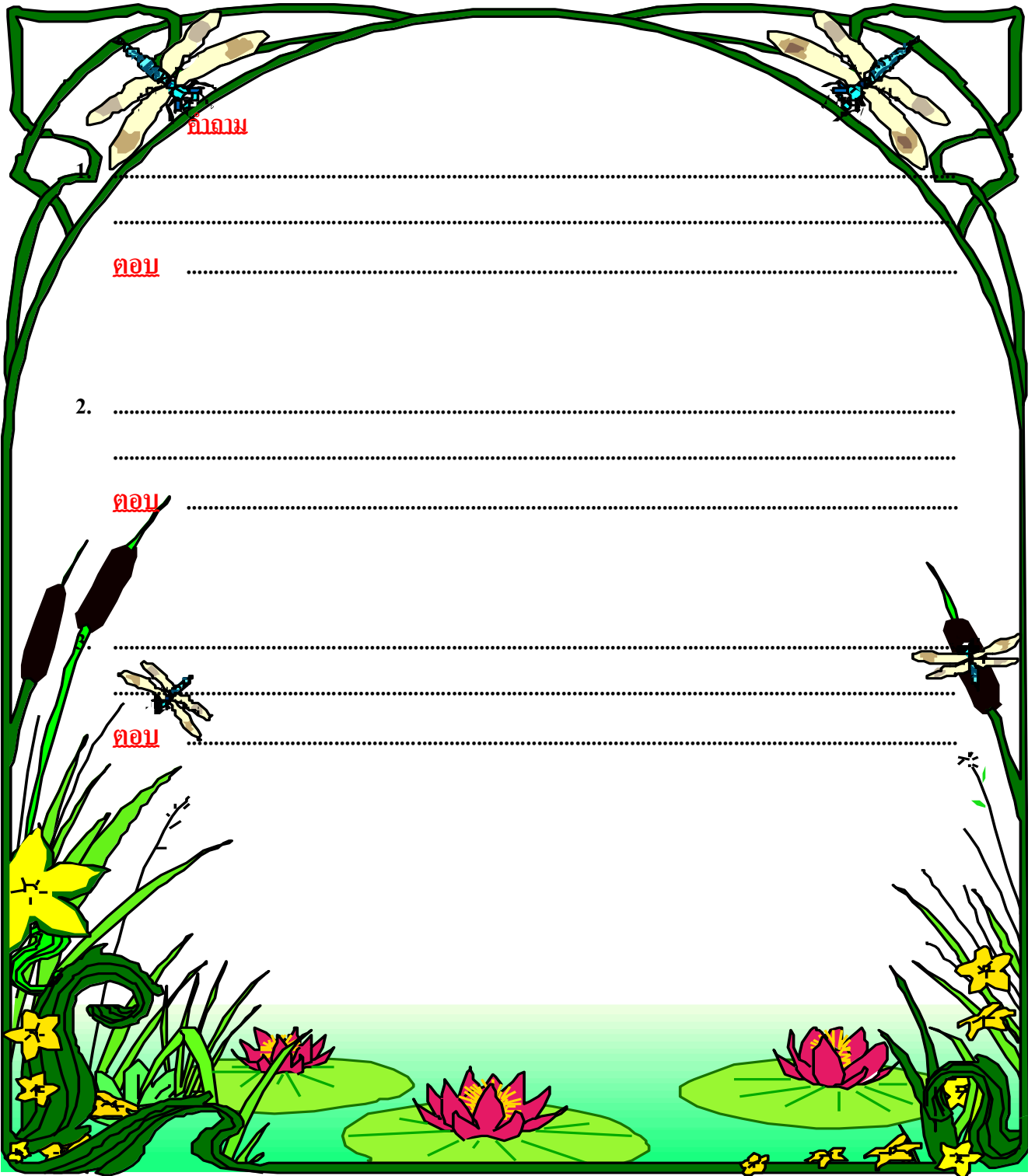

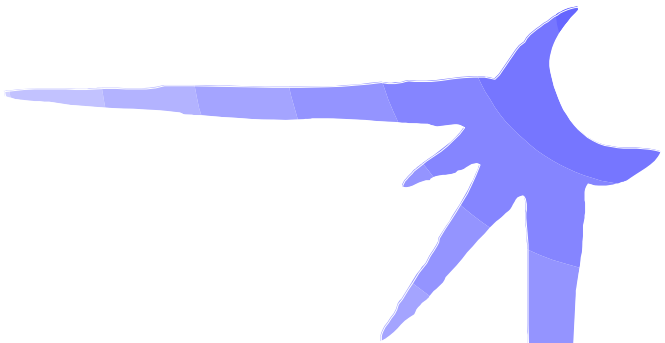
แบบฝึกทักษะชุดที่ 1

คำสั่ง ให้นักเรียนหารูปภาพสินค้าจากใบโฆษณาสินค้ามาติดในตาราง แล้วกำหนดราคาทุน ราคาขาย และกำไร ในตารางนี้ พร้อมทั้งตั้งคำถาม 3 ข้อ และหาคำตอบจากสถานการณ์ที่สร้างขึ้น

รายการสินค้า	ราคาทุน (บาท)	ราคาขาย (บาท)	กำไร	
			บาท	%
รวม				

แบบฝึกทักษะชุดที่ 1

คำสั่ง ให้นักเรียนหารูปภาพสินค้าจากใบโฆษณาสินค้ามาติดในตาราง แล้วกำหนดราคาทุน ราคาขาย และกำไร ในตารางนี้ พร้อมทั้งตั้งคำถาม 3 ข้อ และหาคำตอบจากสถานการณ์ที่สร้างขึ้น

รายการสินค้า	ราคาทุน (บาท)	ราคาขาย (บาท)	กำไร	
			บาท	%
	ถูกลง 12 บาท	ถูกลง 18 บาท	6 บาท	50
ตัวอย่างสินค้า คำตอบของนักเรียนอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน				
รวม				

คำถาม

1. จากตารางถ้าซื้อน้ำยาปรับผ้านุ่ม 1 โหล นำมาขายจะได้กำไรกี่บาท .

ตอบ 72 บาท

2. ถ้าขายน้ำยาปรับผ้านุ่มไปถูละ 9 บาท ขาดทุนกี่เปอร์เซ็นต์

ตอบ 25 %

3.

.....

.....

ตอบ

คำถามและคำตอบที่นักเรียนตั้งอยู่ในคู่มือของครูผู้สอน

ห้างได้ผล (ผล 5%)

 Hand sanitizer 300ml 39	 Hand sanitizer 250ml 25	 Hand sanitizer 600ml 69	 Hand sanitizer 600ml 64	 Hand sanitizer 600ml 79
 Hand sanitizer 300ml 85	 Hand sanitizer 300ml 97	 Hand sanitizer 1.2L 112	 Hand sanitizer 1.2L 183	
 Hand sanitizer 1.2L 12	 Hand sanitizer 1.2L 16	 Hand sanitizer 1.2L 25	 Hand sanitizer 1.2L 115	

 Tea 43	 Tea 89	 Tea 111	 Tea 20	 Tea 30
 Tea 35	 Tea 49	 Tea 49	 Tea 51	 Tea 36
 Tea 55	 Tea 41	 Tea 69	 Tea 98	 Tea 18

 Tea 37	 Tea 112	 Tea 75	 Tea 172
 Tea 196	 Tea 191	 Tea 248	 Tea 259
 Tea 850	 Tea 480	 Tea 445	 Tea 88

 Deodorant 53	 Deodorant 37	 Deodorant 45	 Deodorant 39	 Deodorant 35
 Deodorant 75	 Deodorant 115	 Deodorant 118	 Deodorant 129	
 Deodorant 136	 Deodorant 143	 Deodorant 55	 Deodorant 304	

บิก ซี (ลด 8%)

<p> 159- (3,500 ml) 169- (3,500 ml) 169- (1,000 ml) 69- (600 ml) 10- (600 ml) 61- (10 bottles) </p>	<p> 139- (3,500 ml) 299- (8,000 ml) 22- (500 ml) 59- (500 ml) 28- (10 boxes) </p>	<p> 75- (1,100 ml) 159- (3,500 ml) </p>	
<p> 69- (400 ml) 79- (500 ml) 22- (200 ml) 33- (250 ml) 52- (500 ml) 69- (2 bottles) 82- (500 ml) </p>	<p> 179- (3,500 ml) 179- (3,500 ml) 229- (3,500 ml) 175- (2,000 ml) 96- (1,000 ml) 53- (400 ml) 49- (3,000 ml) 145- (2,200 ml) 25- (500 ml) 69- (875 ml) </p>		
<p> 48- (1,000 ml) </p>	<p> 99- (200 ml) 48- (500 ml) 109- (1,500 ml) </p>	<p> 35- (800 ml) 37- (800 ml) </p>	<p> 12- (300 ml) </p>

เดอะมอลล์ (ลด 10%)

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์**.
 กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2540). **คู่มือหลักสูตรคณิตศาสตร์ พุทธศักราช 2540**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2549). **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2549). **แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. กรุงเทพฯ :
 โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2549). **คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐาน สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว.
- จิรพร สามารถ. (2543). **การพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละ
 โดยใช้ชุดการฝึก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา จิยโชค. (2531). **โจทย์ปัญหา : สัมฤทธิ์ผลและขั้นตอน**. สารพัฒนาหลักสูตร. 71 (กุมภาพันธ์) :
 10 – 20.
- ชมพูนุช น้าภา. (2546). **ปฏิรูปการสอนคณิตศาสตร์ สานฝัน...เด็กไทยเก่งคำนวณ**. มติชน, (กรกฎาคม
 2546) : 12.
- ชมนาด เชื้อสุวรรณทวี. (2542). **การสอนคณิตศาสตร์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร.
- เดอะมอลด์ร่าช. **โปรซัวร์สินค้าลดราคาพิเศษ**. (มกราคม 2551). 1-3.
- เดือนใจ ตรีเนตร. (2544). **ผลการใช้แบบฝึกการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง พื้นที่ สำหรับนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บีก ซี. (2551). **โปรซัวร์สินค้า (โปรซัวร์ 8/2551)**. (กรกฎาคม 2551) : 1 – 18.
- ประยูร อาษานาม. (2537). **การเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในในระดับประถมศึกษา : หลักการและแนว
 ปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : ปรกาศพริก.

- ปรีชา เนาว์เย็นผล. (2538). การแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2540). “การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์.” วารสารคณิตศาสตร์ 434 (พฤศจิกายน – ธันวาคม 2540) : 64 – 66.
- นิตยา ประพุดติกิจ. (2541). คณิตศาสตร์สำหรับเด็กประถม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- มุดดา งอกเสมอ. (2541). กระบวนการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุพิน พิพิธกุล. (2530). การสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2543). เทคนิคการสอนคณิตศาสตร์สำหรับครูประถม. กรุงเทพฯ : ภาคหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2537). เอกสารการสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วารสารโลดส์. (2551). โปรมอชันสินค้า. (มิถุนายน 2551) : 1 – 15.
- สนิท พรหมมา. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจทักษะการคิดคำนวณ และทักษะการแก้โจทย์ปัญหาในระดับชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมวงษ์ แปลงประสพโชค. (ม.ป.ป.). ปัญหาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ของเด็กไทยในปัจจุบัน. เอกสารประกอบการอบรม.
- สุนีย์ เพ็ชร์ชัย. (2540). กิจกรรมคณิตศาสตร์สำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

โครงการยุวทูตรวมใจอาสา พาพ่นภัยโควิด 19

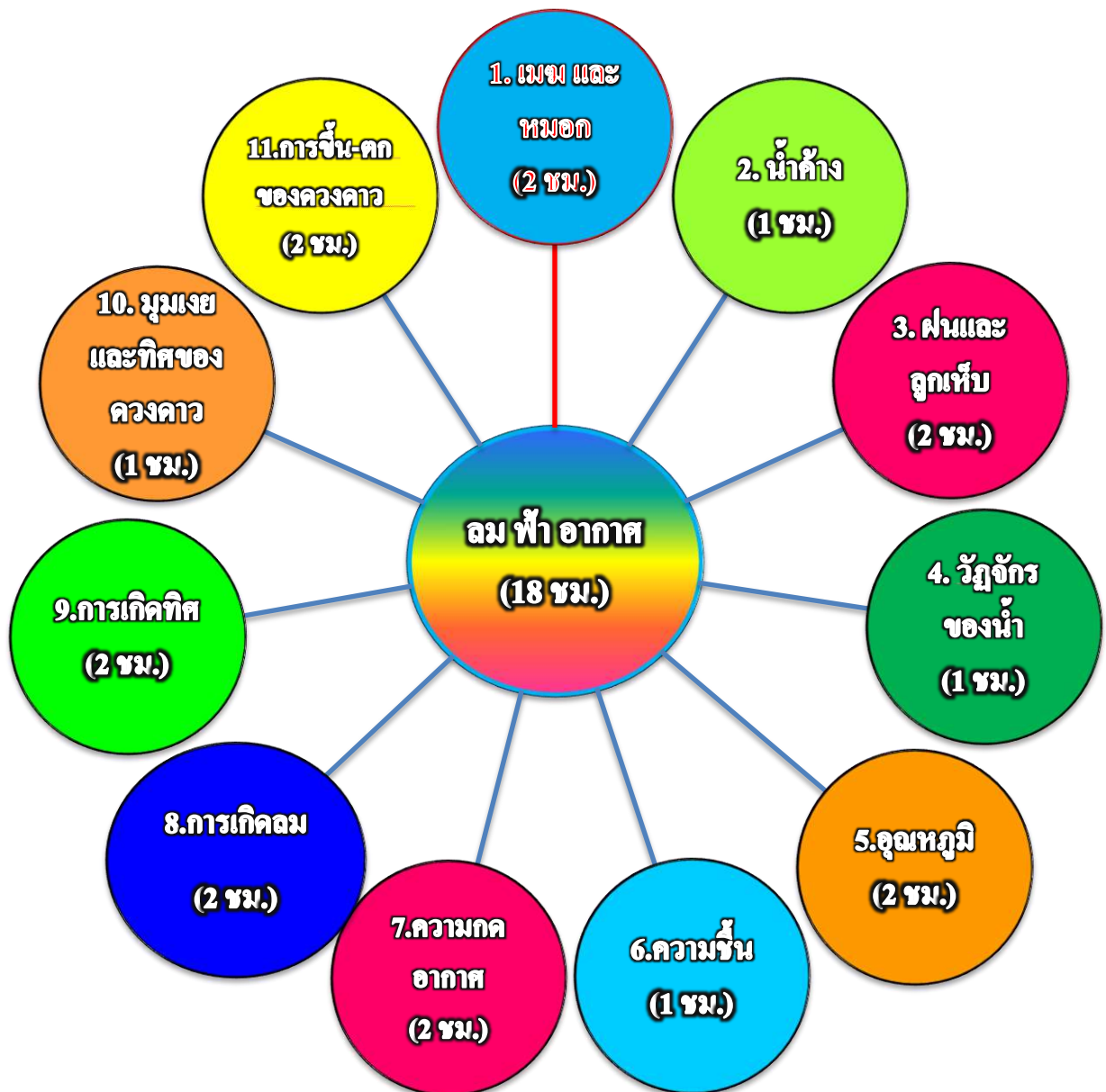
วิชาวิทยาศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่(วัดพระธาตุสบแวน)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2

ผังมโนทัศน์

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E)
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่อง ลมฟ้าอากาศ และดวงดาว

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 6 : กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก

มาตรฐาน ว 6.1 เข้าใจกระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนผิวโลกและภายในโลก ความสัมพันธ์ของกระบวนการต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และสิ่งแวดล้อมของโลก มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัด ว 6.1 ป.5/1 สำรวจ ทดลองและอธิบายการเกิดเมฆ หมอก น้ำค้าง ฝนและลูกเห็บ

สาระที่ 8 : ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มาตรฐาน ว 8.1 ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ในการสืบเสาะหาความรู้ การแก้ปัญหา รู้ว่าปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีรูปแบบที่แน่นอนสามารถอธิบายและตรวจสอบได้ภายใต้ข้อมูลและเครื่องมือที่อยู่ในช่วงเวลานั้นๆ เข้าใจว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมและสิ่งแวดล้อมมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

ตัวชี้วัด ว 8.1 ป.5/2 วางแผนการสังเกต เสนอการสำรวจ ตรวจสอบ หรือศึกษาค้นคว้าและคาดการณ์สิ่งที่จะพบจากการสำรวจตรวจสอบ

สาระสำคัญ

เมฆ เกิดจากละอองน้ำที่มารวมกันเป็นกลุ่มก้อน ลอยอยู่บนท้องฟ้า

หมอก เกิดจากน้ำได้รับความร้อนจะระเหยกลายเป็นไอน้ำอยู่ในอากาศ

เมื่อลอยสูงขึ้นกระทบกับอากาศที่เย็นกว่าจะควบแน่นเป็นละอองน้ำเล็กๆ ลอยตัวในระดับต่ำอยู่เหนือพื้นดิน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถสำรวจ ทดลองและอธิบายการเกิดเมฆและหมอก ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ด้านการสังเกต การจำแนกประเภท การทดลอง และการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล
3. นักเรียนมีทักษะกระบวนการกลุ่ม
4. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีวินัยและใฝ่เรียนรู้
5. นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญ ด้านความสามารถในการคิด และการแก้ปัญหา

สาระการเรียนรู้

1. ชนิดของเมฆ
2. ลักษณะของเมฆคิวมูลัส เมฆสตราตัส และ เมฆเซอร์รัส
3. การเกิดหมอก

เวลาที่ใช้ 2 ชั่วโมง

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพ เมฆชนิดต่างๆ
2. ใบความรู้ เรื่อง เมฆ
3. บัตรกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ลักษณะและชนิดของเมฆ
4. บัตรบันทึกกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ลักษณะและชนิดของเมฆ
5. บัตรกิจกรรมที่ 2 การสร้างองค์ความรู้ด้วยผังมโนทัศน์ เรื่อง ลักษณะและชนิดของเมฆ
6. ภาพหมอก
7. บัตรเนื้อหา เรื่อง หมอก
8. บัตรกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การเกิดหมอก
9. บัตรบันทึกกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การเกิดหมอก
10. วีดีทัศน์ เรื่อง การเกิดหมอก

แบบทดสอบก่อนเรียน ชุดที่ 1 เรื่อง เมฆและหมอก
 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 จำนวน 10 ข้อ คะแนน 10 คะแนน เวลา 10 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบข้อที่ถูกต้องที่สุดและทำเครื่องหมายกากบาท(X)
 ลงในกระดาษคำตอบ

<p>1. ข้อใดกล่าวถึงการเกิดเมฆได้ถูกต้อง</p> <p>ก. เมฆเกิดจากการแข็งตัวของอากาศที่ลอยอยู่ในระดับสูง</p> <p>ข. เมฆเกิดจากไอน้ำในอากาศที่ลอยตัวในระดับสูงบนท้องฟ้า</p> <p>ค. เมฆเกิดจากความแปรปรวนของอากาศบนท้องฟ้า</p> <p>ง. เมฆเกิดจากไอน้ำในอากาศที่ลอยตัวในระดับต่ำเหนือพื้นดิน</p>	<p>4. เด็กหญิงพีรดา มองเห็นเมฆที่มีลักษณะเป็นก้อนสีขาวคล้ายก้อนภูเขา เมฆชนิดนี้มีชื่อเรียกว่าอะไร</p> <p>ก. เมฆนิมโบ</p> <p>ข. เมฆเซอร์รัส</p> <p>ค. เมฆคิวมูลัส</p> <p>ง. เมฆสตราตัส</p>
<p>2. กรมอุตุนิยมวิทยาพยากรณ์อากาศว่าจะเกิดเมฆฝน ซึ่งเป็นเมฆในข้อใด</p> <p>ก. เมฆนิมโบ</p> <p>ข. เมฆเซอร์รัส</p> <p>ค. เมฆคิวมูลัส</p> <p>ง. เมฆสตราตัส</p>	<p>5. ข้อใดกล่าวถึงเมฆไม่ถูกต้อง</p> <p>ก. เมฆทุกชนิดก่อให้เกิดฝนตก</p> <p>ข. เมฆเกิดจากการควบแน่นของไอน้ำ</p> <p>ค. เมฆแบ่งได้หลายชนิดทั้งตามรูปร่างและระดับความสูง</p> <p>ง. เมฆบางชนิดพบอยู่นอกชั้นบรรยากาศโทรโพสเฟียร์</p>
<p>3. ข้อใดกล่าวถูกต้อง</p> <p>ก. เมฆคิวมูลัสจะทำให้เกิดฝน</p> <p>ข. เมฆที่อยู่ใกล้โลกคือเมฆเซอร์รัส</p> <p>ค. เมฆคิวมูลัสมีลักษณะคล้ายขนนก</p> <p>ง. เมฆสตราตัสจะพบในวันที่ท้องฟ้าโปร่งใส</p>	<p>6. เมฆที่เกิดในระดับสูงมีลักษณะคล้ายขนนก คือเมฆชนิดใด</p> <p>ก. คิวมูลัส</p> <p>ข. เซอร์รัส</p> <p>ค. สเตรตัส</p> <p>ง. นิมโบสเตรตัส</p>

<p>7. ข้อใดกล่าวถึงการเกิดหมอกได้ถูกต้อง</p> <ul style="list-style-type: none">ก. หมอกเกิดจากไอน้ำในอากาศที่ลอยตัวในระดับต่ำเหนือพื้นดินข. หมอกเกิดจากไอน้ำในอากาศที่ลอยตัวในระดับสูงบนท้องฟ้าค. หมอกเกิดจากความแปรปรวนของอากาศบนท้องฟ้าง. หมอกเกิดจากการแข็งตัวของอากาศที่ลอยอยู่ในระดับสูง	<p>9. หมอกและเมฆ แตกต่างกันอย่างใด</p> <ul style="list-style-type: none">ก. หมอกมีน้ำหนักรวมมากกว่าเมฆข. หมอกเป็นกลุ่มควันสีขาว แต่เมฆมีได้หลายสี มีรูปร่างต่างๆ มากมายค. ฐานของหมอกอยู่บนผิวโลก แต่ฐานของเมฆอยู่เหนือผิวโลกขึ้นไปง. หมอกเป็นกลุ่มควันเท่านั้น แต่เมฆ คือ อนุภาคของน้ำ
<p>8. อาชีพใดที่<u>ไม่</u>ได้รับผลกระทบเมื่อมีหมอกปกคลุม</p> <ul style="list-style-type: none">ก. ครูข. ชาวประมงค. พนักงานขับรถง. พนักงานขับเครื่องบิน	<p>10. หมอกจะปรากฏน้อยที่สุด ในสภาพเช่นใด</p> <ul style="list-style-type: none">ก. ฤดูฝนข. ฤดูหนาวค. ฤดูร้อนง. เมื่อลมสงบในตอนเช้า

.....ไม่ยากเลยใช่ไหมคะ...

ไปศึกษาและทำกิจกรรม
กันต่อดีกว่าค่ะ....

บัตรเนื้อหาที่ 1 เรื่อง เมฆ

ชนิดของเมฆ

เมฆ เกิดจากไอน้ำได้รับความร้อนจะระเหยกลายเป็นไอน้ำอยู่ในอากาศ เมื่อลอยสูงขึ้นกระทบกับอากาศที่เย็นกว่าจะควบแน่นเป็นละอองน้ำเล็กๆ ลอยอยู่ในที่สูงและรวมกันเป็นกลุ่มก้อน

เมฆบนท้องฟ้ามีอยู่หลายชนิด ซึ่งจะมีลักษณะต่างๆ และอยู่ในระดับความสูงที่แตกต่างกัน เมฆแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. **เมฆชั้นสูง หรือเมฆเซอร์รัส** เกิดในระยະสูงจากพื้นโลกมากกว่า 6 กิโลเมตร (จะเติมคำว่า “เซอร์” แปลว่าชั้นสูงไว้ข้างหน้า) มีลักษณะเป็นปุยฝอย หรือเป็นเส้นคล้ายขนม้า ส่วนใหญ่ปรากฏให้เห็นเป็นสีขาว ถ้ามีเมฆเซอร์รัส บนท้องฟ้า หมายความว่าวันนั้นมีอากาศดี ได้แก่ เมฆเซอร์คิวมูลัส เมฆเซอร์รัส เมฆเซอร์สเตรตัส

เมฆเซอร์คิวมูลัส

เมฆเซอร์รัส

เมฆเซอร์สเตรตัส

ภาพที่ 1 เมฆชั้นสูง

ที่มา : <http://www.weatherworksinc.com/cloud-types.2559>.

2. เมฆชั้นกลาง ก่อตัวสูงจากผิวโลกไม่เกิน 2-6 กิโลเมตร (จะเติมคำว่า“อัลโต” แปลว่าชั้นกลาง ไว้ข้างหน้า) ลักษณะเป็นลอนคลื่น หรือเป็นแผ่น เช่น เมฆอัลโตสเตรตัส เมฆอัลโตคิวมูลัส

เมฆอัลโตสเตรตัส

เมฆอัลโตคิวมูลัส

ภาพที่ 2 เมฆชั้นกลาง

ที่มา : <http://www.metoffice.gov.uk/learning/clouds.2559>.

3. เมฆชั้นต่ำ ก่อตัวสูงจากผิวโลกไม่เกิน 2 กิโลเมตร มี 5 ชนิด คือ เมฆสเตรตัส เมฆคิวมูลัส เมฆสเตรโตคิวมูลัส เมฆนิมโบสเตรตัส เมฆคิวมูโลนิมบัส

เมฆสเตรตัส

เมฆคิวมูลัส

เมฆสเตรโตคิวมูลัส

เมฆนิมโบสเตรตัส

เมฆคิวมูโลนิมบัส

ภาพที่ 3 เมฆชั้นต่ำ

ที่มา : <http://www.weatherworksinc.com/cloud-types.2559>.

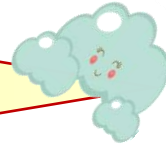
4. เมฆก่อตัวในแนวตั้งหรือเมฆคิวมูลัส เป็นก้อนใหญ่ ฐานแบน อยู่ใกล้โลก แต่ยอดอาจเป็นทรงกลมหรือรูปโดม ท้องฟ้าที่มีเมฆคิวมูลัสเป็นก้อนสีขาวกระจาดกระจายเหมือนสำลีปกคลุมอยู่ แสดงลักษณะอากาศดี แต่ถ้ามีเมฆคิวมูลัสในวันที่อากาศร้อนชื้น วันนี้อาจมีฝนตกก็ได้ เมฆจะเปลี่ยนรูปร่างไปตามสภาวะของลมฟ้าอากาศ

ภาพที่ 4 ประเภทของเมฆ

ที่มา : <https://www.google.co.th/search?q. 2559>.

ลักษณะของเมฆคิวมูลัส เมฆสตราตัส และ เมฆเซอรัส

เมฆบนท้องฟ้าจะมีรูปร่างลักษณะแตกต่างกันออกไป ดังนี้

1. **เมฆคิวมูลัส** ลักษณะเป็นก้อนสีขาวคล้ายภูเขา หากด้านล่างมีสีดำคล้ำหรือมืด คาดว่าจะเกิดฝนตก จะพบเมฆชนิดนี้ในวันที่อากาศร้อน เป็นเมฆระดับล่าง

ภาพที่ 5 เมฆคิวมูลัส
ที่มา : ภาพถ่าย. 2559.

2. **เมฆสตราตัส** ลักษณะเป็นแผ่นสีเทาบางๆ ทอดตัวใกล้กับพื้นโลก แต่บางครั้งอาจพบแบบเป็นหย่อม เมฆชนิดนี้มักไม่ก่อให้เกิดฝน เป็นเมฆระดับกลาง

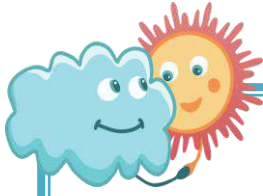

ภาพที่ 6 เมฆสตราตัส
ที่มา : ภาพถ่าย. 2559.

3. **เมฆเซอรัส** ลักษณะเป็นเส้นเรียงสวยสีขาว เป็นปุยเหมือนขนนก ลอยอยู่สูง บนท้องฟ้า จะพบเมฆชนิดนี้ในวันที่ท้องฟ้าโปร่ง เป็นเมฆระดับสูง

ภาพที่ 7 เมฆเซอรัส
ที่มา : ภาพถ่าย. 2559.

บัตรกิจกรรมที่ 1

เรื่อง ลักษณะและชนิดของเมฆ

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มสังเกตเมฆบนท้องฟ้า
2. นักเรียนอธิบายลักษณะของเมฆพร้อมทั้งวาดภาพ ระบายสีเมฆที่สังเกตได้
3. นักเรียนจำแนกว่าเป็นเมฆชนิดใด
4. นักเรียนเสนอผลการปฏิบัติกิจกรรมหน้าชั้นเรียน
5. นักเรียนร่วมกันอภิปราย สรุปผลการทำกิจกรรม

ภาพที่ 8 สังเกตลักษณะของเมฆ
ที่มา : ภาพถ่าย. 2559.

บัตรบันทึกกิจกรรมที่ 1
เรื่อง ลักษณะและชนิดของเมฆ

กลุ่ม.....ชั้น ป.5
สมาชิกกลุ่ม 1..... 2.....
3..... 4.....
5..... 6.....

คำชี้แจง นักเรียนอธิบายลักษณะของเมฆพร้อมทั้งวาดภาพ ระบายสีเมฆที่สังเกตเห็นได้ และจำแนกว่าเป็นเมฆชนิดใด(10 คะแนน เวลา 10 นาที)

1. วาดภาพเมฆ (5 คะแนน)

เกณฑ์การให้คะแนน

วาดภาพเมฆถูกต้อง ระบายสีครบถ้วน ได้คะแนน	5	คะแนน
วาดภาพเมฆถูกต้อง ระบายสีไม่ครบถ้วน ได้คะแนน	4	คะแนน
วาดภาพเมฆ ระบายสีไม่ครบถ้วน ได้คะแนน	3	คะแนน
วาดภาพเมฆ ไม่ระบายสี ได้คะแนน	2	คะแนน
วาดภาพเมฆเล็กน้อย ได้คะแนน	1	คะแนน
ไม่วาดภาพเมฆ ได้คะแนน	0	คะแนน

2. ลักษณะเมฆที่สังเกตเห็น (3 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนน

บอกลักษณะของเมฆถูกต้องครบถ้วน ได้คะแนน	3	คะแนน
บอกลักษณะของเมฆถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน ได้คะแนน	2	คะแนน
บอกลักษณะของเมฆได้บางส่วน ได้คะแนน	1	คะแนน
ไม่บอกลักษณะของเมฆ ได้คะแนน	0	คะแนน

3. ชนิดของเมฆ (2 คะแนน)

.....

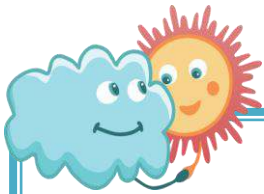
.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนน

จำแนกชนิดของเมฆได้ถูกต้อง ได้คะแนน	2	คะแนน
ไม่จำแนกชนิดของเมฆหรือจำแนกได้ไม่ถูกต้อง ได้คะแนน	0	คะแนน

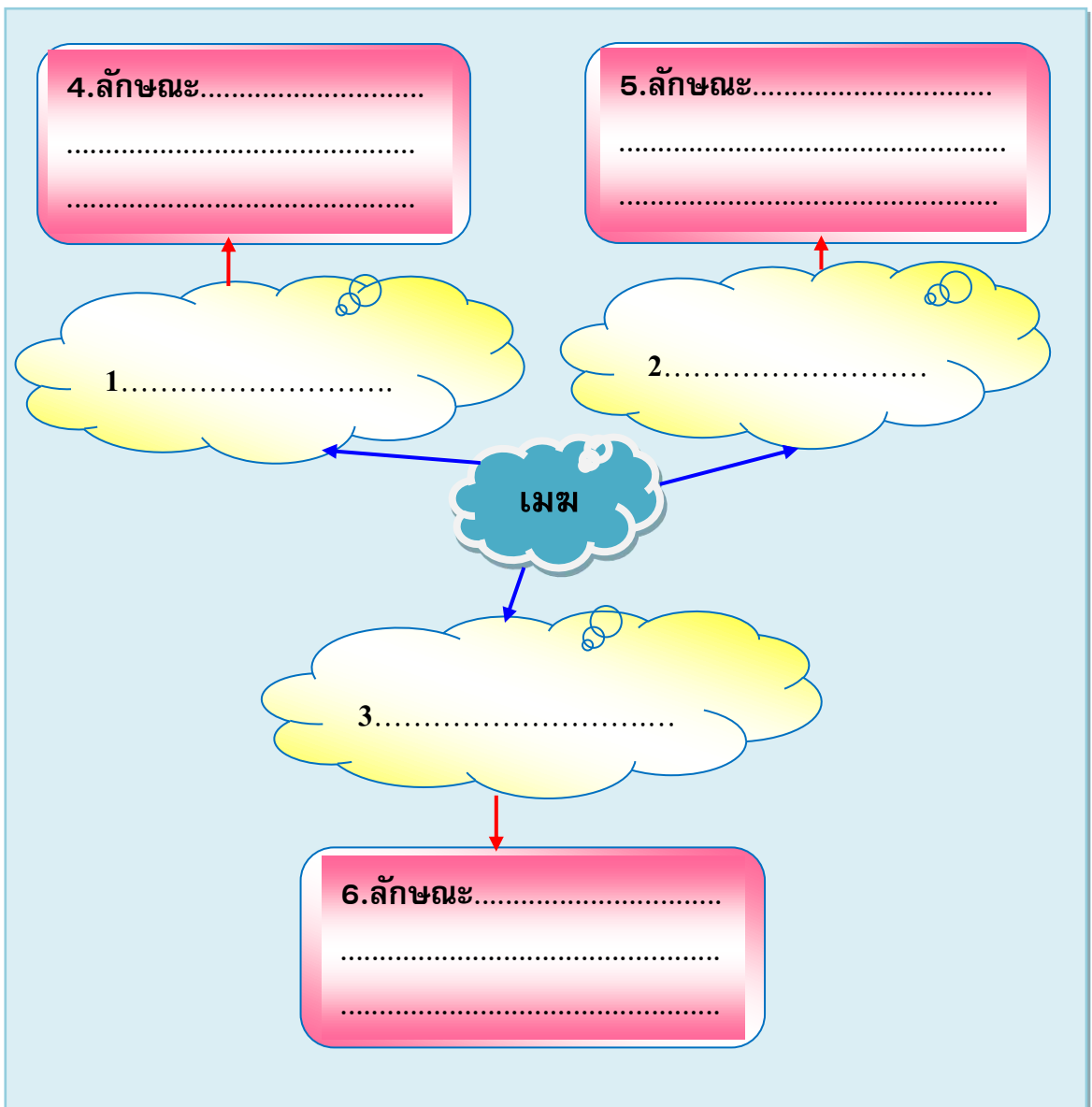
บัตรกิจกรรมที่ 2

การสร้างองค์ความรู้ด้วยผังมโนทัศน์ เรื่อง ลักษณะและชนิดของเมฆ

กลุ่ม.....ชั้น ป.6

สมาชิกกลุ่ม 1..... 2.....
3..... 4.....
5..... 6.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยผังมโนทัศน์ เรื่อง ลักษณะและชนิดของเมฆ (12 คะแนน เวลา 10 นาที)

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าตอบถูกต้องครบถ้วน มโนทัศน์ละ 2 คะแนน

ถ้าตอบผิดเล็กน้อย ได้มโนทัศน์ละ 1 คะแนน

ตอบไม่ถูกหรือไม่ตอบ 0 คะแนน

สำหรับมโนทัศน์ที่ 1-3 สลับที่กันได้ ส่วนมโนทัศน์ที่ 4-6 ต้องจำเพาะกับหมายเลข

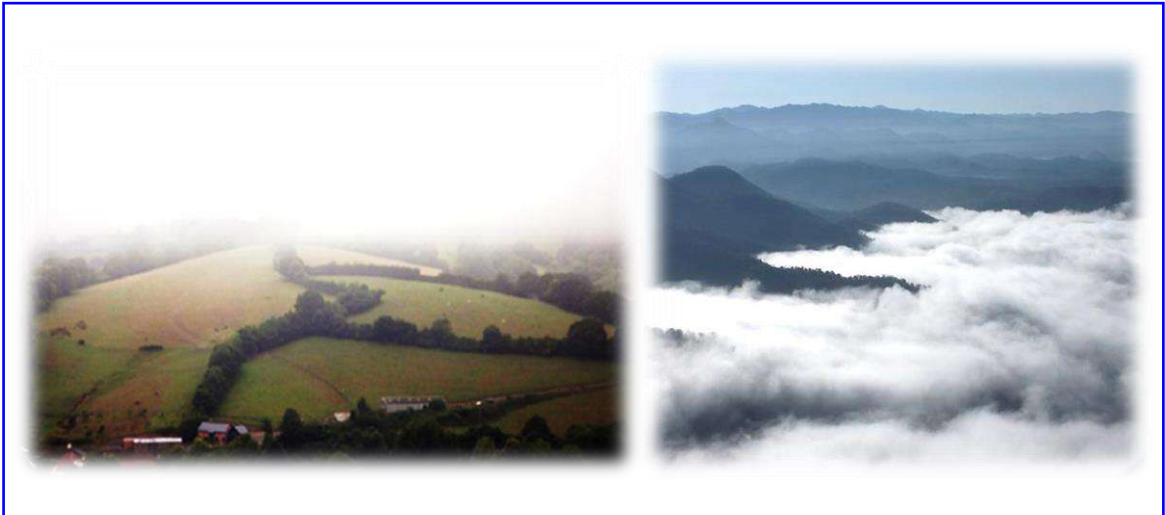
บัตรเนื้อหาที่ 2 เรื่อง หมอก

การเกิดหมอก

หมอก เกิดจากน้ำได้รับความร้อนจะระเหยกลายเป็นไอน้ำอยู่ในอากาศ เมื่อลอยสูงขึ้นกระทบกับอากาศที่เย็นกว่าจะควบแน่นเป็นละอองน้ำเล็กๆ ลอยอยู่เหนือพื้นดิน โดยทั่วไปหมอกจะเกิดขึ้นเมื่อมีสภาพอากาศที่ความชื้นสัมพัทธ์ มีค่าสูง 100 %

หมอก เมื่อมีมากทำให้ความสามารถในการมองเห็นของมนุษย์ลดลง โดยเฉพาะในการขับขี่ยานพาหนะต่างๆ

ภาพที่ 9 หมอก
ที่มา : ภาพถ่าย. 2559.

เมฆ เกิดจากไอน้ำได้รับความร้อนจะระเหยกลายเป็นไอน้ำอยู่ในอากาศ เมื่อไอน้ำลอยสูงขึ้นกระทบกับอากาศที่เย็นกว่า ไอน้ำจะควบแน่นเป็นละอองน้ำเล็ก ๆ ลอยอยู่ในที่สูงและรวมกันเป็นกลุ่มก้อน

เมฆบนท้องฟ้ามีอยู่หลายชนิด ซึ่งจะมีลักษณะต่าง ๆ และอยู่ในระดับความสูงที่แตกต่างกัน

เมฆคิวมูลัส ลักษณะเป็นก้อนสีขาวคล้ายภูเขา หากด้านล่างมีสีดำคล้ำหรือมืด คาดว่าจะเกิดฝนตก จะพบเมฆชนิดนี้ในวันที่อากาศร้อน เป็นเมฆระดับล่าง

เมฆสตราตัส ลักษณะเป็นแผ่นสีเทาบาง ๆ ทอดตัวใกล้กับพื้นโลก แต่บางครั้งอาจพบแบบเป็นหย่อม เมฆชนิดนี้มักไม่ก่อให้เกิดฝน เป็นเมฆระดับกลาง

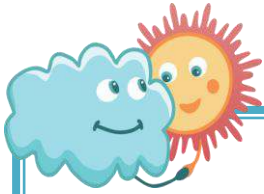
เมฆเซอร์รัส ลักษณะเป็นเส้นเรียงสวยสีขาว เป็นปุยเหมือนขนนก ลอยอยู่สูงบนท้องฟ้า จะพบเมฆชนิดนี้ในวันที่ท้องฟ้าโปร่ง เป็นเมฆระดับสูง

หมอก เกิดจากไอน้ำในอากาศควบแน่นเป็นละอองน้ำในระดับใกล้พื้นโลก

ศึกษาบทเรียนจบแล้ว....

เราไปทำกิจกรรมกันต่อดีกว่านะจ๊ะเพื่อนๆ

บัตรกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การเกิดหมอก

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มรับวัสดุ อุปกรณ์การทดลองที่ครูเตรียมไว้
2. นักเรียนศึกษาขั้นตอนการทดลองในบัตรกิจกรรม
3. นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมและบันทึกผลในบัตรบันทึกกิจกรรม
4. นักเรียนเสนอผลการปฏิบัติตามกิจกรรมหน้าชั้นเรียน
5. นักเรียนร่วมกันอภิปราย สรุปผลการทำกิจกรรม

วัสดุอุปกรณ์

รายการ	จำนวน/กลุ่ม
1. บีกเกอร์ ขนาด 250 ลูกบาศก์เซนติเมตร	1 ใบ
2. จานแก้ว(มีขนาดใหญ่พอปิดปากบีกเกอร์ได้)	1 ใบ
3. น้ำเดือด	50 ลูกบาศก์เซนติเมตร
4. น้ำแข็งหลอดใหญ่	5 ก้อน

ขั้นตอนการทดลอง

1. เทน้ำเดือดลงในบีกเกอร์ 50 ลูกบาศก์เซนติเมตร

ภาพที่ 10 การทดลองการเกิดเมฆ หมอก ฝน

ที่มา : <http://www.cloudappreciationsociety.org/collacting>, 2559.

2. ใส่ก้อนน้ำแข็งลงบนขวดแก้ว แล้วนำมาวางปิดปากบีกเกอร์

3. สังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นภายในบีกเกอร์ บันทึกผล

บัตรบันทึกกิจกรรมที่ 3
เรื่อง การเกิดหมอก

กลุ่ม.....ชั้น ป.6

สมาชิกกลุ่ม 1..... 2.....
3..... 4.....
5..... 6.....

บันทึกผล

1. เมื่อน้ำเดือดลงในปิกเกอร์ จะสังเกตเห็น.....เกิดขึ้นเหนือระดับน้ำ
ในปิกเกอร์ (3 คะแนน)
2. เมื่อนำจานแก้วใส่น้ำแข็งวางปิดปากปิกเกอร์ ทิ้งไว้สักครู่นี้จะสังเกตเห็น.....
เกาะอยู่ที่จานและข้างปิกเกอร์ (3 คะแนน)

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูกต้องครบถ้วน ได้คะแนน	3	คะแนน
ตอบถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน ได้คะแนน	2	คะแนน
ตอบได้บางส่วน ได้คะแนน	1	คะแนน
ไม่ตอบหรือตอบไม่ถูกต้องได้คะแนน	0	คะแนน

สรุปผลการทดลอง (4 คะแนน)

.....
.....

เกณฑ์การให้คะแนน

สรุปผลการทดลองถูกต้อง ครบถ้วน ได้คะแนน	4	คะแนน
สรุปผลการทดลองถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน ได้คะแนน	3	คะแนน
สรุปผลการทดลองถูกต้องบางส่วน ได้คะแนน	2	คะแนน
สรุปผลการทดลองได้เล็กน้อย ได้คะแนน	1	คะแนน
ไม่สรุปผลการทดลองหรือไม่ถูกต้อง ได้คะแนน	0	คะแนน

แบบทดสอบหลังเรียน ชุดที่ 1 เรื่อง เมฆและหมอก
 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 จำนวน 10 ข้อ คะแนน 10 คะแนน เวลา 10 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบข้อที่ถูกต้องที่สุดและทำเครื่องหมายกากบาท(×) ลงในกระดาษคำตอบ

<p>1. ข้อใดกล่าวถึงการเกิดเมฆได้ถูกต้อง</p> <p>ก. เมฆเกิดจากการแข็งตัวของอากาศที่ลอยอยู่ในระดับสูง</p> <p>ข. เมฆเกิดจากไอน้ำในอากาศที่ลอยตัวในระดับต่ำเหนือพื้นดิน</p> <p>ค. เมฆเกิดจากความแปรปรวนของอากาศบนท้องฟ้า</p> <p>ง. เมฆเกิดจากไอน้ำในอากาศที่ลอยตัวในระดับสูงบนท้องฟ้า</p>	<p>4. หมอกและเมฆ แตกต่างกันอย่างใด</p> <p>ก. หมอกมีน้ำหนักรวมกว่าเมฆ</p> <p>ข. ฐานของหมอกอยู่บนผิวโลก แต่ฐานของเมฆอยู่เหนือผิวโลกขึ้นไป</p> <p>ค. หมอกเป็นกลุ่มควันสีขาว แต่เมฆมีได้หลายสี มีรูปร่างต่างๆ มากมาย</p> <p>ง. หมอกเป็นกลุ่มควันเท่านั้น แต่เมฆ คือ อนุภาคของน้ำ</p>
<p>2. ข้อใดกล่าวถึงเมฆไม่ถูกต้อง</p> <p>ก. เมฆทุกชนิดก่อให้เกิดฝนตก</p> <p>ข. เมฆเกิดจากการควบแน่นของไอน้ำ</p> <p>ค. เมฆบางชนิดพบอยู่นอกชั้นบรรยากาศ</p> <p>ง. เมฆแบ่งได้หลายชนิดทั้งตามรูปร่างและระดับความสูง</p>	<p>5. กรมอุตุนิยมวิทยาพยากรณ์อากาศว่า จะเกิดเมฆฝน ซึ่งเป็นเมฆในข้อใด</p> <p>ก. เมฆนิมโบ</p> <p>ข. เมฆเซอร์รัส</p> <p>ค. เมฆคิวมูลัส</p> <p>ง. เมฆสตราตัส</p>
<p>3. ข้อใดกล่าวถูกต้อง</p> <p>ก. เมฆคิวมูลัสจะทำให้เกิดฝน</p> <p>ข. เมฆที่อยู่ใกล้โลกคือเมฆเซอร์รัส</p> <p>ค. เมฆคิวมูลัสมีลักษณะคล้ายขนนก</p> <p>ง. เมฆสตราตัสจะพบในวันที่ท้องฟ้าโปร่งใส</p>	<p>6. เมฆที่เกิดในระดับสูงมีลักษณะคล้ายขนนก คือเมฆชนิดใด</p> <p>ก. คิวมูลัส</p> <p>ข. เซอร์รัส</p> <p>ค. สเตรตัส</p> <p>ง. นิมโบสเตรตัส</p>

<p>7. ข้อใดกล่าวถึงการเกิดหมอกได้ถูกต้อง</p> <p>ก. หมอกเกิดจากไอน้ำในอากาศที่ลอยตัวในระดับต่ำเหนือพื้นดิน</p> <p>ข. หมอกเกิดจากไอน้ำในอากาศที่ลอยตัวในระดับสูงบนท้องฟ้า</p> <p>ค. หมอกเกิดจากความแปรปรวนของอากาศบนท้องฟ้า</p> <p>ง. หมอกเกิดจากการแข็งตัวของอากาศที่ลอยอยู่ในระดับสูง</p>	<p>9. เด็กหญิงพีรดา มองเห็นเมฆที่มีลักษณะเป็นก้อนสีขาวคล้ายก้อนภูเขา เมฆชนิดนี้มีชื่อเรียกว่าอะไร</p> <p>ก. เมฆนิมโบ</p> <p>ข. เมฆเซอรัส</p> <p>ค. เมฆคิวมูลัส</p> <p>ง. เมฆสตราตัส</p>
<p>8. อาชีพใดที่ไม่ได้รับผลกระทบเมื่อมีหมอกปกคลุม</p> <p>ก. ชาวประมง</p> <p>ข. ช่างเสริมสวย</p> <p>ค. พนักงานขับรถ</p> <p>ง. พนักงานขับเครื่องบิน</p>	<p>10. หมอกจะปรากฏน้อยที่สุด ในสภาพเช่นใด</p> <p>ก. ฤดูฝน</p> <p>ข. ฤดูหนาว</p> <p>ค. ฤดูร้อน</p> <p>ง. เมื่อลมสงบในตอนเช้า</p>

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. **เรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.**

กรุงเทพมหานคร : คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.

ประเภทของเมฆ. ออนไลน์. เข้าถึงได้จาก [https://www.google.co.th/search?q=](https://www.google.co.th/search?q=2559)
2559.

เมฆชั้นสูง. ออนไลน์. เข้าถึงได้จาก <http://www.weatherworksinc.com/cloud-types>.
2559.

เมฆชั้นกลาง. ออนไลน์. เข้าถึงได้จาก <http://www.metoffice.gov.uk/learning/clouds>.
2559.

เมฆชั้นต่ำ. ออนไลน์. เข้าถึงได้จาก <http://www.weatherworksinc.com/cloud-types>.
2559.

เมฆคิวมูลัส. วรรณ กิตติกวิณพัทธ์. ภาพถ่าย. 2559.

เมฆสตราตัส. วรรณ กิตติกวิณพัทธ์. ภาพถ่าย. 2559.

เมฆเซอร์รัส. วรรณ กิตติกวิณพัทธ์. ภาพถ่าย. 2559.

ศึกษาธิการ. กระทรวง. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551.** กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.

_____ . **ห้องโลกสมอง Brain-based Learning.** กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2552.

_____ . **แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.

_____ . **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.

_____ . **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ศึกษาธิการ. กระทรวง. **แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะ**

อันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

2551. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร

แห่งประเทศไทย, 2553.

_____ . **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**

กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. **การจัดสาระ**

การเรียนรู้ กลุ่มวิทยาศาสตร์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, 2551.

_____ . **คู่มือการวัดผลประเมินผลวิทยาศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร : ครูสภา

ลาดพร้าว, 2546.

_____ . **คู่มือครูรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, 2551.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. **หนังสือเรียน**

รายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพมหานคร :

ครูสภาลาดพร้าว, 2551.

สังเกตลักษณะของเมฆ. วรณา กิตติกวินพัทธ์. ภาพถ่าย. 2559.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ. **เอกสารตัวอย่างที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มี**

ความสามารถด้านการสืบเสาะทางวิทยาศาสตร์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2557.

หมอก. วรณา กิตติกวินพัทธ์. ภาพถ่าย. 2559.

เอกรินทร์ สีมหาศาลและคณะ. **ยุทธศาสตร์การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสู่คุณภาพ**

สถานศึกษาตามเป้าหมายหลักสูตรแกนกลาง 2551. กรุงเทพมหานคร :

อักษรเจริญทัศน์, 2551.

ลักษณะที่สังเกต

เมฆมีลักษณะเป็นแผ่นสีเทาบางๆ อยู่ใกล้กับพื้นโลก

ชนิดของเมฆ

เมฆสตราตัส

แนวคำตอบ.... บัตรกิจกรรมที่ 2

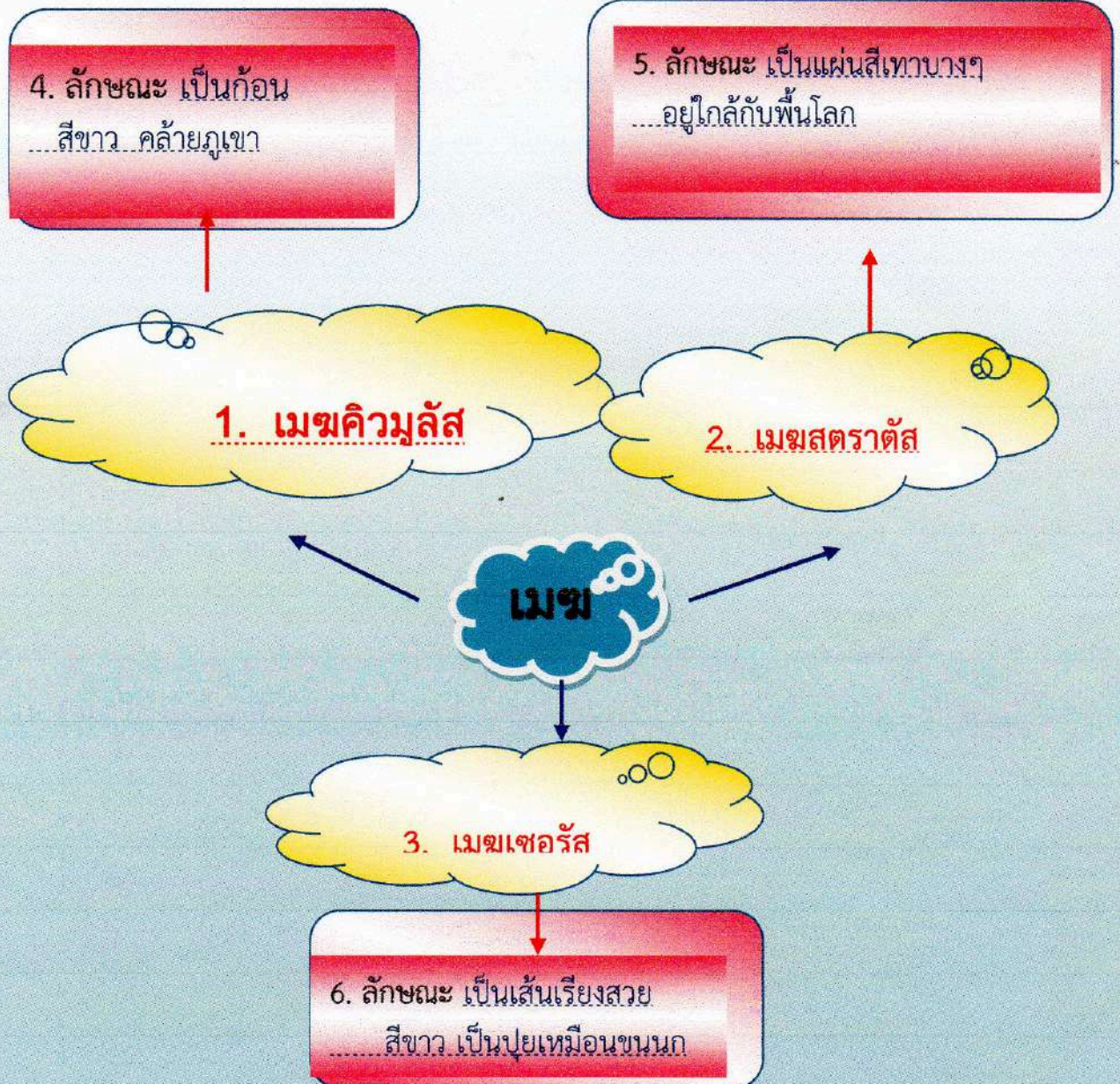
การสร้างองค์ความรู้ด้วยผังมโนทัศน์ เรื่อง ลักษณะและชนิดของเมฆ

กลุ่ม.....ชั้น ป.5

สมาชิกกลุ่ม 1..... 2.....
3..... 4.....

พิจารณาจากผลงานของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยผังมโนทัศน์ เรื่อง ลักษณะและชนิดของเมฆ

แนวคำตอบ... บัตรบันทึกกิจกรรมที่ 3

เรื่อง การเกิดหมอก

กลุ่ม.....ชั้น ป.6

สมาชิกกลุ่ม 1..... 2.....
3..... 4.....

บันทึกผล

1. เมื่อเทน้ำเดือดลงในปิกเกอร์ จะสังเกตเห็น **ไอน้ำ** เกิดขึ้นเหนือระดับน้ำ
ในปิกเกอร์
2. เมื่อนำจานแก้วใส่น้ำแข็งวางปิดปากปิกเกอร์ ทิ้งไว้สักครู่ จะสังเกตเห็น **หยดน้ำ**
เกาะอยู่ใต้จานและข้างปิกเกอร์

สรุปผลการทดลอง

พิจารณาจากผลงานของนักเรียน
เมื่อน้ำระเหยเป็นไอน้ำลอยขึ้นมาด้านบนและกระทบกับความเย็น
ไอน้ำจะควบแน่นเป็นละอองน้ำเล็กๆ เกาะกลุ่มกันตามพื้นดินกลายเป็นหมอก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน / หลังเรียน
ชุดที่ 1 เรื่อง เมฆและหมอก

แบบทดสอบก่อนเรียน		แบบทดสอบหลังเรียน	
ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ข	1	ง
2	ค	2	ก
3	ก	3	ก
4	ค	4	ข
5	ก	5	ค
6	ข	6	ข
7	ก	7	ก
8	ก	8	ข
9	ค	9	ค
10	ก	10	ก

สรุปคะแนน

ก่อนเรียน.....คะแนน

หลังเรียน.....คะแนน

() พอใจ () ไม่พอใจ

โครงการยุวทูตรวมใจอาสา พาพ่นภัยโควิด 19

วิชาสังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนอนุบาลเชิงคำ(วัดพระธาตุสบแวน)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2

บทเรียนสำเร็จรูป

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระพระพุทธศาสนา วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

1. ให้นักเรียนศึกษาองค์ความรู้ในแต่ละเรื่องให้จบก่อน แล้วจะมีคำถามอยู่ท้ายเรื่อง นักเรียนเขียนคำตอบลงในสมุด
2. นักเรียนสามารถตรวจคำตอบได้ทันทีว่า ถูกหรือผิด จะมีคำตอบเฉลยไว้
3. ถ้าคำตอบผิด นักเรียนกลับไปศึกษาองค์ความรู้ในเรื่องเดิมอีกครั้งจนกว่าจะเข้าใจ และได้คำตอบที่ถูกต้อง
4. เมื่อศึกษาองค์ความรู้และทำแบบฝึกหัดเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน พร้อมตรวจคำตอบจากเฉลยที่ให้ไว้ ทำลงในสมุด
5. การประเมินผลการเรียนจากการทำแบบทดสอบ
 - 5.1 เกณฑ์การให้คะแนน ตอบคำถามได้ถูกต้อง ข้อละ 1 คะแนน
 - 5.2 นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 80
 - 5.3 จำนวนแบบทดสอบ 10 ข้อ ต้องได้ 8 ข้อ ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

วันมาฆบูชา

สวัสดีค่ะ น้อยหน้า จะทำหน้าที่พาเพื่อน ๆ ไปศึกษา
เรื่องราวเกี่ยวกับ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนานะคะ
รับรองว่าสนุกและไม่ยากอย่างที่คิด

สวัสดีครับ เมื่อศึกษาเนื้อหาแล้ว ตอบคำถาม
และทำแบบฝึกหัดของ หมินน้อย ให้ได้นะครับ

วันมาฆบูชา

ความหมายของวันมาฆบูชา

มาฆบูชา อ่านว่า มา - คะ - บู - ชา

มาฆบูชา แปลว่า การบูชาใน วันเพ็ญ เดือน สาม

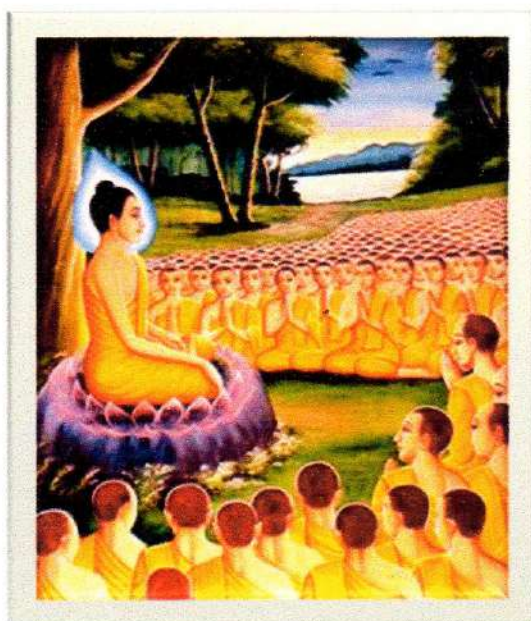
ตรงกับ วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3

นักปราชญ์ เรียกว่า วันพระธรรม

ความสำคัญของวันมาฆบูชา

วันมาฆบูชาเป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เนื่องจากเป็นวันที่มีการประชุม
มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการหรือที่เรียกว่า “จาตุรงคสันนิบาต” เกิดขึ้นที่
ณ วัดเวฬุวัน ใกล้กรุงราชคฤห์ แคว้นมคธ ปัจจุบันอยู่ในรัฐพิหารประเทศอินเดีย
การประชุมที่ประกอบด้วยองค์ 4 ประการคือ

1. พระสงฆ์ 1,250 รูปมาประชุมกันโดยมิได้นัดหมาย
2. พระสงฆ์เหล่านั้นเป็นเอหิภิกขุอุปสัมปทา คือผู้ที่พระพุทธเจ้าอุปสมบทให้ทั้งสิ้น
3. พระสงฆ์สาวกที่เข้าประชุม ล้วนแต่เป็นพระอรหันต์
4. พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์

ภาพ เหตุการณ์สำคัญของวันมาฆบูชา พระสงฆ์ 1250 รูปมาประชุมกัน โดยมิได้นัดหมาย

ที่มา: <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=luckystar&month=07-02-2009&group=18&gblog=42>

สืบค้น 25 พฤษภาคม 2553

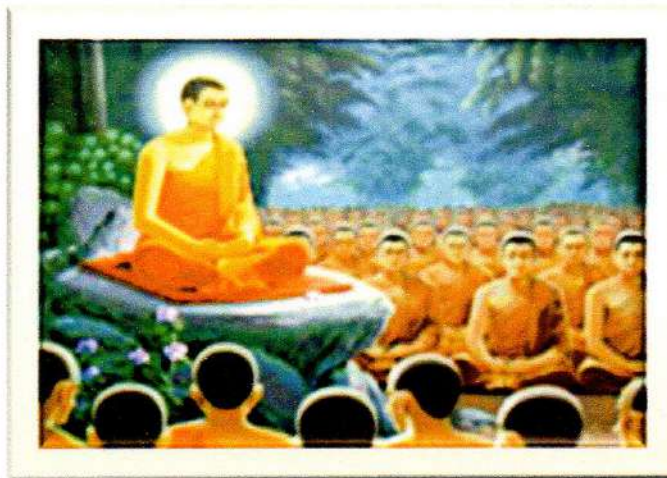
หลักการสำคัญของโอวาทปาฏิโมกข์

โอวาทปาฏิโมกข์ อ่านว่า โอ-ว-ทะ-ปา-ติ - โมก

พระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนา คือ โอวาทปาฏิโมกข์ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนา ท่ามกลางพระอรหันต์ 1,250 รูป ที่มาประชุมพร้อมกันในวันมาฆบูชา ณ วัดเวฬุวัน เมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ ปัจจุบันอยู่ในรัฐพิหาร ประเทศอินเดีย มีหลักการสำคัญว่า

1. ให้ทำความดี
2. ละเว้นจากการกระทำความชั่ว
3. การทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใส

ภาพ พระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนาโอวาทปาฏิโมกข์

จาก: <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=luckystar&month=07-02-2009&group=18&gblog=42>

สืบค้น 25 พฤษภาคม 2553

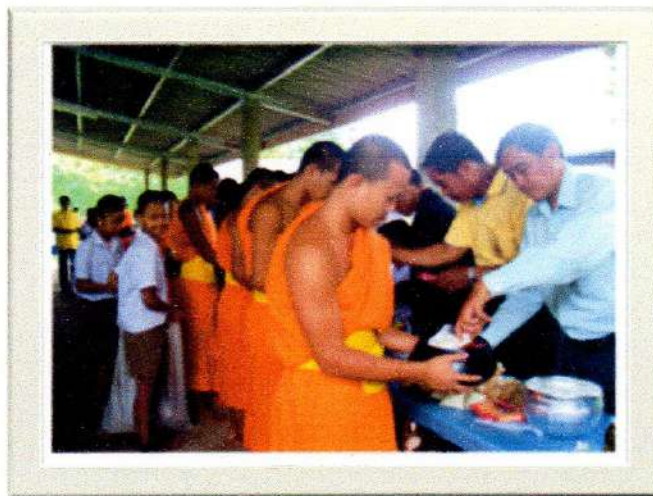
เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้เรื่องหลักการสำคัญของ
โอวาทปาฏิโมกข์แล้ว ตอบคำถามต่อไปนี้คะ

ตอนเข้าไปทำบุญตักบาตรที่วัด พังพรรณเทศนา รักษาศีล คือ ศีล 5 ศีล 8

บำเพ็ญ สาธารณประโยชน์ใน ตอนกลางวัน เช่น พัฒนาวัด เก็บกวาดขยะ บริจาคทาน เก็บกวาดขยะ ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ตอนเย็นนำดอกไม้ ธูปเทียน ไปเวียนเทียน ที่วัดขณะเวียนเทียนให้ระลึกถึงคุณของ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ประโยชน์ของการปฏิบัติกิจกรรมในวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา มีประโยชน์ดังนี้

1. ช่วยขัดเกลาจิตใจในจิตใจให้เบาบางลง
2. เกิดความสมัครสมานสามัคคี
3. เป็นแบบอย่างที่ดีของพุทธศาสนิกชน
4. เป็นการช่วยทำนุบำรุงเกื้อกูลพระพุทธศาสนา
5. ก่อให้เกิดความสงบสุขในการดำเนินชีวิต

ที่มา: ภาพการทำบุญตักบาตร ของนักเรียนและชุมชน โรงเรียนบ้านสันกลางนาคอ อำเภอบึง จังหวัดพะเยา
โดย นวพร ทามณีวรรณ ถ่ายเมื่อ 26 พฤษภาคม 2553

จบแล้วนะคะ ในความรู้วันสำคัญของวันมาฆบูชา
เพื่อจะทำให้มีความเข้าใจมากขึ้น ทบทวนเนื้อหาต่อไปนะคะ

สรุปทเรียน :

วันมาฆบูชา

มาฆบูชา แปลว่า การบูชาใน วันเพ็ญ เดือน สาม
ตรงกับ วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 มาฆบูชา
นักปราชญ์ เรียกว่า วันพระธรรม

ความสำคัญของวันมาฆบูชา

วันมาฆบูชาเป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เนื่องจากเป็นวันที่มีการประชุม
มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการหรือที่เรียกว่า “จาตุรงคสันนิบาต” เกิดขึ้นที่
ณ วัดเวฬุวัน ใกล้กรุงราชคฤห์ แคว้นมคธ ปัจจุบันอยู่ในรัฐพิหารประเทศอินเดีย
การประชุมที่ประกอบด้วยองค์ 4 ประการคือ

1. พระสงฆ์ 1,250 รูปมาประชุมกันโดยมิได้นัดหมาย
2. พระสงฆ์เหล่านั้นเป็นเอหิภิกขุอุปสัมปทา คือผู้ที่พระพุทธเจ้าอุปสมบทให้ทั้งสิ้น
3. พระสงฆ์สาวกที่เข้าประชุม ล้วนแต่เป็นพระอรหันต์
4. พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์

ตอนเข้าไปทำบุญตักบาตรที่วัดฝั่งธรรมเทสนา รักษาศีล ในตอนกลางวันบำเพ็ญ
สาธารณประโยชน์ ตอนเย็นนำดอกไม้ ธูปเทียน ไปเวียนเทียนที่วัดขณะเวียนเทียนให้
ระลึกถึงคุณของ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์

เพื่อนๆทบทวนเนื้อหาแล้วทำแบบฝึกหัดต่อไปนะคะ

แบบฝึกหัด

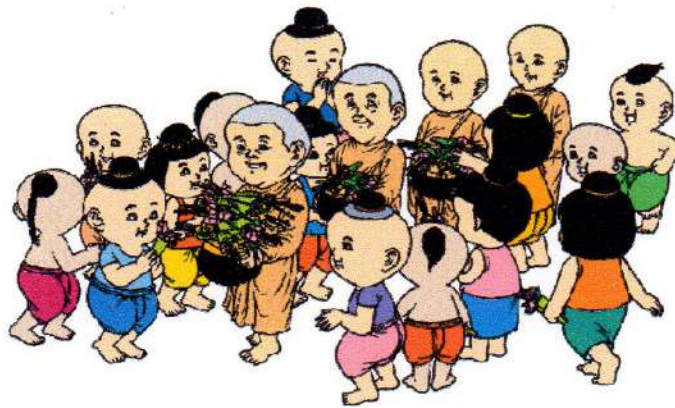
คำชี้แจง นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
คือวัน.....
2. วันโศวาทปาฏิโมกข์ เป็นชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งของวัน.....
.....
3. พระสงฆ์จำนวน.....รูปมาประชุมกันโดยมิได้นัดหมาย
4. พระสงฆ์เหล่านั้นเป็นผู้ที่.....บวชให้ทั้งสิ้น
5. พระสงฆ์เหล่านั้นล้วนแล้วแต่เป็น.....

1. มามบูชา
2. มามบูชา
3. 1,250
4. พระพุทธเจ้า
5. พระอรหันต์

ไชโยหนูทำได้
เพื่อนๆไม่ยากเลยนะง่ายนิดเดียว

ทำแบบทดสอบหลังเรียนนะคะ

แบบทดสอบหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระพระพุทธศาสนา ชุด วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เรื่อง วันมาฆบูชา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียวเสร็จแล้วดูคำตอบที่เฉลยในหน้าถัดไป

1. พระรัตนตรัย มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. ออกบวช
- ข. พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
- ค. พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร พระราหุล
- ง. พระพุทธคุณ พระกรณาคคุณ พระปัญญาคุณ

2. วันมาฆบูชา หมายถึงข้อใด

- ก. การบูชาในวันเพ็ญ เดือน 6
- ข. การบูชาในวันเพ็ญ เดือน 8
- ค. การบูชาในวันเพ็ญ เดือน 3
- ง. การบูชาในวันเพ็ญ เดือน 12

3. วันเพ็ญเดือนมาฆะเป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนาซึ่งเรียกว่า

- ก. อริยสัจ 4
- ข. อิทธิบาท 4
- ค. พรหมวิหาร 4
- ง. โอวาทปาฏิโมกข์

4. พระอรหันต์ที่มาประชุมกันในวันเพ็ญ เดือน 3 จำนวนกี่รูป

- ก. จำนวน 1,250 รูป
- ข. จำนวน 1,520 รูป
- ค. จำนวน 1,205 รูป
- ง. จำนวน 1,025 รูป

5. พระภิกษุที่มาประชุมในวันมาฆบูชามีความสำคัญอย่างไร

- ก. เป็นพระอรหันต์
- ข. เป็นพระบวชใหม่
- ค. เป็นสาวกพระพุทธเจ้า
- ง. เป็นผู้ออกเผยแผ่ศาสนา

6. การปฏิบัติในข้อใดเป็นพิธีกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

- ก. มุกดาและเพื่อนๆถือศีลอดในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ข. ถัดคาและเพื่อนๆเวียนเทียนที่วัดในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ค. ครอบครัวของมานพ รับประทานอาหารในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ง. สมศักดิ์และเพื่อนๆบูชาเทวดา บวงสรวง ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

7. การประชุมในวันในวันมาฆบูชาอันประกอบด้วยองค์ 4 ซึ่งเป็นเหตุการณ์มหัศจรรย์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันในสมัยพุทธกาล เรียกว่าวันอะไร

- ก. วันอัฐมีบูชา
- ข. วันธรรมสวนะ
- ค. วันโอวาทปาฏิโมกข์
- ง. วันจาตุรงคสันนิบาต

8. การเวียนเทียนนั้นจะเดิน 3 รอบ ช่วงเวลาที่เดินนั้นให้ระลึกถึงอะไร

- ก. พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
- ข. พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร พระราหุล
- ค. พระพุทธคุณ พระกรุณาคุณ พระปัญญาคุณ
- ง. พระโกณฑัญญะ พระราหุล พระอรุเวลกัศสปะ

9. นักปราชญ์บางท่านเรียกวันมาฆบูชาว่าวันอะไร

- ก. วันพระพุทธ
- ข. วันพระธรรม
- ค. วันพระสงฆ์
- ง. วันพระอรหันต์

10. ประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมที่พึงกระทำในวันมาฆบูชา ข้อใดถูกต้อง
- ก. ดำรงสำรวมใจและมีสมาธิ ไม่คิดฟุ้งซ่านในขณะที่เรียนหนังสือ
 - ข. แต่งกายไม่ตั้งใจเรียนส่งเสียงดัง รบกวนเพื่อนๆ ในขณะเรียนหนังสือ
 - ค. ผักนึ่ง ผมยว แต่งกายใส่กระโปรงสั้นและใส่เครื่องประดับมาโรงเรียน
 - ง. ผักกาดขาดความรับผิดชอบไม่ทำเวรในห้องเรียน และมาโรงเรียนสายเป็นประจำ

1. ช

6. ช

2. ก

7. ง

3. ง

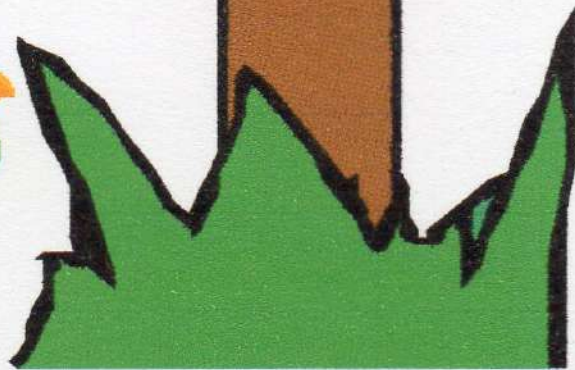
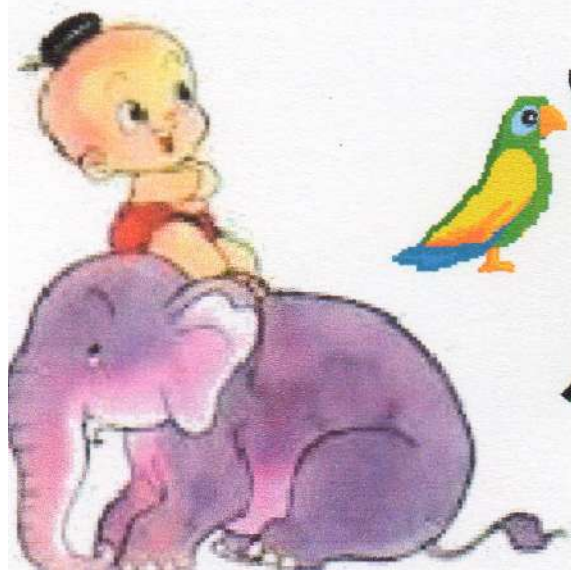
8. ก

4. ก

9. ช

5. ก

10. ก

วันวิสาขบูชา

สวัสดีค่ะ น้อยหน้า จะทำหน้าที่พาเพื่อน ๆ ไปศึกษา
เรื่องราวเกี่ยวกับ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา นะคะ
รับรองว่าสนุกและไม่ยากอย่างที่คิด

สวัสดีครับ เมื่อศึกษาเนื้อหาแล้ว ตอบคำถาม
และทำแบบฝึกหัดของ หมินน้อย ให้ได้นะครับ

วันวิสาขบูชา

ความหมายของวันวิสาขบูชา

วิสาขบูชา อ่านว่า วิ-สา- ขะ - บู - ชา

วิสาขบูชา แปลว่า การบูชาใน วันเพ็ญ เดือน หก

ตรงกับ วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6

ความสำคัญของวันวิสาขบูชา

วิสาขบูชาเป็นวันสำคัญเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าโดยตรงปัจจุบันวันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญวันหนึ่งของโลกเนื่องจากองค์รสหประชาชาติได้ประกาศรับรองให้เป็นวันสำคัญสากลและเป็นวันที่เกิดเหตุการณ์ อัจฉริยะ 3 ประการ ได้แก่

1. เป็นวันคล้ายวันประสูติตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 สถานที่ประสูติ พระราชอุทยานลุมพินีวัน ระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์กับเทวทหะ
2. ตรัสรู้ ตรงกับ วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 สถานที่ตรัสรู้ ณ ไร่ส้มไม้ศรีมหาโพธิ์ ฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ปัจจุบันสถานที่ตรัสรู้แห่งนี้เรียกว่า พุทธคยา ประเทศอินเดีย อริยสัจสี่เป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ เป็นความจริงอันประเสริฐ
3. ปรีนิพพาน วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 สถานที่ ณ สาลวโนทยานของมัลลกษัตริย์ เมืองกุสินารา แคว้นมัลละ แคว้นอูตตรประเทศอินเดีย

หลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ

อริยสัจสี่ อ่านว่า อะ - ริ - ยะ - สัจ - สี่

อริยสัจสี่ หมายถึง ความจริงอันประเสริฐ 4 ประการของพระพุทธเจ้า คือ

1. ทุกข์ คือ สภาวะที่ทนได้ยาก
2. สมุทัย คือ สาเหตุของการเกิดทุกข์
3. นิโรธ คือ ความดับทุกข์
4. มรรค คือ หนทางที่นำไปสู่การดับทุกข์

ที่มา : ภาพการทำสมาธิ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านสันกลางนาโค อำเภอมะเอนก จังหวัดพะเยา

โดย นวพร ทามณีวรรณ ถ่ายเมื่อ 28 พฤษภาคม 2553

ตอนเข้าไปทำบุญตักบาตรที่วัด ฟังธรรมเทศนา รักษาศีล คือศีล 5 ศีล 8 บำเพ็ญ
สาธารณประโยชน์ใน ตอนกลางวัน บำเพ็ญประโยชน์ เช่น พัฒนาวัด เก็บกวาดขยะ
บริจาคทาน ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ตอนเย็นนำดอกไม้ธูปเทียน
ไปเวียนเทียนที่วัด

ประโยชน์ของการปฏิบัติกิจกรรม

1. ช่วยขัดเกลาจิตใจในจิตใจให้เบาบางลง
2. เกิดความสมัครสมานสามัคคี
3. เป็นแบบอย่างที่ดีของพุทธศาสนิกชน
4. เป็นการช่วยทำนุบำรุงเกื้อกูลพระพุทธศาสนาที่มีความเจริญรุ่งเรืองมั่นคงยิ่งขึ้น
5. ก่อให้เกิดความสงบสุขในการดำเนินชีวิต

ที่มา : ภาพการทำบุญตักบาตร ของนักเรียน โรงเรียนบ้านสันกลางนาออก
อำเภอโป่ง จังหวัดพะเยา โดย นวพร ทามณีวรรณ ถ่ายเมื่อ 31 พฤษภาคม 2553

สรุปทเรียน

- วิสาขบูชา แปลว่า การบูชาในวันเพ็ญ เดือนหก ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ความสำคัญของวันวิสาขบูชา วิสาขบูชาเป็นวันสำคัญเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าโดยตรง ปัจจุบันวันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญวันหนึ่งของโลกเนื่องจากองค์รสหประชาชาติได้ประกาศรับรองให้เป็นวันสำคัญสากลและเป็นวันที่เกิดเหตุการณ์ อัจศจรรย์ 3 ประการ ได้แก่
1. เป็นวันคล้ายวันประสูติตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 สถานที่ประสูติ พระราชอุทยานลุมพินีวัน ระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์กับเทวทหะ
 2. ตรัสรู้ ตรงกับ วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 สถานที่ตรัสรู้ ณ ไร่ร่มไม้ศรีมหาโพธิ์ ฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ปัจจุบันสถานที่ตรัสรู้แห่งนี้เรียกว่า พุทธคยา ประเทศอินเดีย อริยสัจสี่เป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ เป็นความจริงอันประเสริฐ
 3. ปรีณิพพาน วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 สถานที่ ณ สาลวโนทยานของมัลลกะศรัย เมืองกุสินารา แคว้นมัลละ แคว้นอุตตรประเทศอินเดีย อริยสัจสี่ หมายถึง ความจริงอันประเสริฐ 4 ประการ ได้แก่
ทุกข์ คือ สภาวะที่ทนได้ยาก สมุทัย คือ สาเหตุของการดับทุกข์
นิโรธ คือ ความดับทุกข์ มรรค คือ หนทางที่นำไปสู่การดับทุกข์
- ปฏิบัติกิจกรรมที่พึงกระทำในวันวิสาขบูชาและประโยชน์ของการปฏิบัติกิจกรรม
- ตอนเข้าไปทำบุญตักบาตรที่วัด พังฆรรณเทศนา รักษาศีล คือศีล 5 ศีล 8 บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในตอนกลางวัน ตอนเย็นนำดอกไม้รูปเทียน ไปเวียนเทียนที่วัด
- ประโยชน์ของการปฏิบัติกิจกรรม
1. ช่วยขัดเกลาจิตใจในจิตใจให้เบาบางลง
 2. เกิดความสมัครสมานสามัคคี
 3. เป็นแบบอย่างที่ดีของพุทธศาสนิกชน
 4. เป็นการช่วยทำนุบำรุงเกื้อกูลพระพุทธศาสนา

แบบฝึกหัด

คำชี้แจง นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
คือวัน
2. เป็นวันที่เกิดเหตุการณ์อัศจรรย์ 3 ประการมีอะไรบ้าง
.....
3. พุทธคยาเป็นสถานที่.....ของพระพุทธเจ้า
4. หลักธรรมที่พระพุทธเจ้าค้นพบคืออะไร
.....
5. ประโยชน์ของการปฏิบัติกิจกรรมที่พึงกระทำในวันวิสาขบูชาได้แก่อะไรบ้าง (ตอบ 2 ข้อ)
.....

1. วันวิสาขบูชา
2. ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน
3. วันประสูติ
4. อริยสัจสี่
5. ได้แก่ 1. ช่วยขัดเกลาจิตใจในจิตใจให้เบาบางลง
2. เป็นแบบอย่างที่ดีของพุทธศาสนิกชน

ไม่ยากเลยใช่ไหมเพื่อนๆ กระทบ
และเพื่อนๆทำได้ครับ เก่งมากๆเลยเรา
ปรบมือให้เพื่อนๆค่ะ

ทำแบบทดสอบหลังเรียนนะคะ

แบบทดสอบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
สาระพระพุทธศาสนา ชุด วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เรื่อง วันวิสาขบูชา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียวเสร็จแล้วดูคำตอบที่เฉลยในหน้าถัดไป

1. วันวิสาขบูชาหมายถึงข้อใด

- ก. การบูชาในวันเพ็ญ เดือน 3
- ข. การบูชาในวันเพ็ญ เดือน 6
- ค. การบูชาในวันเพ็ญ เดือน 8
- ง. การบูชาในวันเพ็ญ เดือน 12

2. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในวันวิสาขบูชา

- ก. พระพุทธเจ้าตรัสรู้
- ข. พระพุทธเจ้าแสดงธรรมครั้งแรก
- ค. พระพุทธเจ้าแสดงโอวาทปาฏิโมกข์
- ง. พระพุทธเจ้าทรงปลงพระชนมายุสังขาร

3. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใดที่ชาวพุทธทั่วโลกถือว่าสำคัญที่สุด

- ก. วันพระ
- ข. วันมาฆบูชา
- ค. วันอัฐมีบูชา
- ง. วันวิสาขบูชา

4. การปฏิบัติกิจกรรมที่พึงกระทำในวันวิสาขบูชาที่ถือเป็นการระลึกถึงพระพุทธคุณได้ดีที่สุด

- ก. มานะไม่มาสัตว์ตัดชีวิต
- ข. กรอบครัวมาลีประกอบศาสนกิจ
- ค. ประชาชนชาวคันไผ่สรงน้ำพระพุทธรูป
- ง. พวกเราชาวพุทธไปวัดเพื่อฟังธรรมเทศนาทำความดี ละเว้นความชั่ว

5. องค์กรใดที่กำหนดให้วันวิสาขบูชาเป็นสำคัญสากล

- ก. องค์การสหประชาชาติ
- ข. กองทุนสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม
- ค. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- ง. องค์กรสมาคมวัฒนธรรมนักศึกษาแห่งเอเชีย

6. ปัจจุบันสถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าเรียกว่า

- ก. อุตตร
- ข. พุทธคยา
- ค. พุทธคยาน
- ง. สาลวโนทยาน

7. ธรรมอันประเสริฐที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้คือ

- ก. อริยมรรค
- ข. อกุศลมูล
- ค. อริยสัจ 4
- ง. อิทธิบาท 4

8. แนวทางปฏิบัติเพื่อการดับทุกข์ตรงกับอริยสัจ 4 ข้อใด

- ก. มรรค
- ข. นิโรธ
- ค. ทุกข์
- ง. สมุทัย

9. อาริสงฆ์เฝ้าว่าที่จะละเว้นความชั่วเขาปฏิบัติหลักธรรมในข้อใด

- ก. เบญจศีล
- ข. เบญจธรรม
- ค. อิทธิบาท 4
- ง. พรหมวิหาร 4

10. ประโยชน์ของการร่วมกิจกรรมที่พึงกระทำในวันวิสาขบูชาข้อใดกล่าวถูกต้อง

ก. เก่งและเพื่อนๆ ฟังธรรมเทศนาแล้วเกิดความเครียด

ข. จอຍและเพื่อนๆ ฟังธรรมเทศนาแล้วได้คติธรรม

ค. แหวนและเพื่อนๆ ฟังธรรมเทศนาแล้วหน้าตาเศร้าหมอง

ง. หวานและเพื่อนๆ ฟังธรรมเทศนาแล้วหน้าตาเศร้าหมองและจิตใจหดหู่

1. ข

2. ก

3. ง

4. ง

5. ก

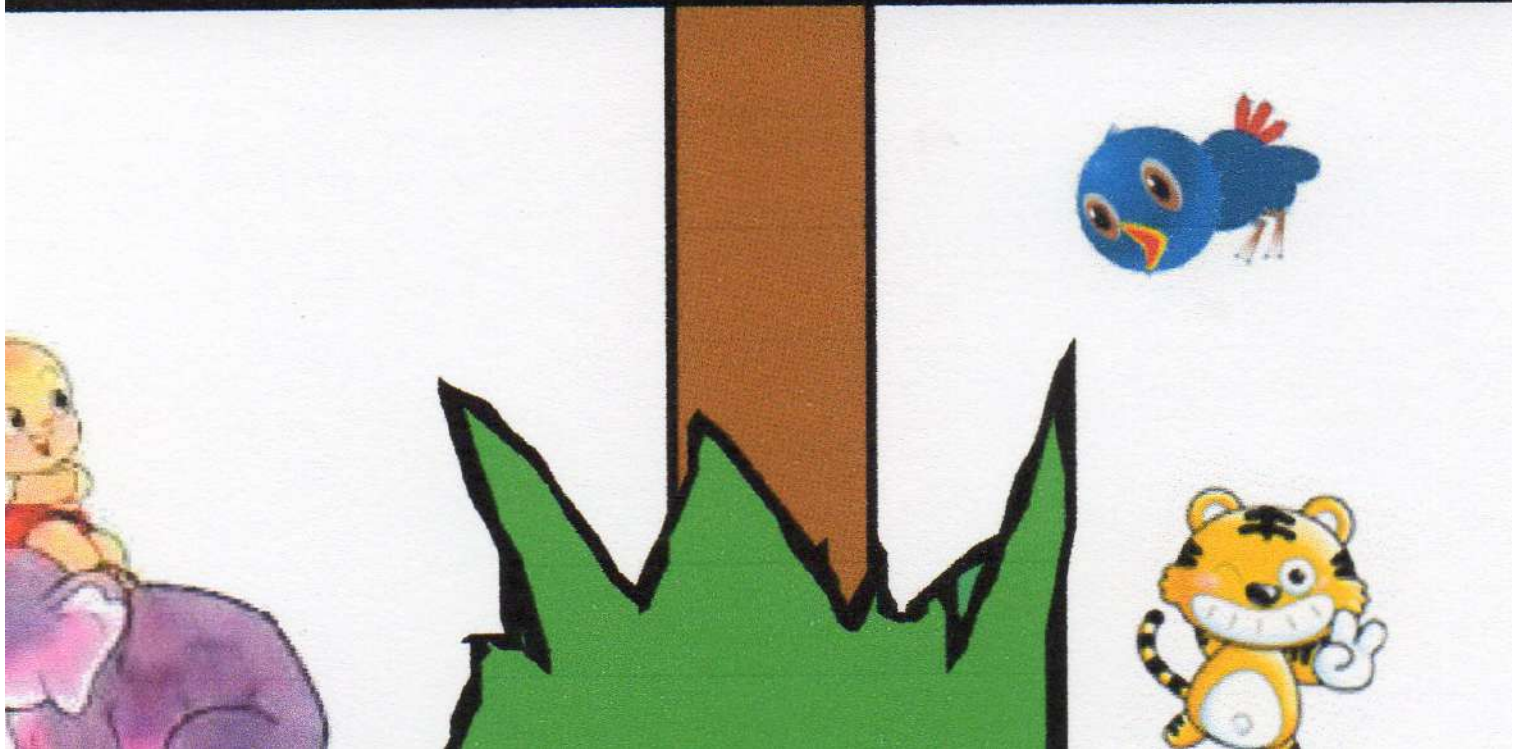
6. ข

7. ก

8. ก

9. ก

10. ข

วันอาสาฬหบูชา

สวัสดีค่ะ น้อยหน้า จะทำหน้าที่พาเพื่อน ๆ ไปศึกษา
เรื่องราวเกี่ยวกับ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนานะคะ
รับรองว่าสนุกและไม่ยากอย่างที่คิด

สวัสดีครับ เมื่อศึกษาเนื้อหาแล้ว ตอบคำถาม
และทำแบบฝึกหัดของ หมิน้อย ให้ได้นะครับ

วันอาสาฬหบูชา

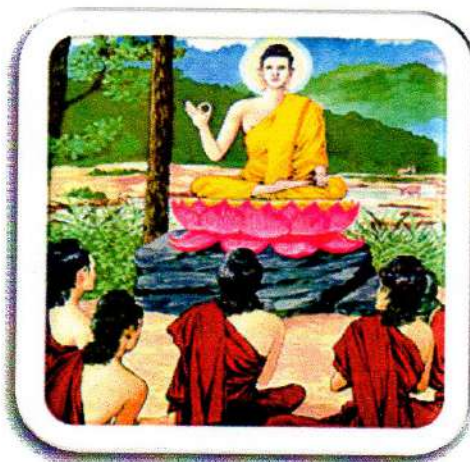

ความหมายของวันอาสาฬหบูชา

อาสาฬหบูชา อ่านว่า อา-สาน-หะ-บุ-ชา หรือ อา-สาน-ละ-หะ-บุ-ชา
อาสาฬหบูชา แปลว่า การบูชาใน วันเพ็ญ เดือน แผลด ตรงกับ วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8
วันอาสาฬหบูชา มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “วันพระธรรม” และ “วันพระสงฆ์”
คือ เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนา ประกาศพระธรรมจักรเป็นครั้งแรก

ความสำคัญของวัน อาสาฬหบูชา

1. เป็นวันแรกที่พระพุทธองค์ทรงแสดงปฐมเทศนามีชื่อว่า "ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร"
แปลว่า พระสูตรแห่งการหมุนวงล้อธรรม โปรดพระปัญจวัคคีย์ทั้ง 5 ได้แก่ พระโกณฑัญญะ
พระวปปะ พระภัททิยะ พระมหานาม และพระอัสสชิ ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน
เมืองพาราณสี แคว้นมคธ
2. เป็นวันแรกที่พระสงฆ์เกิดขึ้นในโลก คือ พระอัญญาโกณฑัญญะกล่าวคือโกณฑัญญะ
หัวหน้า ปัญจวัคคีย์ได้ฟังปฐมเทศนาแล้วก็เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งที่เรียกว่า
เกิดดวงตาธรรม จึงกราบทูลขอบวชกับพระพุทธเจ้าเป็นพระสาวกองค์แรกของพระพุทธเจ้า
ได้บรรลุธรรมและ ขอบวชเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา เป็นวันแรกที่มี
พระรัตนตรัยเกิดขึ้นครบทั้ง 3 องค์ คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ภาพ แสดงธรรมปฐมเทศนาแก่ปัญจวัคคีย์ทั้ง 5

ที่มา : http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/poonsak/budda/theme_4.html

สืบค้น 7 มิถุนายน 2553

วันอาสาฬหบูชา

ความสำคัญของการปฐมเทศนา

หลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องเนื่องในวันอาสาฬหบูชา คือ มรรคมีองค์ 8 หมายถึง ข้อปฏิบัติ 8 ประการ ที่จะนำไปสู่การดับทุกข์ หหมดสิ้นปัญหาเป็นข้อปฏิบัติสายกลางที่ไม่ถึงจนเกิน และไม่หย่อนจนเกินไป เรียกว่ามัชฌิมาปฏิปทาแปลว่า ทางสายกลาง หมายถึงทางที่ยึดความพอดีหรือความสมดุลเป็นหลักในการปฏิบัติได้แก่

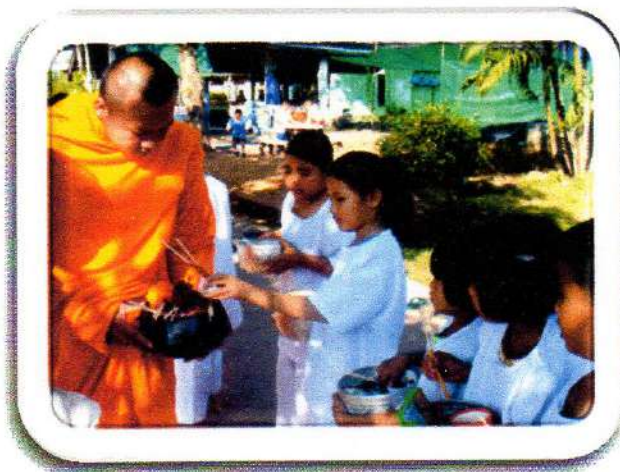
1. สัมมาทิฐิ เห็นชอบ คือ รู้เข้าใจถูกต้อง เห็นตามที่เป็นจริง
2. สัมมาสังกัปปะ ดำริชอบ คือ คิดสุจริตตั้งใจทำสิ่งที่ดีงาม
3. สัมมาวาจา เจรจาชอบ คือ กล่าวคำสุจริต
4. สัมมากัมมันตะ กระทำชอบ คือ ทำการที่สุจริต
5. สัมมาอาชีวะ อาชีพชอบ คือ ประกอบสัมมาชีพหรืออาชีพที่สุจริต
6. สัมมาวายามะ พยายามชอบ คือ เพียรละชั่วบำเพ็ญดี
7. สัมมาสติ ระลึกรชอบ คือ ทำการด้วยจิตสำนึกเสมอ ไม่เผลอพลาด
8. สัมมาสมาธิ ตั้งจิตมั่นชอบ คือ คุมจิตให้แน่วแน่นมั่นคงไม่ฟุ้งซ่าน

เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้เรื่องความสำคัญของการปฐมเทศนา
แล้วตอบคำถามต่อไปนี้นะคะ

ตอนเช้าไปทำบุญตักบาตรที่วัด ฟังธรรมเทศนา รักษาศีล คือศีล 5 ศีล 8 บำเพ็ญ
สาธารณประโยชน์ ตอนกลางวัน บำเพ็ญประโยชน์ เช่น พัฒนาวัด เก็บกวาดขยะ
บริจาคทาน ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ตอนเย็นนำดอกไม้ธูปเทียน
ไปเวียนเทียนที่วัดเพื่อ ระลึกถึงพระรัตนตรัย
ประโยชน์ของการปฏิบัติกิจกรรม

1. ช่วยขัดเกลาจิตใจในจิตใจให้เบาบางลง
2. เกิดความสมัครสมานสามัคคี
3. เป็นแบบอย่างที่ดีของพุทธศาสนิกชน
4. เป็นการช่วยทำนุบำรุงเกื้อกูลพระพุทธศาสนาที่มีความเจริญรุ่งเรืองมั่นคงยิ่งขึ้น
5. ก่อให้เกิดความสงบสุขในการดำเนินชีวิต

ที่มา: ภาพการทำบุญตักบาตร ของนักเรียนโรงเรียนบ้านสันกลางนาโค อำเภอลำปาง จังหวัดพะเยา
โดย นวพร ทามณีวรรณ ถ่ายเมื่อ 28 พฤษภาคม 2553

เพื่อนๆทบทวนเนื้อหาแล้วทำแบบฝึกหัดต่อไปนะคะ

แบบฝึกหัด

คำชี้แจง นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
คือวัน.....
2. พระพุทธองค์ทรงแสดงปฐมเทศนามีชื่อว่าอะไร.....
.....
3. หลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องเนื่องในวันอาสาฬหบูชา คือ
.....
4. ทางสายกลาง หมายถึงอะไร
.....
5. พระรัตนตรัยหมายถึงอะไร
.....

แบบทดสอบหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระพระพุทธศาสนา ชุด วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เรื่อง วันอาสาฬหบูชา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียวเสร็จแล้วดูคำตอบที่เฉลยในหน้าถัดไป

1. วันอาสาฬหบูชาหมายถึงข้อใด

- ก. การบูชาวันเพ็ญในเดือน 6
- ข. การบูชาวันเพ็ญในเดือน 8
- ค. การบูชาวันเพ็ญในเดือน 3
- ง. การบูชาวันเพ็ญในเดือน 12

2. หัวข้อธรรมที่ชื่อว่า “ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร” มีความสำคัญอย่างไร

- ก. ธรรมที่ทรงโปรดพระเจ้าพิมพิสาร
- ข. ธรรมที่ทรงโปรดประชาชนทั่วไป
- ค. ธรรมที่ทรงโปรดปัญจวัคคีย์ทั้ง 5
- ง. ธรรมที่ทรงโปรดพระราชธิดาและพระญาติ

3. เหตุผลในข้อใดที่พระพุทธเจ้าทรงโปรดประกาศธรรมที่ตรัสรู้แล้วแก่ปัญจวัคคีย์ ทั้ง 5

- ก. ธรรมที่ทรงโปรดประชาชนทั่วไป
- ข. นักบวชทั้ง 5 มีจิตใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน
- ค. นักบวชทั้ง 5 เป็นพระประยูรญาติ
- ง. นักบวชทั้ง 5 เป็นพระสหายสนิท

4. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใดที่เกิดพระรัตนตรัยครบบริบูรณ์

- ก. วันมาฆบูชา
- ข. วันวิสาขบูชา
- ค. วันเข้าพรรษา
- ง. วันอาสาฬหบูชา

5. ธรรมอันประเสริฐที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ คือข้อใด

- ก. อกุศลมูล
- ข. อริยมรรค
- ค. อริยสัจ 4
- ง. อิทธิบาท 4

6. พระสงฆ์รูปแรกในพระพุทธศาสนาคือข้อใด

- ก. พระราहुล
- ข. พระสารีบุตร
- ค. พระโมคคัลลานะ
- ง. พระอัญญาโกณฑัญญะ

7. ข้อใดกล่าวถูกต้องที่เราสามารถเข้าไปทำอะไรในวัด เพื่อให้จิตใจของเราสงบ

- ก. สายไหมไปวัดเพื่อไปขอหวย
- ข. แสงระวานไปวัดเพื่อฝึกสมาธิ
- ค. สุรพันธ์ไปวัดเพื่อนั่งคุยกับเพื่อนๆ
- ง. อาริยาและเพื่อนๆไปวัดเพื่อคูดวง

8. การเวียนเทียนนั้นจะเดิน 3 รอบ ช่วงเวลาที่เดินนั้นให้ระลึกถึงอะไร

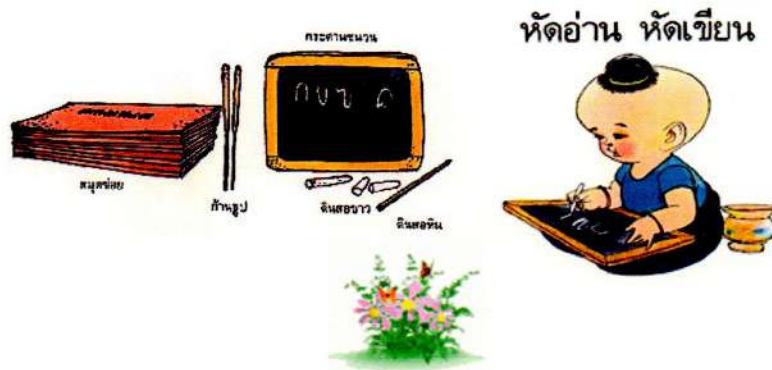
- ก. พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
- ข. พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร พระราहुล
- ค. พระพุทธคุณ พระกรุณาคุณ พระปัญญาคุณ
- ง. พระโกณฑัญญะ พระราहुล พระอรุเวลกัสสปะ

9. มัชฌิมาปฏิปทาแปลว่าอะไร

- ก. ทางสายกลาง
- ข. ทำการที่สุจริต
- ค. คิดสุจริตตั้งใจทำสิ่งที่ดีงาม
- ง. รู้เข้าใจถูกต้อง เห็นตามที่เป็นจริง

10. ประโยชน์ของการปฏิบัติกิจกรรมที่พึงกระทำในวันอาสาฬหบูชา

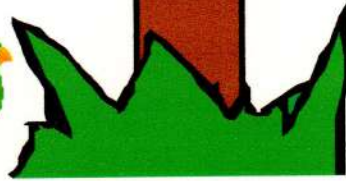
- ก. ปราณีตั้งใจเรียนหนังสือ มีสมาธิ ไม่คิดฟุ้งซ่าน
- ข. นรช้ยขาดความรับผิดชอบ ไม่ทำเวรในห้องเรียน
- ค. ปราโมทย์และเพื่อนเล่นกัน ขณะเข้าแถวเคารพธงชาติ
- ง. หนูค้าแต่งกายใส่กระโปรงสั้นและใส่เครื่องประดับมาโรงเรียน

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1. ข	6. ง
2. ค	7. ข
3. ข	8. ก
4. ง	9. ก
5. ค	10. ก

วันเข้าพรรษา

สวัสดีค่ะ น้อยหน้า จะทำหน้าที่พาเพื่อน ๆ ไปศึกษา
เรื่องราวเกี่ยวกับ วันสำคัญต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา
นะคะ รับรองว่าสนุกและไม่ยากอย่างที่คิด

สวัสดีครับ เมื่อศึกษาเนื้อหาแล้ว ตอบคำถาม
และทำแบบฝึกหัดของ หมิน้อย ให้ได้นะครับ

วันเข้าพรรษา

เข้าพรรษา อ่านว่า เข้า-พัน-สา

วันเข้าพรรษา คือเป็นวันที่ พระสงฆ์ทำพิธีอธิษฐานงดการเดินทางไปตามสถานที่ต่างๆจะต้องอยู่ประจำที่ใดที่หนึ่งหรือวัดใดวัดหนึ่งอย่างแน่นอนในช่วงฤดูฝน มีกำหนด 3 เดือน เรียกกันโดยทั่วไปว่า "จำพรรษา"

วันเข้าพรรษาที่พระพุทธองค์ทรงอนุญาตไว้มีอยู่ 2 วัน คือ

1. ปุริมิกาวัสสุปนายิกา คือ วันเข้าพรรษาแรก ตั้งแต่แรม 1 ค่ำ เดือน 8 ไปจนถึงวันเพ็ญ กลางเดือน 11
2. ปัจฉิมิกาวัสสุปนายิกา คือ วันเข้าพรรษาหลัง ตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 9 ไปจนถึงวันเพ็ญกลางเดือน 12

ความสำคัญของวันเข้าพรรษา

เนื่องจากพระพุทธองค์ทรงอนุญาตให้พระภิกษุสงฆ์อยู่จำพรรษา เหตุเพราะว่าสมัยก่อนฝนตกชุก การเดินทางสัญจรไปมาก็ไม่สะดวกอีกทั้งไปเหยียบต้นข้าวของชาวบ้าน ให้เกิดความเสียหาย และทำให้สัตว์เล็กน้อยตายการเข้าพรรษาเป็นหน้าที่โดยตรงของพระสงฆ์ในด้านความรับผิดชอบที่จะต้อง ปฏิบัติตามพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ซึ่งชาวพุทธต้องเกี่ยวข้องกันมาตลอด ตั้งแต่สมัยพระพุทธเจ้า ต่อเนื่องมาถึงเมืองไทยปัจจุบันทั้งนี้ชาวพุทธเห็นว่า พระสงฆ์ต้องอยู่ประจำที่และมีความหวังใจที่ว่าพระสงฆ์จะลำบากในเรื่องที่อยู่อาศัย และอาหารซึ่งก็ทำบุญ เป็นประจำวันเข้าพรรษา มีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย

วันเข้าพรรษา

ภิกษุเข้าพรรษาแล้ว หากมีกิจธุระจำเป็นอันชอบด้วยพระวินัย พระพุทธองค์ก็ทรงอนุญาตให้ไปได้ แต่จะต้องกลับมา ยังสถานที่เดิมภายใน 7 วัน พรรษาไม่ขาด ที่เรียกว่า "สัตตาคหณิยะ" เหตุที่ทรงอนุญาตให้ไปได้ด้วยสัตตาคหณิยะ นั้นมี 4 อย่างดังต่อไปนี้

1. สหธรรมิกหรือมารดาบิดาเจ็บไข้ ฐู่เข้าไปเพื่อรักษาพยาบาล
2. สหธรรมิกกระสันจะสึก ฐู่เข้าไปเพื่อห้ามปราม
3. มีกิจสงฆ์เกิดขึ้น เช่น วิหารชำรุดลงในเวลานั้น ไปเพื่อหา เครื่องทัพพัสดุมาปฏิสังขรณ์
4. ทายกต้องการบำเพ็ญบุญกุศลส่งคนมานิมนต์ ไปเพื่อบำรุงศรัทธา
พระพุทธองค์ทรงอนุญาตการอยู่จำพรรษาในสถานที่บางแห่ง แก่ภิกษุ บางรูป ผู้มีความประสงค์ จะอยู่ในเรือ ในสถานที่ต่าง ๆ กัน สถานที่ เหล่านั้น คือ
 - 4.1. ในคอกสัตว์ (อยู่ในสถานที่ของคนเลี้ยงโค)
 - 4.2. ในหมู่เกวียน
 - 4.3. ในเรือ

ในเวลาจำพรรษาเมื่อมีอันตรายเกิดขึ้นจะอยู่ต่อไปไม่ได้ และไปเสียจากที่นั้น พรรษาขาด แต่ท่านไม่ปรับอาบัติ (อาบัติแปลว่า โทษที่เกิดจากการล่วงละเมิดสิกขาบท หรือข้อห้ามแห่งภิกษุ ใช้เรียกความผิดทางวินัยของพระภิกษุ) มีดังนี้ คือ

1. ถูกสัตว์ร้าย โจร หรือปีศาจเบียดเบียน
2. เสนาสนะถูกไฟไหม้ หรือน้ำท่วม
3. ภัยเช่นนั้นเกิดขึ้นแก่โจรคามลำบากด้วยวิฆาต
4. ขัดสนด้วยอาหาร โดยปกติไม่ได้อาหารหรือเภสัชอันสบาย
ไม่ได้อุปฐากอันสมควร (ข้อนี้หากพอทนได้ก็ควรอยู่ต่อไป)
5. มีหญิงมาเกลี้ยกล่อม หรือมีญาติมารบกวนล่อด้วยทรัพย์

ตอนเข้าไปทำบุญตักบาตรที่วัด พังงรรมเทศนา อธิฐานจิตหรือตั้งใจงดเว้นจาก
อบายมุขบางอย่างตลอด 3 เดือน เช่น งดเว้นการดื่มสุรา งดเว้นการสูบบุหรี่
อธิฐานจิต ขอรักษาศีล 5 ศีล 8 ตอนกลางวัน บำเพ็ญประโยชน์ เช่น พัฒนาวัด
เก็บกวาดขยะ บริจาคทาน ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก นอกจากนี้ในช่วงเวลา ก่อนเข้าพรรษา
1-2 วัน ชาวพุทธ จะจัดพิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน และถวายเทียนพรรษาและจัดขบวนแห่ไป
ถวายที่วัดซึ่งเป็นประเพณีสืบต่อกันมาอีกกิจกรรมหนึ่งที่ชาวพุทธปฏิบัติ ติดต่อกันมา คือการ
ให้บุตรหลาน ของตนบวชเรียนตามหลักคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ตลอดเวลา 3 เดือนเพื่อ
สืบทอด พระพุทธศาสนา ให้ดำรงอยู่ต่อไป ประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม

1. ช่วยขัดเกลาจิตใจ ในจิตใจให้เบาบางลง
2. เกิดความสมัครสมานสามัคคี
3. เป็นแบบอย่างที่ดีของพุทธศาสนิกชน
4. เป็นการช่วยทำนุบำรุงเกื้อกูลพระพุทธศาสนา
5. ก่อให้เกิดความสงบสุขในการดำเนินชีวิต

ที่มา: ภาพขบวนแห่เทียนเข้าพรรษา โรงเรียนบ้านสันกลางนาค้อ อำเภอบึง จังหวัดพะเยา
โดย นวพร ทามณีวรรณ ถ่ายเมื่อ 14 กรกฎาคม 2553

สรุปทเรียน

วันเข้าพรรษา

วันเข้าพรรษา คือเป็นวันที่ พระสงฆ์ทำพิธีอธิฐานงดการเดินทางไปตามสถานที่ต่างๆ จะต้องอยู่ประจำที่ใดที่หนึ่งหรือวัดใดวัดหนึ่งอย่างแน่นอนในช่วงฤดูฝนมีกำหนด 3 เดือน เรียกกันโดยทั่วไปว่า "จำพรรษา วันเข้าพรรษาที่พระพุทธองค์ทรงอนุญาตไว้มีอยู่ 2 วัน คือ

ปุริมิกาวาสอุปนายิกา คือ วันเข้าพรรษาแรกตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 ไปจนถึงวันเพ็ญกลางเดือน 11 ปัจฉิมิกาวาสอุปนายิกา คือวันเข้าพรรษาหลังตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 9 ไปจนถึงวันเพ็ญกลางเดือน 12

ความเป็นมาและความสำคัญของของวันเข้าพรรษา

ความเป็นมาของวันเข้าพรรษา เนื่องจากพระพุทธองค์ทรงอนุญาตให้พระภิกษุสงฆ์อยู่จำพรรษา เหตุเพราะว่าสมัยก่อนฝนตกชุก การเดินทางสัญจร ไปมาก็ไม่สะดวก อีกทั้งไปเหยียบต้นข้าวของชาวบ้าน ให้เกิดความเสียหาย และทำให้สัตว์เล็กน้อยตาย การเข้าพรรษาเป็นหน้าที่โดยตรงของพระสงฆ์ในด้านความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติ ตามพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ซึ่งชาวพุทธต้องเกี่ยวข้องกันมาตลอด ตั้งแต่สมัยพระพุทธเจ้าต่อเนื่องมาถึง เมืองไทยปัจจุบันทั้งนี้ชาวพุทธเห็นว่าพระสงฆ์ต้องอยู่ประจำที่และมีความห่วงใยที่ว่าพระสงฆ์จะลำบากในเรื่องที่อยู่อาศัยและอาหารซึ่ง พุทธศาสนิกชนก็ทำบุญเป็นประจำวันเข้าพรรษา มีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยพุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติตนดังนี้ ตอนเข้าไปทำบุญตักบาตรที่วัด ฟังธรรมเทศนา อธิฐานจิตหรือตั้งใจงดเว้นจากอบายมุขบางอย่างตลอด 3 เดือน ตอนกลางวัน บำเพ็ญประโยชน์ นอกจากนี้ในช่วงเวลา ก่อนเข้าพรรษา 1-2 วัน ชาวพุทธจะถวายผ้าอาบน้ำฝน และถวายเทียนพรรษา และจัดขบวนแห่ไปถวายที่วัดอีกกิจกรรมหนึ่งที่ชาวพุทธปฏิบัติติดต่อกันมาคือการให้บุตรหลาน ของตนบวชเรียน ตามหลักคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าตลอดเวลา 3 เดือนเพื่อ สืบทอดพระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่ต่อไป ประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น ช่วยขัดเกลาจิตใจให้เบาบางลงและเป็นการช่วยทำนุบำรุงเกื้อกูลพระพุทธศาสนา

เพื่อนๆทบทวนเนื้อหาแล้วทำแบบฝึกหัดต่อไปนะคะ

แบบฝึกหัด

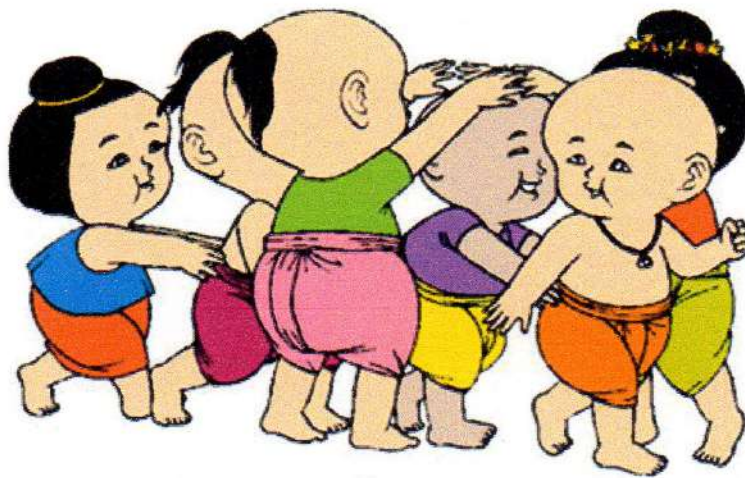
คำชี้แจง นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. วันที่ พระสงฆ์ทำพิธีอธิษฐานงดการเดินทางไปตามสถานที่ต่างๆ จะต้องอยู่ประจำที่ใดที่หนึ่งในช่วงฤดูฝนมี กำหนด 3 เดือน เรียกกันโดยทั่วไปว่า.....
.....
2. วันเข้าพรรษาแรกตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8 ไปจนถึงวันเพ็ญ กลางเดือน 11 เรียกว่า.....
3. วันเข้าพรรษาหลังตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 9 ไปจนถึงวันเพ็ญกลางเดือน 12 เรียกว่า.....
4. การถวายผ้าอาบน้ำฝนทำในวันใด.....
.....
5. การให้บุตรหลานของตนบวชเรียนตามหลักคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าตลอดเวลา 3 เดือน เพื่ออะไร.....

1. จำพรรษา
2. ปุริมิกาวัสสุปนายิกา
3. ปัจฉิมิกาวัสสุปนายิกา
4. วันเข้าพรรษา
5. สืบทอดพระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่ต่อไป

เพื่อนๆตอบถูกทุกคนใช่ไหมคะ
ไชโย... กระทบทำถูกทุกข้อ

ทำแบบทดสอบหลังเรียนนะคะ

แบบทดสอบหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระพระพุทธศาสนา ชุด วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เรื่อง วันเข้าพรรษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียวเสร็จแล้วดูคำตอบที่เฉลยในหน้าถัดไป

1. ปุริมิกาวีสสุปนายิกา วันเข้าพรรษาแรก หมายถึงข้อใด
 - ก. แรม 1 ค่ำ เดือน 8
 - ข. แรม 1 ค่ำ เดือน 9
 - ค. แรม 1 ค่ำ เดือน 11
 - ง. แรม 1 ค่ำ เดือน 12
2. ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา นักเรียนควรปฏิบัติกิจกรรมที่พึงกระทำอย่างไร
 - ก. ก่อทำบุญตักบาตรฟังธรรม
 - ข. ขอชวนเพื่อนๆ ไปทัศนศึกษา
 - ค. คอไปเยี่ยมญาติที่ต่างจังหวัด
 - ง. งอช่วยนักรทำความสะดวกห้อง
3. วันนี้แรม 1 ค่ำเดือน 8 แม่เตรียมอาหารและเตรียมผ้าอาบน้ำฝนไปถวายพระวันนี้เป็นวันอะไร
 - ก. วันมาฆบูชา
 - ข. วันเข้าพรรษา
 - ค. วันวิสาขบูชา
 - ง. วันอาสาฬหบูชา
4. ข้อใดเป็นหลักเกณฑ์ที่พระภิกษุสงฆ์ต้องปฏิบัติในช่วงเข้าพรรษา
 - ก. สวดปาติโมกข์ทุกครั้งหลังจากทำวัตร
 - ข. งดจาริกจากวัดแล้วศึกษาปฏิบัติธรรม
 - ค. ออกเยี่ยมเยียนชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียง
 - ง. เดินทางไปเยี่ยมพระภิกษุในถิ่นทุรกันดาร

5. ข้อใดปฏิบัติตามหลักธรรมได้ถูกต้อง

- ก. อุ่นรวมกลุ่มไปชกต่อยกับโรงเรียนอื่น
- ข. ลิ่นจีทำการบ้านแทนเพื่อนทำไม่ได้
- ค. มะระหิวข้าวแต่ไม่กิน เพราะกลัวเพื่อนว่า
- ง. มั่งคุดำหนีน้อง เพราะน้องรังแกเพื่อนเป็นประจำ

6. หลังจากพิธีวันเข้าพรรษาชบเซาไประยะหนึ่งพระมหากษัตริย์พระองค์ใดทรงฟื้นฟูขึ้นใหม่

- ก. รัชกาลที่ 1
- ข. รัชกาลที่ 2
- ค. รัชกาลที่ 3
- ง. รัชกาลที่ 4

7. การเวียนเทียนนั้นจะเดิน 3 รอบ ช่วงเวลาที่เดินนั้นให้ระลึกถึงอะไร

- ก. พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
- ข. พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร พระราหุล
- ค. พระพุทธคุณ พระกรุณาคุณ พระปัญญาคุณ
- ง. พระโกณฑัญญะ พระราหุล พระอรุเวลกัศสปะ

8. ก่อนเข้าพรรษา 1-2 วัน ชาวพุทธจะจัดพิธีอะไร

- ก. ตักบาตรเทโว
- ข. ถวายเทียนพรรษา
- ค. แสดงปฐมเทศนา
- ง. แสดงโอวาทปาฏิโมกข์

9. เพราะเหตุใดเราจึงต้องศึกษาวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

- ก. ชาลีและเพื่อนเตรียมตัวหยุดพักผ่อน
- ข. ตูมตามจะได้หยุดทำบาปในวันนั้น
- ค. สายชลจะได้ละเว้นการไปเยี่ยมพระสงฆ์
- ง. สมศักดิ์จะได้ประกอบศาสนพิธีได้ถูกต้อง

10 ภิกษุเข้าพรรษาแล้ว หากมีกิจธุระจำเป็นอันชอบด้วยพระวินัยแต่จะต้องกลับมายังสถานที่เดิมภายใน 7 วันพรรษาไม่ขาดเรียกว่าอะไร

- ก. สัตตทาหรณียะ
- ข. สหธรรมิกกระสัน
- ค. โอวาทปาติโมกข์
- ง. รัมมจักกัปปวัตตนสูตร

1. ก

6. ข

2. ก

7. ก

3. ข

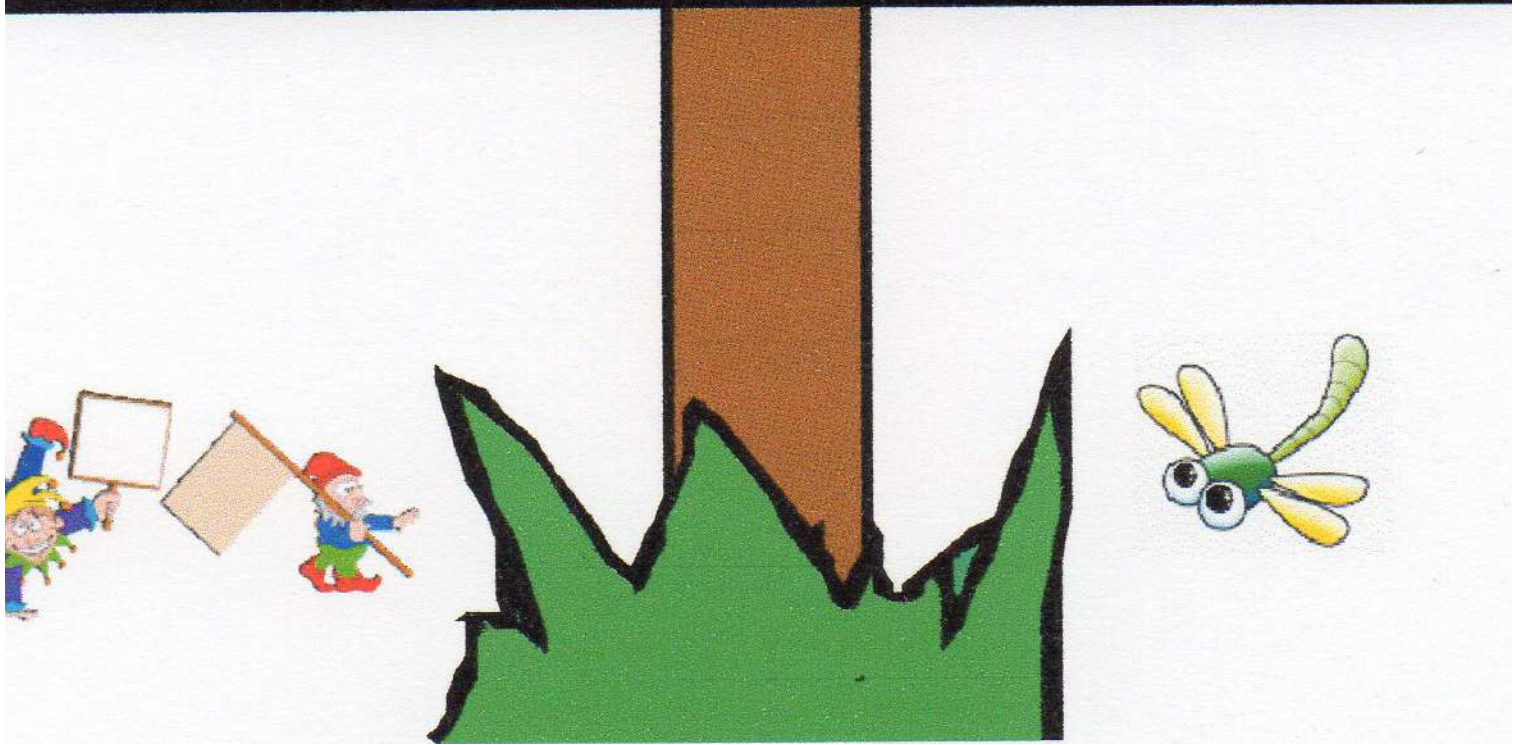
8. ข

4. ข

9. ง

5. ง

10. ก

๕ วันออกพรรษา

สวัสดีค่ะ น้อยหน้า จะทำหน้าที่พาเพื่อน ๆ ไปศึกษา
เรื่องราวเกี่ยวกับ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา นะคะ
รับรองว่าสนุกและไม่ยากอย่างที่คิด

สวัสดีครับ เมื่อศึกษาเนื้อหาแล้ว ตอบคำถาม
และทำแบบฝึกหัดของ หมิน้อย ให้ได้นะครับ

วันออกพรรษา

ความหมายของวันออกพรรษา

ออกพรรษา อ่านว่า ออก-พัน-สา

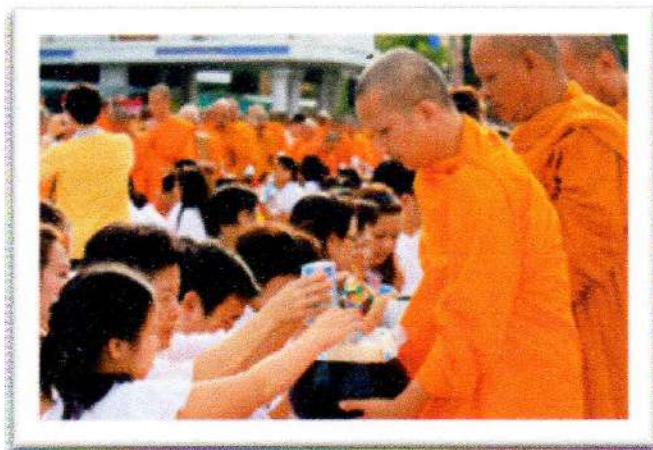
ออกพรรษา เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วันปวารณาหรือวันมหาปวารณา

วันออกพรรษา หมายถึง เป็นวันสำคัญทางพุทธศาสนา วันหนึ่งตามปฏิทินจันทรคติไทย เป็นวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 (ประมาณเดือนตุลาคม) เป็นวันสำคัญที่พระสงฆ์จะทำการปวารณาออกพรรษา พอวันถัดจากวันออกพรรษา 1 วัน (แรม 1 ค่ำ)

ความสำคัญของวันออกพรรษา

เป็นวันที่พระสงฆ์ทำพิธีปวารณา พิธีปวารณาเป็นสังฆกรรมที่สำคัญของพระสงฆ์ วันปวารณา เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าวันมหาปวารณามีความสำคัญ คือเป็นวันที่พระสงฆ์ยอมให้ว่ากล่าวตักเตือนกันในวันออกพรรษา

ในวันออกพรรษตามประวัติกล่าวว่าเป็นวันที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ หลังจากที่ได้เสด็จไปจำพรรษาและแสดงพระธรรมเทศนาโปรดพระพุทธมารดา การเสด็จลงจากดาวดึงส์ครั้งนั้น ได้เสด็จลงมา ณ เมืองสังกัสสะ บรรดาพุทธศาสนิกชนจึงพากันไปตักบาตรแด่พระพุทธเจ้า เรียกว่า ตักบาตรเทโว คำเต็มคือ ตักบาตรเทโวโรหณะ คำว่าเทโวโรหณะ แปลว่า การหยั่งลงจากเทวโลกซึ่งวันนี้เกิดเหตุอัศจรรย์ 3 ประการ คือ เทวดา มนุษย์ และสัตว์นรกต่างมองเห็นซึ่งกันและกัน เรียกว่า วันพระเจ้าเปิดโลก

วันพระเจ้าเปิดโลก

ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 พระพุทธเจ้าเสด็จกลับลงมายังโลกมนุษย์ ณ ที่ประตูเมือง
สังกัสสนคร เสด็จลงทางบันไดแก้วทิพย์ ซึ่งตั้งระหว่างกลางของบันไดทองทิพย์อยู่
เบื้องขวา บันไดเงินทิพย์อยู่เบื้องซ้ายและห้วบันไดทิพย์ที่เทวดาเนรมิตขึ้นทั้ง 3 พาด
บนยอดเขา พระสิเนรุราช อันเป็นที่ตั้งแห่งสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ส่วนเชิงบันไดตั้งอยู่บน
แผ่นศิลาใหญ่ใกล้ประตูเมืองสังกัสสนครและสถานที่นั้นประชาชนถือว่าเป็นศุภนิมิต
สร้างพระเจดีย์ขึ้นเป็น "พุทธบูชาอนุสาวรีย์" เรียกว่า "อจลเจดีย์" ทำวสัถกเทวราชพร้อม
ด้วยบริวารตามลงมาเสด็จ ทางบันไดสวรรค์จนถึงชั้นพิภพ พระพุทธเจ้าทรงใช้อิทธิฤทธิ์
บันดาลให้โลกทั้ง 3 มิ เทวดา มนุษย์ และสัตว์นรก
มองเห็นกันทั้งหมด จึงเรียกรวันนั้นว่า "วันพระเจ้าเปิดโลก" บรรดาพุทธศาสนิกชน
จึงพากัน ไปตักบาตรแด่พระพุทธเจ้า เรียกว่า ตักบาตรเทโวคำเต็มคือ ตักบาตรเทโวโรหณะ
คำว่าเทโวโรหณะ แปลว่า การหยั่งลงจากเทวดา

ภาพ พระพุทธเจ้าเสด็จกลับลงมายัง โลกมนุษย์

ที่มา : http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/poonsak/budda/theme_4.html

สืบค้น 4 กรกฎาคม 2553

เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ เรื่องวันพระเจ้าเปิดโลกแล้ว

และตอบคำถามต่อไปนะคะ

ตอนเข้าไปทำบุญ ตักบาตรเทโวโรหณะ เป็นชื่อเต็มของคำว่า ตักบาตรเทโว อาหารที่เตรียม ข้าวต้มลูกโยน ข้าวต้มมัด พิธีตักบาตรเทโวนั้น โดยทั่วไปจะทำกันในบริเวณ พระอุโบสถ มีการอัญเชิญพระพุทธรูป ซึ่งประดิษฐานบนบุษบกมีล้อเลื่อนมีบาตรตั้งอยู่หน้า พระพุทธรูป ใช้คนลากนำหน้าพระภิกษุสงฆ์จะเดินตามพระพุทธรูปบรรดาพุทธศาสนิกชน จะอยู่เป็นแถวสองข้างทางที่พระพุทธรูปและพระสงฆ์เคลื่อนผ่านเพื่อให้พุทธศาสนิกชน ตักบาตรเหตุที่ใช้ข้าวต้มลูกโยนข้าวต้มมัดตักบาตรเพราะการตักบาตรมิได้นัดหมายกันมาก่อน จึงทำให้คนมามากมายทำให้ไม่ถึงบาตร พระภิกษุสงฆ์ จึงเอาข้าวของห่อหรือปั้นเป็นก้อน ข้าวต้มลูกโยน เพื่อโยน ใส่บาตรพระ ฟังธรรมเทศนา รักษาศีล ทำสมาธิเพื่อทำให้จิตใจบริสุทธิ์ ผ่องใส แม่เมตตากรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติผู้ล่วงลับไปแล้วนั้นส่งไปให้แก่บุรพชนตลอด จนสรรพสัตว์และตั้งจิตอธิฐานเพื่อคุณงามความดีต่อไป การแต่งกาย ควรสวมชุดสีขาว เพื่อ จิตใจของตนเองให้ขาวสะอาดบริสุทธิ์เหมือนผ้าสีขาวที่ใส ประโยชน์ของการปฏิบัติกิจกรรม พุทธศาสนิกชนจะมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับความสำคัญของวันออกพรรษา รวมทั้งหลักธรรมต่างๆซึ่งจะทำให้เกิดความตระหนักต่อความสำคัญของพระพุทธศาสนา และยังเป็น การช่วยธำรงพระพุทธศาสนาให้สืบต่อไป

ที่มา : ภาพการทำสมาธิ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านสันกลางนาโค อำเภอบึง จังหวัดพะเยา

โดย นวพร ทามณีวรรณ ถ่ายเมื่อ 5 กรกฎาคม 2553

สรุปบทเรียน

วันออกพรรษา ตรงกับ วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 วันออกพรรษาเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วันปวารณาหรือวันมหาปวารณา เป็นวันที่พระสงฆ์ทำพิธีปวารณาที่มีความสำคัญคือวันที่พระสงฆ์ยอมให้ว่ากล่าวตักเตือนกันวันออกพรรษาคา ประวัตินี้กล่าวว่าเป็นวันที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงจากสวรรค์ ชั้นดาวดึงส์ การเสด็จลงจากดาวดึงส์ครั้งนั้น ได้เสด็จลงมา ณ เมืองสังกัสสะ บรรดาพุทธศาสนิกชนจึงพากันไปตักบาตรแด่พระพุทธเจ้า เรียกว่า ตักบาตรเทโว คำเต็มคือ ตักบาตรเทโวโรหณะ คำว่าเทโวโรหณะ แปลว่า การหยั่งลงจากเทวโลก ซึ่งวันนี้เกิดเหตุอัศจรรย์ 3 ประการคือ เทวดา มนุษย์ และสัตว์นรกต่างมองเห็นซึ่งกันและกัน เรียกว่า วันพระเจ้าเปิดโลก

การปฏิบัติตนในวันออกพรรษา ตอนเข้าไปทำบุญ ตักบาตรเทโว อาหารที่เตรียม ข้าวต้มลูกโยน ข้าวต้มมัด พิธีตักบาตรเทโวนั้น โดยทั่วไปจะทำกันในบริเวณพระอุโบสถ มีการอัญเชิญพระพุทธรูป ซึ่งประดิษฐานบนบุษบกมีล้อเลื่อน มีบาตรตั้งอยู่หน้าพระพุทธรูปแล้วใช้คนลากนำหน้าพระภิกษุสงฆ์จะเดินตามพระพุทธรูป บรรดาพุทธศาสนิกชนจะ เรียงรายอยู่เป็นแถวสองข้างทางที่พระพุทธรูปและพระสงฆ์เคลื่อนผ่าน เพื่อให้พุทธศาสนิกชนตักบาตรเหตุที่ใช้ข้าวต้มลูกโยน ข้าวต้มมัดตักบาตรเพราะ การตักบาตรมิได้นัดหมายกันมาก่อนจึงทำให้คนมามากมายทำให้ไม่ถึง บาตรพระภิกษุสงฆ์ จึงเอาข้าวของห่อหรือปั้นเป็นก้อน ข้าวต้มลูกโยน เพื่อโยน ใส่บาตรพร ฟังธรรมเทศนา รักษาศีล ทำสมาธิเพื่อทำให้จิตใจบริสุทธิ์ผ่องใส แม้เมตตากรวदन้าอุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว การแต่งกาย ควรสวมชุดสีขาว เพื่อจิตใจของตนเองให้ขาวสะอาดบริสุทธิ์เหมือนผ้าสีขาวที่ใส ประโยชน์ของการปฏิบัติกิจกรรม ได้แก่ พุทธศาสนิกชนจะมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับความสำคัญของวันออกพรรษา และเกิดความตระหนักต่อความสำคัญของพระพุทธศาสนาและธำรงให้สืบต่อไป

เพื่อนๆทบทวนเนื้อหาแล้ว ทำแบบฝึกหัดต่อไปนะคะ

แบบฝึกหัด

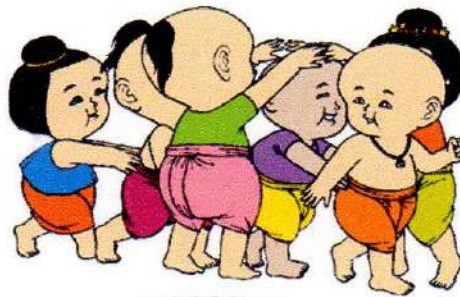
คำชี้แจง นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ตรงกับวันใด
2. วันที่พระสงฆ์ยอมให้ว่ากล่าวตักเตือนกัน ตรงกับวันใด.....
3. ทำไมถึงนิยมใช้ข้าวต้มลูกโยนตักบาตรเทโว.....
4. การที่เราอุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติผู้ล่วงลับไปแล้วนั้นส่งไปให้แก่บุรพชนตลอดจนสรรพสัตว์และตั้งจิตอธิษฐานเพื่อคุณงามความดีต่อไป เรียกว่าอะไร.....
5. ประโยชน์ของการปฏิบัติกิจกรรมที่พึงกระทำในวันออกพรรษาได้แก่อะไร.....

1. ออกพรรษา
2. วันปวารณาหรือวันมหาปวารณา
3. การตักบาตรมิได้นัดหมายกันมาก่อนจึงทำให้คนมากทำให้ไม่ถึงบาตรพระภิกษุสงฆ์ จึงเอาข้าวต้มลูกโยนโยนใส่บาตรพระ
4. กรวดน้ำ
5. พุทธศาสนิกชนจะมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับความสำคัญของวันออกพรรษาและเกิดความตระหนักต่อความสำคัญของพระพุทธรูปและธำรงให้สืบต่อไป

เพื่อนๆตอบถูกทุกคนใช่ไหมคะ
ไชโย กระทบและเพื่อนๆตอบถูก
เก่งมากเลยนะพวกเรา

ทำแบบทดสอบหลังเรียนค่ะ

แบบทดสอบหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระพระพุทธศาสนา ชุด วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เรื่อง วันออกพรรษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียวเสร็จแล้วดูคำตอบที่เฉลยในหน้าถัดไป

- วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ตรงกับวันใด
 - วันมาฆบูชา
 - วันเข้าพรรษา
 - วันออกพรรษา
 - วันอาสาฬหบูชา
- วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 นอกจากจะเรียกว่าวันออกพรรษาแล้ว ยังเรียกอีกอย่างว่าวันอะไร
 - วันพระเสด็จ
 - วันมหาปวารณา
 - วันพระเจ้าเปิดโลก
 - วันอุโบสถสังฆกรรม
- วันพระเจ้าเปิดโลกตรงกับวันใด
 - วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11
 - วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6
 - วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8
 - วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 9
- เป็นวันที่พระสงฆ์ยอมให้ว่ากล่าวตักเตือนกันได้ตรงกับวันใด
 - วันมหาปวารณา
 - วันตักบาตรเทโว
 - วันพระเจ้าเปิดโลก
 - วันอุโบสถสังฆกรรม

5. วันออกพรรษาพุทธศาสนิกชนไปตักบาตรแด่พระพุทธเจ้า เรียกว่าอะไร
- ก. ตักบาตรเทโว
 - ข. ตักบาตรเทโวโรกนะ
 - ค. ตักบาตรเทโวโรจนะ
 - ง. ตักบาตรเทโวโกจนะ
6. วันพระเจ้าเปิดโลกเกิดเหตุอัศจรรย์อะไร
- ก. พระพุทธเจ้าแสดงธรรมครั้งแรก
 - ข. พระพุทธเจ้าแสดงโอวาทปาฏิโมกข์
 - ค. วันที่พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาญาณ
 - ง. วันที่มี เทวดา มนุษย์ และสัตว์นรก มองเห็นกันทั้งหมด
7. การกรวดน้ำเพื่ออะไร
- ก. เพื่อให้จิตใจบริสุทธิ์ผ่องใส
 - ข. เป็นประเพณีของวันออกพรรษา
 - ค. เพื่อให้เรียนหนังสือเก่งสอบได้คะแนนดี
 - ง. เป็นการอุทิศแผ่ส่วนกุศลแก่บุรพชนตลอดจนสรรพสัตว์
8. ประโยชน์ของการปฏิบัติกิจกรรมที่พึงกระทำในวันออกพรรษาข้อใดกล่าวถูกต้อง
- ก. น้อยเรียนหนังสือเก่งขึ้น
 - ข. มานะมีฐานะร่ำรวยขึ้นกว่าเดิม
 - ค. แดงทำสมาธิแล้วเกิดความเครียด พุ้งซ่าน
 - ง. แก้วพึงธรรมเทศนาเพื่อช่วยขัดเกลากิเลสในจิตใจให้เบาบางลง
9. ขณะนักเรียนยืนทำบุญตักบาตรควรปฏิบัติอย่างไรให้เหมาะสม
- ก. มานะถอดรองเท้าตักบาตร
 - ข. แก้วและเพื่อนๆกินขนมขณะตักบาตร
 - ค. ก้าวย่ำร่างกายตามสบายขณะตักบาตร
 - ง. มาลีขณะตักบาตรส่งเสียงดังเล่นกันในแถว

- 10 ข้อใดได้รับประโยชน์หลังจากการปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการทำสมาธิ ที่วัด
- ก. มยุเรศ โมโหร้าย
 - ข. สุชาดาคุยกับเพื่อนๆอย่างสนุกสนาน
 - ค. ชลิตาคิดมาก และฟุ้งซ่าน เรื่องการสอบ
 - ง. มยุรีเก็บตัวอยู่ในห้องไม่ไปพบพูดคุยกับใคร

1. ก

6. ง

2. ข

7. ง

3. ก

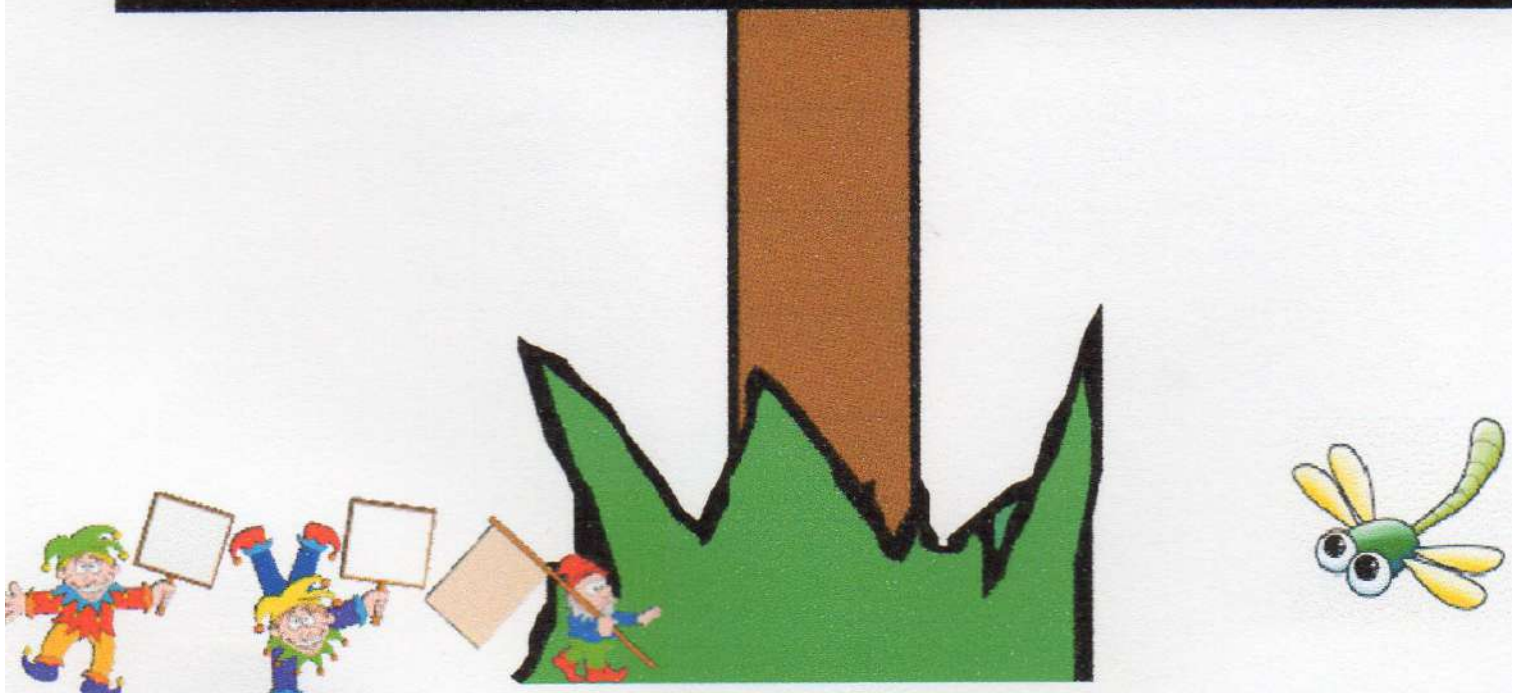
8. ง

4. ก

9. ก

5. ก

10. ข

โครงการยุวทูตรวมใจอาสา พาพ่นภัยโควิด 19

วิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่(วัดพระธาตุดอยสุเทพ)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2

คำนำ

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค ๕W๑H สำหรับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จัดทำขึ้นเพื่อฝึกทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน โดยใช้
เทคนิคการตั้งคำถาม-ตอบคำถาม ด้วยคำว่า ใคร(Who) ทำอะไร(What) ที่ไหน(Where)
เมื่อไร(When) อย่างไร (How) เพราะเหตุใด ทำไม(Why) แล้วรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาจัดระบบหรือ
เรียบเรียงให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจซึ่งเป็นการค้นหาความจริง สาระแก่นแท้หรือความสำคัญ
ของเรื่อง

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเล่มนี้ เป็นเล่มที่ ๑ เรื่อง เรียนรู้พื้นฐาน
การอ่านจับใจความสำคัญ มีเนื้อหาและกิจกรรมที่ให้เรียนรู้พื้นฐานของเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ
ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ
หลักการจับใจความสำคัญ วิธีการค้นหาใจความสำคัญ การวิเคราะห์หาประโยคใจความสำคัญ
ของย่อหน้าและการใช้เทคนิค ๕W๑H ในการค้นหาใจความสำคัญของเรื่อง

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเชียงคำ(วัดพระธาตุสบแวน)
และผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้คำปรึกษาชี้แนะในการทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
โดยใช้เทคนิค ๕W๑H ตลอดจนเพื่อนครูในโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่กรุณา
ให้คำแนะนำช่วยให้แบบฝึกทักษะชุดนี้ มีคุณภาพยิ่งขึ้น

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์
ต่อนักเรียนต่อครูและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างยิ่ง

เยาวลักษณ์ กฤตินธรรม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
คำชี้แจง	
ใบความรู้ที่ ๑	๑
กิจกรรมที่ ๑ เลือกได้ให้ถูกต้อง	๘
กิจกรรมที่ ๒ ถูกผิดคิดให้ดี	๙
กิจกรรมที่ ๓ ฉันทน์อยู่ตรงไหน	๑๐
กิจกรรมที่ ๔ เขียนสรุปใจความสำคัญ	๑๓
ใบความรู้ที่ ๒	๑๔
กิจกรรมที่ ๕ ค้นหาคำสำคัญกันหน่อย	๑๖
กิจกรรมที่ ๖ ฝึกถาม-ตอบ บอกสาระของเรื่อง	๑๘
ใบความรู้ที่ ๓	๑๙
กิจกรรมที่ ๗ มาใช้เทคนิค ๕W๑H	๒๒
กิจกรรมที่ ๘ อ่านเข้าใจให้ตอบคำถาม	๒๓
ทดสอบหลังเรียน	๒๔
หนังสืออ้างอิง	๒๗
ภาคผนวก	๒๘
เฉลย	๒๙

คำชี้แจง

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค ๕W๑H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จัดทำขึ้นเพื่อใช้พัฒนาทักษะในเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที้อ่านด้วยการสอดแทรกการตั้งคำถาม ลงในแบบฝึก เพื่อกระตุ้นให้เกิดการวิเคราะห์หาคำตอบ คำถามจะประกอบด้วยคำว่า ใคร(Who) ทำอะไร(What) ที่ไหน(Where) เมื่อไร(When) อย่างไร(How) เพราะเหตุใด ทำไม(Why) มีทั้งหมดด้วยกัน ๖ เล่ม สำหรับเล่มนี้ คือเล่มที่ ๑ เรื่องเรียนรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ ๓ ชั่วโมง มีทั้งหมด ๘ กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ เลือกใต้ให้ถูกต้อง

กิจกรรมที่ ๒ ถูกผิดคิดให้ดี

กิจกรรมที่ ๓ ฉันทน์อยู่ตรงไหน

กิจกรรมที่ ๔ เขียนสรุปใจความสำคัญ

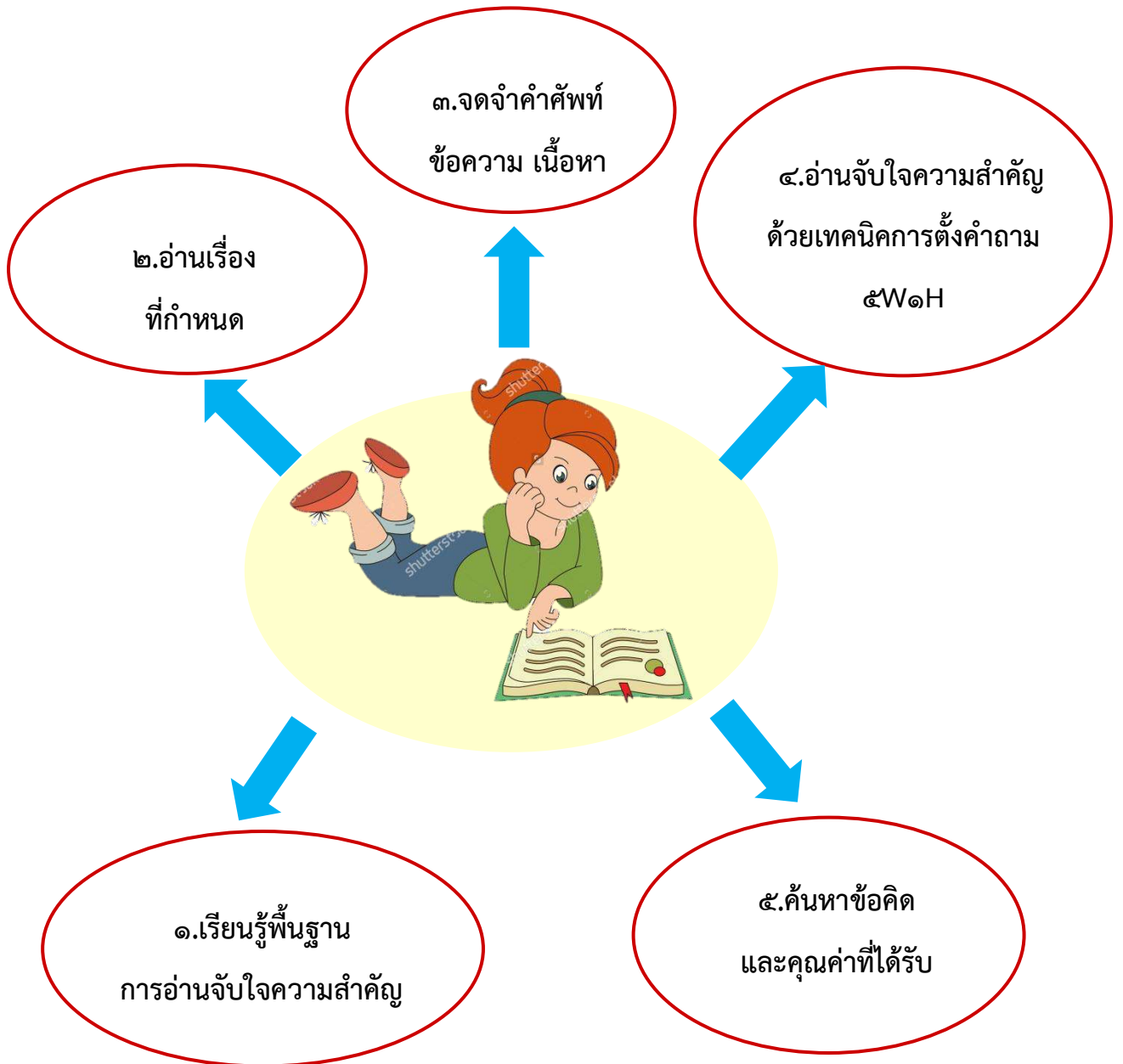
กิจกรรมที่ ๕ ค้นหาคำสำคัญกันหน่อย

กิจกรรมที่ ๖ ฝึกถาม-ตอบ บอกสาระของเรื่อง

กิจกรรมที่ ๗ มาใช้เทคนิค ๕W๑H

กิจกรรมที่ ๘ อ่านเข้าใจให้ตอบคำถาม

ขั้นตอนการพัฒนาการแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

สาระสำคัญ

๑. การอ่านให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดนั้นจะต้องสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องทีอ่านได้
๒. การเรียนรู้ในเรื่องพื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญก่อน สามารถใช้เป็นเครื่องมือทำความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ของการอ่านครั้งต่อ ๆ ไปได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนศึกษาและฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามแบบฝึกที่กำหนดนักเรียนควรมีความสามารถดังนี้

๑. บอกพื้นฐานการอ่านการอ่านจับใจความสำคัญได้
๒. นำเอาเทคนิค ๕W๑H ไปใช้ในการอ่านจับใจความสำคัญได้
๓. ปฏิบัติตามขั้นตอนการอ่านได้
๔. มีมารยาทในการอ่าน

คำแนะนำสำหรับครู

๑. ครูควรศึกษาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะให้เข้าใจแล้วปฏิบัติตามกิจกรรมในแผนการเรียนรู้ให้เข้าใจ
๒. ครูเตรียมแบบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ แบบทดสอบหลังเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
๓. ชี้แจงเกี่ยวกับรูปแบบของแบบฝึกทักษะ จำนวนกิจกรรม วิธีการประเมินผล ให้นักเรียนฟังให้เข้าใจ เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จแล้วในแต่ละครั้งครูตรวจแล้วบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนน
๔. นักเรียนอาจปฏิบัติกิจกรรมได้โดยใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมไม่เท่ากันครูควรให้โอกาสนักเรียนได้พัฒนาตามศักยภาพที่มีอยู่ของแต่ละคน
๕. ดูแลอย่างใกล้ชิดให้กำลังใจเพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการทำกิจกรรมให้บรรลุผลสำเร็จ

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

๑. นักเรียนศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เข้าใจ
๒. นักเรียนอ่านคำชี้แจง แบบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความสำคัญ แบบทดสอบหลังเรียนและคำชี้แจงของแบบฝึกให้เข้าใจก่อนลงมือทำ
๓. นักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่ ๑ ถึงกิจกรรมที่ ๘ ตามลำดับจนครบทุกกิจกรรม
๔. เมื่อทำกิจกรรมครบทั้งหมดแล้ว ตรวจสอบคำตอบแต่ละกิจกรรมตามเฉลยแบบฝึกทักษะท้ายเล่ม
๕. ทดสอบหลังเรียนโดยทำแบบทดสอบแบบปรนัยจำนวน ๑๐ ข้อ

การประเมินผล

การปฏิบัติกิจกรรมจากแบบฝึก

ตอบได้ถูกต้องข้อละ ๑ คะแนน ตอบไม่ถูกต้องได้ ๐ คะแนน

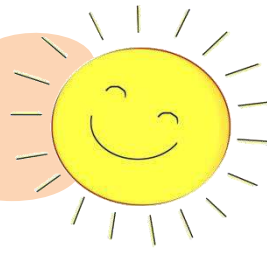
แบบทดสอบหลังเรียน

ตอบได้ถูกต้องข้อละ ๑ คะแนน ตอบไม่ถูกต้องได้ ๐ คะแนน

เกณฑ์การผ่านการประเมิน

นักเรียนทุกคนจะต้องได้คะแนนทุกกิจกรรมร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

ใบความรู้ ที่ ๑

สิ่งที่ควรรู้ก่อนอ่านจับใจความสำคัญ

ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

คือ การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญของข้อความหรือเรื่องทีอ่านเป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือส่วนที่เป็นใจความสำคัญ และส่วนที่เป็นใจความขยาย

ใจความสำคัญของเรื่อง คือ ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ข้อความอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง คำว่าใจความสำคัญนี้ ผู้รู้ได้เรียกไว้เป็นหลายอย่าง เช่น **ข้อคิดสำคัญของเรื่อง** **แก่นของเรื่องหรือความคิดหลักของเรื่อง** แต่จะเป็นอย่างไรก็ตาม **ใจความสำคัญ** ก็คือสิ่งที่บ่งชี้สาระที่สำคัญที่สุดของเรื่องนั่นเอง

ใจความรองหรือพลความ (พน-ละ-ความ) หมายถึง ใจความหรือประโยคที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบหรือแสดงผลอย่างถี่ถ้วน เพื่อสนับสนุนความคิด

จุดมุ่งหมายของการจับใจความสำคัญ

๑. สามารถบอกรายละเอียดของเรื่องราวที่อ่านได้อย่างชัดเจน
๒. สามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้

๓. เพื่อฝึกการอ่านเร็วและสามารถตอบคำถามได้
๔. สามารถสรุปหรือย่อเรื่องที่อ่านได้
๕. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์และหาความจริง แสดงข้อคิดเห็นได้

หลักการจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
๒. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจและเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๓. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่าน มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร
๔. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

วิธีค้นหาใจความสำคัญ

วิธีการค้นหาใจความสำคัญ มีหลายอย่าง ขึ้นอยู่กับความถนัดของแต่ละบุคคล เช่น การขีดเส้นใต้ การใช้สีต่าง ๆ กัน แสดงความสำคัญมากน้อยของข้อความ การบันทึกย่อเป็นส่วนหนึ่งของการอ่านจับใจความสำคัญที่ดีแต่ผู้ที่ย่อควรย่อด้วยสำนวนภาษาและสำนวนของตนเองไม่ควรย่อด้วยการตัดเอาข้อความสำคัญ มาเรียงต่อกันเพราะอาจทำให้ผู้อ่านพลาดสาระสำคัญบางตอนไปอันเป็นเหตุให้การตีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนได้

หลักการค้นหาใจความสำคัญมีดังนี้

๑. พิจารณาทีละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๒. พิจารณาคำสำคัญในย่อหน้าเพราะจะช่วยจับใจความสำคัญได้ง่ายและถูกต้องเพราะคำสำคัญมักจะเป็นประเด็นสำคัญของย่อหน้า
๓. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้ เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย(การเปรียบเทียบ) ตัวเลข สถิติ ตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ
๔. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

การพิจารณาดำเนงใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า

๑. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นของย่อหน้าซึ่งเป็นจุดที่พบใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้ามากที่สุดเพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้ก่อนแล้วขยายรายละเอียดเพื่อให้ชัดเจนขึ้นภายหลัง

ตัวอย่าง

มีผู้กล่าวว่าหนังสือดีเป็นมิตร หนังสือเลวเป็นศัตรู เป็นหน้าที่ของท่านเองที่จะเลือกสมาคมมิตรหรือศัตรู หนังสือในตลาดมีอยู่มากมายก่ายกอง ถ้าท่านถือหนังสือในมือ คนที่มาพบเห็นท่าน ย่อมตีราคาในตัวท่านได้ทันที เขาย่อมรู้ได้ว่า ท่านมีพื้นเพการศึกษาเพียงใด มีรสนิยมสูงหรือต่ำเพียงไหน หนังสือที่ท่านถืออยู่นั้น เปิดโปงให้โลกรู้จักท่านโดยไม่ต้องมีใครแนะนำ

ใจความสำคัญ อยู่ต้นย่อหน้า คือ หนังสือดีเป็นมิตร หนังสือเลวเป็นศัตรู

๒. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนกลางของย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญยกขึ้นเพราะนักเรียนต้องพิจารณาเปรียบเทียบให้ได้ว่าสาระสำคัญที่สุดอยู่ที่ประโยคใด

ตัวอย่าง

ขณะนี้ไม่ว่าท่านจะอยู่ ณ ที่ใดในบ้าน บนรถไฟ รถเมล์ ในห้องทำงาน บนสถานที่ราชการหรือที่ใดก็ตาม ท่านจะต้องใช้สายตาอ่าน อยู่ตลอดเวลา ซึ่งแน่ละเราต้องยกเว้นคนตาบอดเพราะท่านย่อมจะอ่านในหนังสือเล่มนี้ไม่ได้แน่ ยกเว้นแต่จะมีใครอ่านให้ท่านฟัง

ใจความสำคัญ อยู่ตอนกลางย่อหน้า คือ ท่านจะต้องใช้สายตาอ่าน อยู่ตลอดเวลา

๓. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายของย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญมากรองลงมาจากประโยคตอนต้นย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อยลงมาก่อนแล้วสรุปด้วยประโยคที่เก็บประเด็นสำคัญไว้ภายหลัง

ตัวอย่าง

ความเครียดทำให้เพิ่มฮอร์โมนอะดรีนาลีนในเลือด ทำให้หัวใจเต้นเร็วเส้นเลือด
บีบตัว กล้ามเนื้อแข็งตึง ระบบย่อยอาหารผิดปกติเกิดอาการปวดหัว ปวดท้อง ใจสั่น แข็งขาอ่อนแรง
ความเครียดจึงเป็นตัวการให้แก่เร็ว

ใจความสำคัญ อยู่ตอนท้ายย่อหน้า คือ ความเครียดจึงเป็นตัวการให้แก่เร็ว

๔. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า

ตัวอย่าง

การรักษาศีลเพื่อบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัย ในการกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง เช่น
เรามาอยู่วัดนุ่งขาวห่มขาว ไม่ใช่ถือแต่ศีลแปดเท่านั้น แต่เราต้องนึกว่าศีลนั้นคือความมีระเบียบ มีวินัย เราเดิน
อย่างมีระเบียบวินัย นั่งอย่างมีระเบียบ กินอย่างมีระเบียบ ทำอะไรก็ทำอย่างมีระเบียบนั้นเป็นคนที่มีศีล ถ้าเรา
ไม่มีระเบียบก็ไม่มีศีล

ใจความสำคัญ อยู่ตอนต้นย่อหน้า คือ การรักษาศีลเพื่อบังคับตนเองให้มีระเบียบ
วินัยในการกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง อยู่ตอนท้ายย่อหน้า คือ ถ้าเราไม่มีระเบียบก็ไม่มีศีล

๕. ประโยคใจความสำคัญไม่ปรากฏอยู่ในส่วนใด อย่างชัดเจน นักเรียนเป็นผู้อ่านต้องอาศัยสังเกต
จึงจะสามารถจับใจความเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง อาจจะใช้วิธีการตั้งคำถามแล้วตอบคำถามตัวเองให้ได้ว่า ใคร
ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร จึงจะทำให้มองเห็นส่วนที่เป็นประเด็นสำคัญ การสังเกตต้องอาศัยเหตุผล
และหลักบางประการเพื่อช่วยให้สามารถค้นหาใจความของเรื่องได้

๕.๑ ต้องอ่านชื่อเรื่องแล้วทำความเข้าใจความหมายก่อนที่จะอ่านเนื้อเรื่องเสมอโดยทั่วไป
ชื่อเรื่องมักจะให้แนวทางเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง นักเขียนที่เขียนเรื่องเก่ง ๆ สามารถตั้งชื่อเรื่องได้ครอบคลุมเนื้อเรื่อง
ส่วนชื่อเรื่องบางเรื่องที่อ่านแล้วไม่เข้าใจ ควรใช้พจนานุกรมเปิดหาความหมายให้เข้าใจก่อนอ่านเนื้อเรื่อง

๕.๒ อ่านที่ละย่อหน้าอย่างละเอียด เมื่ออ่านจบแต่ละย่อหน้าให้หาใจความที่กล่าวถึงประเด็น
หลัก ซึ่งปรากฏในแต่ละย่อหน้าเป็นประเด็นหลัก

๕.๓ จดบันทึกประเด็นที่เป็นใจความของแต่ละย่อหน้าส่วนที่เป็นผลความไม่ต้องบันทึก

๕.๔ นำใจความของทุกย่อหน้ามาเรียงลำดับให้เป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน อาจมีการปรับปรุงภาษาเพื่อให้ใจความสละสลวย ด้วยการตัดคำอาจใช้คำซ้ำกันหรืออาจเพิ่มคำสันธานเชื่อมประโยคเหล่านี้แต่ไม่ควรเปลี่ยนแปลงใจความให้ผิดเพี้ยนไปจากเดิมหรือแสดงความคิดเห็นส่วนตัวซึ่งไม่ถือว่าเป็นใจความของเรื่อง

ตัวอย่าง

ทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์

ทับหลัง หมายถึง บานคานประดับประตูประสาธ ทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ เดิมประดับเหนือประตูทางเข้าด้านตะวันออกของปราสาทประธาน ปราสาทพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ สลักบนหินเป็นภาพพระนารายณ์บรรทมอยู่บนหลังอนันตนาคราชในเกษียรสมุทรมีพระลักษมีอยู่งานแทบพระบาท

ทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ เป็นศิลปะแบบเขมร สร้างประมาณพุทธศตวรรษ ๑๖๕๖-๑๗๒๐ ได้สูญหายไปจากปราสาทพนมรุ้งเป็นระยะเวลา ๒๐ กว่าปี ได้มีผู้พบตั้งแสดงอยู่ที่สถาบัน ชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา ต่อมาคนไทยได้ร่วมมือกันเรียกร้องขอทับหลังคืนจากสถาบันชิคาโก มีการเจรจาหลายครั้ง จนกระทั่งสถาบันชิคาโกได้คืนให้เมื่อต้นเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๐

ใจความสำคัญย่อหน้าที่ ๑ ทับหลัง หมายถึง บานคานประดับประตูประสาธพนมรุ้ง สลักบนหินเป็นภาพพระนารายณ์บรรทมอยู่บนหลังอนันตนาคราชในเกษียรสมุทรมีพระลักษมีอยู่งานแทบพระบาท

ใจความสำคัญย่อหน้าที่ ๒ ทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ ได้สูญหายไปจากปราสาทพนมรุ้งเป็นระยะเวลา ๒๐ กว่าปี

สาระสำคัญของเรื่อง ทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์ได้หายไปจากประเทศไทย ประมาณ ๒๐ กว่าปี ได้กลับคืนมาเมื่อ ต้นเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๐

จับใจความโดยวิธีตั้งคำถาม

ตัวอย่าง

นิทานเรื่อง กระท่ายกับเต่า

กระท่ายตัวหนึ่งมั่นใจในความเร็วของตัวเอง มันทำทายสัตว์ทุกตัวให้แข่งกับมัน ไม่มีสัตว์ตัวใดรับคำท้า เต่าตัวหนึ่งก็สนุกจึงรับคำท้าเจ้ากระท่าย เมื่อการแข่งขันเริ่มต้น กระท่ายน้อยวิ่งนำเต่าไปสุดลูกหูลูกตามันไม่เห็นเจ้าเต่าจึงงีบหลับลง เต่าน้อยคลานมาถึงกระท่าย กระท่ายก็ไม่วินิจฉัยเมื่อกระท่ายตื่นขึ้นมา เจ้าเต่าก็เข้าเส้นชัยเสียแล้ว

วิธีการสรุปใจความ

ใคร	กระท่าย เต่า
ทำอะไร	กระท่ายท้าเต่าวิ่งแข่ง
เมื่อไร	นานมาแล้ว
อย่างไร	กระท่ายมั่นใจว่าเต่าวิ่งไม่ทัน จึงงีบหลับไป

ผลเป็นอย่างไร = เต่าคลานมาจนทันและเข้าเส้นชัยไปก่อนจึงเป็นผู้ชนะ

ใจความสำคัญของเรื่อง กระท่ายกับเต่า มีดังนี้

มีกระท่ายตัวหนึ่งท้าเต่าวิ่งแข่ง มันมั่นใจว่าเต่าวิ่งไม่ทัน จึงงีบหลับไป เต่าคลานมาจนทันและเข้าเส้นชัยไปก่อนจึงเป็นผู้ชนะ

พฤติกรรมกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านจับใจความได้หรือไม่ อาจพิจารณาจากทักษะต่อไปนี้

๑. ลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตัวเอง
๒. บอกข้อคิดหรือแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้
๓. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
๔. วาดภาพตัวละครที่นักเรียนประทับใจได้
๕. แสดงข้อคิดเห็นที่ได้จากเรื่องที่อ่านได้
๖. เขียนแผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดได้
๗. บอกความหมายของคำศัพท์จากเรื่องได้
๘. สรุปความจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมที่ ๑ เลือกได้ให้ถูกต้อง

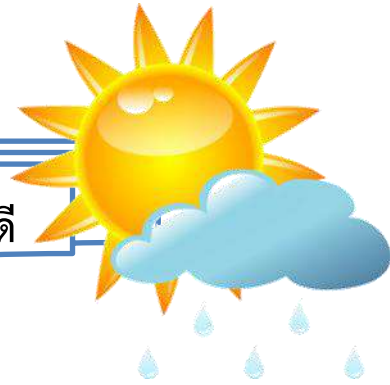

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องเขียนลงท้ายข้อความที่กำหนดให้

๑. ใจความที่สำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า
๒. เป็นใจความหรือประโยคเดี่ยว ๆ ได้ โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ
.....
๓. เป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น
๔. เป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ
.....
๕. ส่วนที่แสดงเหตุผลอย่างถ้อยถน เพื่อสนับสนุนความคิด
.....
๖. ประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้
.....
๗. ข้อความที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่นๆ ในย่อหน้านั้น
.....
๘. ช่วยขยายความให้มากขึ้น คือ รายละเอียด
๙. พลความ ตรงกับคำว่า.....
๑๐. ส่วนที่มีใจความสำคัญ และมีใจความรองแต่ช่วยขยายความให้มากขึ้น
.....

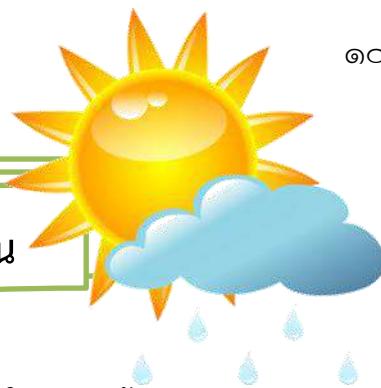
กิจกรรมที่ ๒ ถูกผิดคิดให้ดี

คำชี้แจง เขียนคำว่า **ใช่** หน้าข้อที่เห็นว่าถูกต้องและเขียนคำว่า **ไม่ใช่** หน้าข้อที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง

-
 _____ ๑. การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อจับใจความ หรือข้อคิดความคิดสำคัญหลักในเรื่องที่อ่าน
-
 _____ ๒. การอ่านจับใจความควรอ่านรายละเอียดของเรื่องราวทั้งหมด
-
 _____ ๓. การอ่านจับใจความควรตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
-
 _____ ๔. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเอง
-
 _____ ๕. การตัดเอาข้อความสำคัญมาเรียงต่อกันคือวิธีจับใจความที่ดีที่สุด
-
 _____ ๖. การจับใจความของเรื่องไม่ควรตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออก
-
 _____ ๗. การตอบคำถามคือจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ
-
 _____ ๘. การอ่านจับใจความ ชื่อเรื่องไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญ
-
 _____ ๙. กรณีที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุค่าสำคัญไว้ในเนื้อเรื่อง ให้ผู้อ่านค้นหาค่าสำคัญด้วยตนเอง
-
 _____ ๑๐. การขีดเส้นใต้เป็นวิธีหนึ่งของการค้นหาใจความสำคัญ

กิจกรรมที่ ๓ ฉันทน์อยู่ตรงไหน

คำชี้แจง เขียนบอกว่าคุณสมบัติสำคัญของเรื่องคือข้อความใด และอยู่ตรงส่วนใดของย่อหน้า

สิ่งที่ครอบครัวของเราภูมิใจที่สุดก็คือ เรามีสวนอยู่รอบ ๆ บ้าน ทำให้ร่มครึ้มไปหมด ในสวนปลูกผลไม้ไว้หลายชนิด จนมีทั้ง นก หนู กระรอก กิ้งก่า กบ เขียด มาอยู่เต็มไปหมด รวมถึงมีงูหลายชนิด เช่น งูไซ้ งูเขียว งูสิง ไม่น่าเชื่อเลยว่า แม้แต่งูเหลือม ก็ยังมีอยู่ในสวนของเราซึ่งเรา ไม่ชอบสักเท่าไร

ประโยคสำคัญของเรื่อง คือ

.....

อยู่ตรง

ตลาดร้อยปี

ในตลาดร้อยปีแห่งนี้ พ่อค้าแม่ค้าต่างก็นำสินค้ามาขายที่หน้าห้องแถวของตนเองตามแต่ความชำนาญ ในตลาดมีร้านค้าจำนวนมากแต่ละร้านมีเอกลักษณ์ของตัวเองส่วนใหญ่มีอายุเก่าแก่สืบต่อกิจการมาจากรุ่นปู่ย่าตายาย เช่นร้านขายกาแฟ ร้านขายนาฬิกาโบราณ ร้านขายยาแผนโบราณ ร้านยาจีน ร้านขายอาหารและขนมโบราณ เช่น ข้าวห่อใบบัว ทอดมันปลากราย ขนมกง ขนมลูกตาล น้ำตาลสดและน้ำตาลโตนด

ประโยคสำคัญของเรื่อง คือ

.....

อยู่ตรง

บัดนี้กับน้อยได้คำตอบแล้วว่าทำไมสัตว์ในโลกนี้จึงต้องต่อสู้กัน การต่อสู้ดิ้นรนทำให้ดำรงชีวิตอยู่ได้กระมัง สัตว์ใหญ่ย่อมกินสัตว์เล็กเป็นอาหารและเมื่อกินอิ่มแล้วก็รู้จักพอ ดังเช่นงูเห่าไม่กินกบ

ประโยคสำคัญของเรื่อง คือ

.....

อยู่ตรง

ถั่วอกดิบมีโทษ

ในผักสดบางชนิดมีสารพิษที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น ในถั่วอกมีสารพิษพวกที่เรียกว่า ไฟเตต ซึ่งเมื่อกินเข้าไป จะไปจับแร่ธาตุบางชนิดที่อยู่ในอาหาร ทำให้ร่างกายไม่สามารถดูดซึมแร่ธาตุเหล่านั้นเข้าร่างกาย ร่างกายจะเป็นโรคขาดแร่ธาตุ สารพิษเหล่านี้สามารถทำลายได้โดยการต้ม จึงควรรับประทานถั่วอกสุกดีกว่าถั่วอกดิบ

ประโยคสำคัญของเรื่อง คือ

.....

อยู่ตรง

คำชี้แจง เขียนบอกว่าประโยคสำคัญของเรื่องคือข้อความใด และอยู่ตรงส่วนใดของย่อหน้า

มีวิธีการจัดการกับความเครียดมากมาย ซึ่งมีทั้งง่าย ทั้งยาก หลากหลายวิธี แต่ส่วนใหญ่มักเป็นวิธีที่เกิดจากการแก้ที่ปลายเหตุมากกว่า วิธีการจัดการกับความเครียดที่ดีที่สุด คือ การค้นหาสาเหตุของความเครียดให้เจอว่าเกิดจากอะไรแน่ ส่วนใหญ่มักเกิดจากปัญหาภายในจิตใจของคนคนนั้นเสียมากกว่า การไม่สามารถทำใจได้กับความสูญเสีย การไม่สามารถจัดการกับความอยากมีอยากได้ที่ไม่มีวันสิ้นสุด ติดต่อกันเป็นระยะเวลายาวนาน

ประโยคสำคัญของเรื่อง คือ

.....

อยู่ตรง

กิจกรรมที่ ๔ เขียนสรุปใจความสำคัญ

คำชี้แจง บอกใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าแล้วเขียนสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ให้รอยยิ้ม

รอยยิ้มเป็นภาษาสากลของโลก ไม่ว่าชนชาติใด ภาษาไหน ย่อมเข้าใจได้เป็นอย่างดี ไม่ต้องมีคำอธิบายให้มากความ แค่เพียงยิ้มให้กันมิตรภาพก็เริ่มต้นแล้ว

ในเวลาที่เราทุกข์ใจ เศร้าหมอง รอยยิ้มจากใครสักคนที่หยิบยื่นมาให้ด้วยความจริงใจ รอยยิ้มนั้นทำให้เรารู้ถึงความปรารถนาดีและกำลังใจดี ๆ ที่มีให้ เพื่อต่อสู้กับเรื่องราวที่เลวร้ายต่าง ๆ

รอยยิ้มของเราทำให้สุขภาพใจของเราแข็งแรง รู้จักยิ้มให้เป็นใจก็สุข ต่อให้เจอปัญหาอะไร หนักแค่ไหน หากใจยิ้มได้ ใจยังยิ้มสู้ ปัญหาอื่นใดนั้นก็เป็นเรื่องเล็กน้อยที่สามารถผ่านไปได้ เวลาเศร้าใจให้มองกระจก ยิ้มให้คนในกระจกหลาย ๆ ที่ จนกว่าความเศร้าจะหายไป

เวลาที่เรายิ้มไม่ออก ไม่ใช่เราจะยิ้มไม่ได้ พยายามยิ้มดูอีกหลาย ๆ ครั้ง ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น การยิ้มไม่ใช่เรื่องยากเกินกว่าที่ความพยายามของเราจะทำได้ เมื่อทำได้ รอยยิ้มจะตอบแทนความพยายามของเราได้อย่างดีเยี่ยม ทำให้เราคลายเครียด มีกำลังใจ เชื่อมต่อเราเข้ากับความสุขและความสบายใจ

ใจความสำคัญย่อหน้าที่ ๑

ใจความสำคัญย่อหน้าที่ ๒

ใจความสำคัญย่อหน้าที่ ๓

ใจความสำคัญย่อหน้าที่ ๔

สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ดังนี้

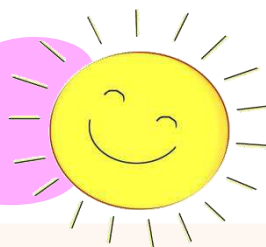
.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ ที่ ๒

การอ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ

คำสำคัญ หมายถึง คำที่บ่งบอกสาระสำคัญของเรื่อง หรือคำที่มีความหมายพิเศษ เพื่อกำหนดเป้าหมายที่จะนำไปสู่แนวคิดของเรื่อง ซึ่งในเรื่องอาจมีคำสำคัญหลายคำก็ได้และเมื่อนำคำเหล่านั้นมาเรียบเรียงจะทำให้เข้าใจเรื่องทีอ่านอย่างคร่าวๆ

การอ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อค้นหาคำสำคัญที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง เพราะคำสำคัญจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเรื่องราวได้ ก่อนที่จะอ่านรายละเอียดต่อไป

ลักษณะของคำสำคัญ

๑. เป็นคำที่ผู้เขียนมักจะทำเครื่องหมายพิเศษกำกับไว้ เช่น **ทำตัวหนา** **ตัวเอน** หรือขีดเส้นใต้ หรือ “เครื่องหมายคำพูดคร่อมไว้” เช่น

ตัวเล็กนิต มีพิษเหลือใจ

สัตว์มีพิษมีอยู่ทั่วไป เช่น แมงป่อง ตะขาบ มดแดง และมดคันไฟ พบอยู่บนดินในซอกหิน ซอกไม้ และโพรงไม้ ตัวต่อ แตน และผึ้ง พบอยู่ตามต้นไม้ คางคก และปลิง พบตามห้วย หนอง คลอง บึง ยุง และ บึ้ง บินอยู่ในอากาศสัตว์แต่ละชนิดมีอาวุธสำหรับต่อสู้ศัตรู อาวุธเหล่านี้อาจอยู่ตรงส่วนใดของสัตว์ก็ได้ เมื่อมันกัดหรือต่อยศัตรูแล้ว ก็จะฉีคน้ำพิษเข้าทางแผลทำให้เจ็บปวด บางชนิดอาจเป็นอันตรายถึงตายได้

จากข้อความข้างต้น คำที่พิมพ์ตัวหนา คือ แมงป่อง ตะขาบ มดแดง มดคันไฟ ตัวต่อ แตน ผึ้ง คางคก ปลิง ยุง และบึ้ง แสดงว่าผู้เขียนต้องการบอกให้ทราบว่า สัตว์ที่พิมพ์ตัวหนา ถึงแม้จะตัวเล็กแต่เป็นสัตว์มีพิษ ซึ่งคำที่พิมพ์ด้วยตัวหนาดังกล่าว จึงเป็นคำสำคัญของข้อความนี้

๒. เป็นคำที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเหตุและเป็นผลของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น

เศรษฐกิจพอเพียง คือ การสร้างงานอาชีพให้มีฐานะพอมีพอกิน เพียงพอที่จะพึ่งพาตนเองได้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงรับสั่งว่า เศรษฐกิจพอเพียง ต้องช่วยตัวเองไม่พุ่มเพื่อย อยู่อย่างธรรมดา อยู่อย่างมีเหตุมีผล ถ้าเราดำเนินชีวิตเช่นนี้ ก็คงมีเงินเหลือเก็บ

จากข้อความข้างต้นจะปรากฏคำที่มีลักษณะเป็นเหตุและผลกัน ซึ่งเหตุก็คือ การดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง จะทำให้มีเงินเหลือเก็บ ดังนั้น คำสำคัญของข้อความดังกล่าว คือ เศรษฐกิจพอเพียง

๓. เป็นคำที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน อาจอาศัยข้อสังเกตจากสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

๔. เป็นคำที่มีการอธิบายขยายความ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาเรื่องนั้น ๆ มากขึ้น

ขั้นตอนในการอ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ

๑. อ่านแบบสำรวจโดยการฟ่งสายตาไว้ที่หัวข้อเรื่องและเคลื่อนสายตาไปจนจบบรรทัดเรื่อยไปจนถึงบรรทัดสุดท้าย

๒. อ่านละเอียดในกรณีที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้หรือไม่ได้ทำเครื่องหมายพิเศษไว้โดยการอ่านทุกถ้อยคำเพื่อทำความเข้าใจในเรื่อง ควบคู่กับการค้นหาคำสำคัญ

ในหนึ่งเรื่องหรือหนึ่งบทอ่านอาจจะพบคำสำคัญได้หลายคำด้วยกันซึ่งขึ้นอยู่กับผู้เขียนต้องการสื่อสารอะไรให้ผู้อ่านทราบบ้าง

หลักการอ่านจับใจความเพื่อหาคำสำคัญ

๑. กรณีที่ผู้เขียนระบุคำสำคัญ คือ คำที่พิมพ์ด้วยตัวหนา ตัวเอน ชิดเส้นใต้ หรือคำที่อยู่ในเครื่องหมายคำพูด มีขั้นตอนการอ่าน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ อ่านชื่อเรื่องแล้วทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง

ขั้นที่ ๒ ฟ่งตาที่จุดกึ่งกลางของบรรทัดแรก หรือชื่อเรื่อง แล้วให้เคลื่อนสายตาผ่านกึ่งกลางของบรรทัดแรกเรื่อยลงไปจนถึงบรรทัดสุดท้าย เพื่อหาคำที่พิมพ์ตัวหนา หรือตัวเอน หรือคำที่ชิดเส้นใต้ หรือคำที่อยู่ในเครื่องหมายคำพูด

๒. กรณีที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุคำสำคัญไว้ในเนื้อเรื่อง ให้ผู้อ่านค้นหาคำสำคัญด้วยตนเอง มีขั้นตอนการอ่าน ดังนี้

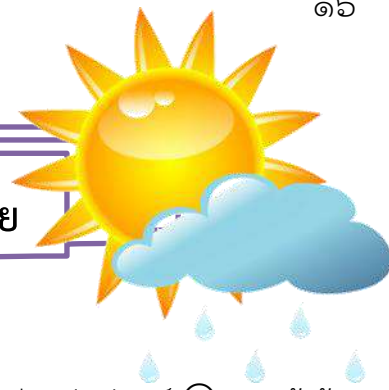
ขั้นที่ ๑ อ่านชื่อเรื่องแล้วทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่อง

ขั้นที่ ๒ ฟ่งตาที่จุดกึ่งกลางของบรรทัดแรกและเคลื่อนสายตาผ่านคำทุกคำของแต่ละบรรทัด แล้วทำความเข้าใจความหมายของคำทุกคำ

ขั้นที่ ๓ ทำความเข้าใจเรื่องราวในแต่ละย่อหน้าแล้วลองตอบคำถามให้ได้ว่า ใจความในแต่ละย่อหน้ากล่าวถึงอะไรและจดบันทึกใจความของแต่ละย่อหน้าไว้

ขั้นที่ ๔ อ่านเนื้อเรื่องให้ละเอียดอีกครั้ง เพื่อตรวจทานข้อสรุปที่ได้จดบันทึกไว้ว่าถูกต้อง สมบูรณ์หรือไม่

กิจกรรมที่ ๕ ค้นหาคำสำคัญกันหน่อย

ตอนที่ ๑ เขียนสัญลักษณ์ ☺ ลงหน้าข้อที่เห็นว่ากล่าวถูกต้องและเขียนสัญลักษณ์ ☹ ลงหน้าข้อ

ที่เห็นว่ากล่าวไม่ถูกต้อง

๑. คำสำคัญ คือคำที่บ่งบอกสาระสำคัญของเรื่องหรือคำที่มีความหมายพิเศษ
๒. คำสำคัญไม่ได้ช่วยในเรื่องการอ่านจับใจความได้เลย
๓. ในหนึ่งเรื่องหรือหนึ่งบทอ่านจะพบคำสำคัญเพียงคำเดียวเท่านั้น
๔. คำสำคัญเป็นคำที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเหตุและเป็นผลของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
๕. คำสำคัญจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเรื่องราวได้ ก่อนที่จะอ่านรายละเอียด

ตอนที่ ๒ เขียนบอกคำสำคัญในข้อความที่อ่าน

๑. มวยไทย เป็นศิลปะการต่อสู้ของชาวไทย ที่ใช้หมัด ศอก แขนท่อนล่าง เท้า เข้ม เข่า ฝ่ามือฝ่าเท้า ศีรษะ และลำตัวในการต่อสู้

คำสำคัญ คือ.....

๒. ในรัชสมัย ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒) เป็นช่วงเวลาที่ศิลปะวรรณคดี เจริญรุ่งเรืองมาก สุนทรภู่ได้เข้ารับราชการในกรมอาลักษณ์ เนื่องจากสุนทรภู่แต่งหนังสือได้ดี ฝีมือเป็นเลิศ มีความดีความชอบมาก จึงได้เลื่อนเป็น ขุนสุนทรโวหาร อันเป็นที่มาของชื่อเรียก สุนทรภู่ (สุนทร + ภู่)

คำสำคัญ คือ.....

๓. ผักมีวิตามิน และเกลือแร่บางชนิดที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพร่างกาย แต่การบริโภคผักในปัจจุบัน ต้องพบกับความเสี่ยงจากสารพิษที่ตกค้างอยู่ในผักบางชนิดซึ่งมีปริมาณค่อนข้างสูง เวลาเลือกซื้อต้องพิถีพิถันและล้างผักให้สะอาดก่อนนำมาปรุงเป็นอาหารจานโปรด

คำสำคัญ คือ.....

๔. อ่านข้อความแล้วบอกคำสำคัญ

อูรังอุตัง

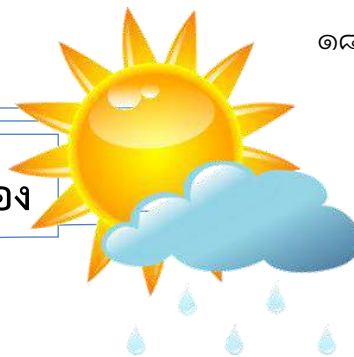
เรื่องกินเป็นเรื่องใหญ่สำหรับอูรังอุตัง เมื่อใดก็ตามที่มันลืมนอน เวลากลางวัน จะถูกใช้หมดไปกับการหาอาหาร เชื่อหรือไม่ว่า อูรังอุตัง เป็นสัตว์กินผลไม้ ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก มันจึงต้องกินผลไม้และพืชผักต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

คำสำคัญ คือ

๕. ในแม่น้ำโขง เราจะพบปลาน้ำจืดที่มีเกล็ด ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก คือ ปลาบึก เป็นเรื่องแปลกที่ปลาบึกจะมีมากก็เฉพาะแม่น้ำโขงเท่านั้น ตามบริเวณที่แม่น้ำสาขาสับสนกับแม่น้ำโขงก็อาจพบปลาบึกบ้างเล็กน้อย เช่นบริเวณแม่น้ำมูลตอนปลาย ในจังหวัดอุบลราชธานี เป็นต้น

คำสำคัญ คือ

กิจกรรมที่ ๖ ฟีกถาม-ตอบ บอกสาระของเรื่อง

คำชี้แจง สรุปลใจความสำคัญของเรื่องทีอ่าน

มีราชสีห์ตัวหนึ่งนอนพักผ่อนยามบ่ายอย่างมีความสุข แต่ต้องสะดุ้งตื่นขึ้นมาเพราะมีหนูตัวหนึ่งขึ้นมาวิ่งไต่ตามลำตัวโดยไม่รู้ว่าเป็นร่างของเจ้าป่า ราชสีห์ใช้อุ้งเท้าตะครุบเอาไว้ด้วยความโกรธกริ้วว ขณะจะลงมือสังหารหนูนั่นเองก็ได้ยินเสียงหนูกล่าวคำวิงวอนขึ้นว่า “ท่านผู้เป็นราชาแห่งสัตว์ทั้งปวง ได้โปรดไว้ชีวิตข้าสักครั้งเถิดท่าน เพราะตัวข้านั้นทำผิดไปโดยหาไม่รู้ ตัวข้านั้นมีได้มีเจตนาดูหมิ่นท่านแม่แต่อย่างใด ” “ฮึ..ก็ได้ในเมื่อเจ้าไม่ได้มีเจตนาข้าก็จะปล่อยไปสักครั้งหนึ่งแล้วเจ้าอย่ามาทวงใจอีกล่ะ ” ราชสีห์ไม่ยอกได้ชื่อว่ารังแกผู้ที่อ่อนแอกว่าจึงยอมเลิกรา “บุญคุณในครั้งนี้ ข้าจะไม่ลืมเลยตราบชั่วชีวิตของข้า หากมีโอกาสในวันหน้าข้าต้องตอบแทนท่านอย่างแน่นอน ถ้าท่านมีเรื่องเดือนร้อนอันใดหละก็โปรดส่งเสียงคำราม ข้าจะรีบมาหาท่านในทันที ” “ฮะ..ฮะ..ฮะ ” ราชสีห์หัวเราะลั่นป่า “สัตว์ตัวเล็ก ๆ เช่นเจ้าจะทำอะไรให้ข้าได้ ไป..รีบไปให้พ้นข้าจะได้นอนต่อเสียที ” หลังจากนั้น ไม่นานขณะที่ราชสีห์ออกล่าเหยื่อเกิดพลาดทำเสียทีไปติดกับบ่วงของนายพรานเข้า ดิ้นอย่างไรก็ไม่สามารถหลุดออกไปได้จึงได้ส่งเสียงร้องลั่นป่า หนูจำเสียงของราชสีห์ได้จึงรีบมาช่วยกัดบ่วงของนายพรานจนขาด ราชสีห์จึงได้เป็นอิสระอีกครั้ง

(ที่มา : <http://www.nithan.in.th>)

ใคร

ทำอะไร

ที่ไหน

เมื่อไร

อย่างไร

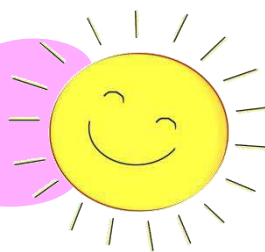
สรุปลใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

.....

ใบความรู้ ที่ ๓

การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค ๕W๑H

คือการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม-ตอบคำถาม ด้วยคำว่า ใคร(Who) ทำอะไร(What) ที่ไหน(Where) เมื่อไร(When) อย่างไร(How) แล้วตั้งคำถามเพิ่มเติมเพื่อการฝึกวิเคราะห์เรื่องราว หาเหตุที่เกิดขึ้นด้วยคำถามว่า เพราะเหตุใด ทำไม (Why) แล้วรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาจัดระบบหรือเรียบเรียงให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจ ซึ่งเป็นการค้นหาความจริง สาระแก่นแท้หรือความสำคัญของเรื่อง

Who	- มีใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง - มีใครได้รับผลจากเหตุการณ์นี้บ้าง
What	- เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น - อะไรคือสาเหตุของเหตุการณ์ - มีอะไรหรือสิ่งใดบ้างที่เกี่ยวข้อง
Where	- เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน
When	- เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อใด - เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเวลาใด
Why	- ทำไมจึงเกิดเหตุการณ์นี้ - ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น - เป็นเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
How	- มีรายละเอียดอย่างไร - มีลำดับเรื่องราวอย่างไร - มีผลของเหตุการณ์เป็นอย่างไร

ตัวอย่าง เช่น

ข้อความ

หญิงชราอาศัยอยู่ในกระท่อมเล็ก ๆ ที่ท้ายสวนแห่งหนึ่ง หลายเดือนผ่านไปนางอยู่อย่างโดดเดี่ยว เจ็บเหงา ลูกหลานจากนางไปนานไม่มีผู้ใดมาแวะเวียนมาหานางเลย นางถูกทอดทิ้งต้องว่าเหว่เดียวดาย ดูภายนอกจะเห็นสีหน้านางเรียบเฉย แต่ดวงตานั้นมีอาการเหม่อลอยฉายแววกังวลและรอคอยในส่วนลึกของจิตใจนางคงเศร้าสร้อย โหยหาด้วยความคิดถึง การรอคอยของนางก็ผ่านไปอย่างเชื่องช้าวันแล้ววันเล่า ไม่มีใครมาหานางเลย นางรอคอยอย่างท้อแท้แทบสิ้นหวังในชีวิต นางวิงวอนให้มีผู้คนมาหานางบ้าง มาไต่ถามทุกข์สุขนางบ้าง หยิบยื่นอาหารประทังชีวิตให้นางบ้าง แต่ก็ไม่มีวันแวเลย ทุกคนจากนางไปหมด ไปแล้วจะกลับมาไหม นางนั่งรำพึงอยู่เช่นนี้ทุกวันคืน

(ที่มา : <http://www.nithan.in.th>)

ตั้งและตอบคำถาม

ใคร/อะไร	ทำอะไร	ที่ไหน	เมื่อไร	ทำไม	อย่างไร
หญิงชรา	อาศัยในกระท่อมเล็ก ๆ เพียงลำพัง	ท้ายสวนแห่งหนึ่ง	ทุกวันคืน หลายเดือนผ่านไป	เพราะไม่มีลูกหลานและผู้คนมาดูแลเยี่ยมเยียนหรือแม้แต่การหยิบยื่นน้ำใจให้แก่นางเลย	เธอจึงเหงา ว่าเหว่เหม่อลอย กังวล เศร้าสร้อย รอคอยอย่างท้อแท้แทบสิ้นหวังในชีวิต

นำมาเรียบเรียงใหม่ให้กระชับ สมบูรณ์ ได้ว่า

หญิงชราอาศัยอยู่ในกระท่อมเล็ก ๆ เพียงลำพังที่ท้ายสวนแห่งหนึ่ง หลายเดือนผ่านไปเธอขาดลูกหลานเอาใจใส่และขาดผู้คนมาเยี่ยมเยียน ไม่มีใครสักคนหยิบยื่นน้ำใจให้แก่เธอเลย เธอเหงา ว่าเหว่เหม่อลอย เศร้าสร้อย เธอรอคอยอย่างท้อแท้ทุกวันคืนจนแทบสิ้นหวังในชีวิต

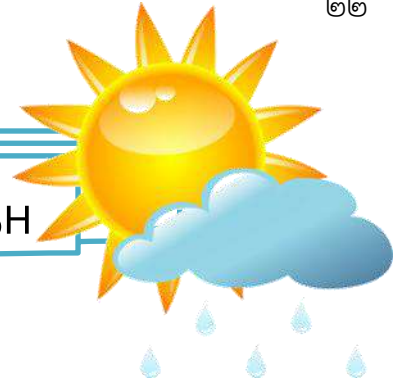
สรุปวิธีการอ่านจับใจความ

๑. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร
อย่างไร
๒. อ่านรายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน โดยการตั้งคำถามและตอบคำถาม
ว่ามีใคร/อะไร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม อย่างไร
๓. นำคำตอบที่ได้มาเขียนเรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
๔. อ่านทบทวนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

พฤติกรรมกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านจับใจความได้หรือไม่ อาจพิจารณาจากทักษะต่อไปนี้

๑. ลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านและสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตัวเอง
๒. บอกข้อคิดหรือแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้
๓. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
๔. วาดภาพตัวละครที่นักเรียนประทับใจได้
๕. แสดงข้อคิดเห็นที่ได้จากเรื่องที่อ่านได้
๖. เขียนแผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดได้
๗. บอกความหมายของคำศัพท์จากเรื่องได้
๘. สรุปความจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมที่ ๗ มาใช้เทคนิค ๕W๑H

มดกับนกพิราบ

กาลครั้งหนึ่งมีมดตัวหนึ่งลงดื่มกินน้ำที่ริมธาร อนิจจาเจ้ามดสิ้นไหลลงสู่ลำธารนั้น มันพยายามตะเกียกตะกายขึ้นจากลำธารนั้น แต่มันก็ไม่สามารถนำตนเองผิวนกระแสน้ำในลำธารนั้นได้ ทันใดนั่นเอง เจ้านกพิราบตัวหนึ่งบินผ่านมา มันนึกสงสารจึงเด็ดใบไม้ลงไปให้มดเกาะ เจ้ามดเกาะใบไม้และขึ้นฝั่งได้อย่างปลอดภัย เจ้ามดขอบคุณเจ้านกพิราบนั้นและบอกแก่เจ้านกพิราบว่า สักวันหนึ่งมันจะหาทางตอบแทนบุญคุณแก่เจ้านกพิราบ

หลายวันต่อมา มีนายพรานคนหนึ่งเห็นเจ้านกพิราบเข้า จึงจ้องคันศรหวังจะยิงนกพิราบไปเป็นอาหาร เจ้ามดน้อยเห็นเข้าจึงรีบวิ่งไปบนเท้านายพรานและกัดนายพรานสุดแรง ลูกศรพลาดเจ้านกพิราบ เจ้านกพิราบรู้ตัวจึงบินหนีไป

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า คนที่ไม่สำคัญอาจจะช่วยท่านได้ในยามที่จำเป็น

ใคร/อะไร	ทำอะไร	ที่ไหน	เมื่อไร	ทำไม	อย่างไร

สรุปใจความของเรื่องได้ว่า

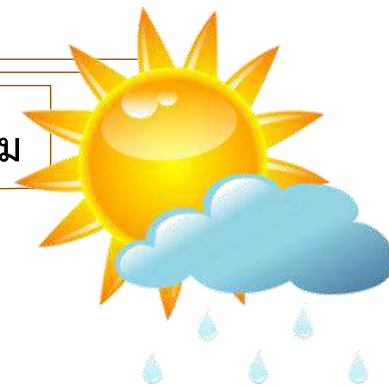
.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ ๘ อ่านเข้าใจให้ตอบคำถาม

คำชี้แจง อ่านเรื่องที่กำหนดแล้วตอบคำถาม

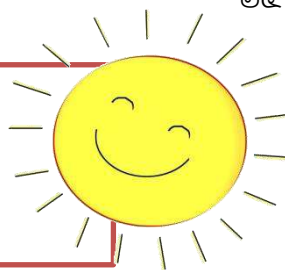
จงอย่าพยายามเลียนแบบเส้นทางไปสู่ความสุขของผู้อื่น เพราะนิยามความสุขของผู้คนต่างกัน ความสุขที่เราเห็นผู้อื่นมีความสุขกันอยู่ ถ้าเราไปอยู่ในสถานะนั้นเราอาจจะไม่มีความสุขอย่างที่เรารู้สึกได้ สุขและทุกข์แท้จริงอยู่ที่ใจของเรากำหนดต่างหาก ลองมองทุกอย่าง อย่างเป็นกลาง ๆ ไม่เอาความรัก ความโลภ ความโกรธ ความหลง อคติ มาครอบงำ แล้ววันหนึ่งเราอาจจะค้นพบความหมายของคำว่าความสุขที่แท้จริงของตัวเอง

๑. ความสุขของคนเราอยู่ที่ไหน
๒. การมีความสุขสามารถเลียนแบบคนอื่นได้หรือไม่เพราะเหตุใด
.....
๓. เราจะค้นพบความสุขที่แท้จริงได้อย่างไร
๔. เรื่องนี้กล่าวถึงเรื่องใด
๕. นักเรียนได้ข้อคิดอย่างไรกับเรื่องนี้

แบบทดสอบหลังเรียน เล่มที่ ๑ เรียนรู้พื้นฐาน

การอ่านจับใจความ

คำชี้แจง เลือกกากบาทข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว (๖ คะแนน)

๑. ใจความสำคัญหมายถึง

- ก. ใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น
- ข. ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้านั้น
- ค. ส่วนที่แสดงเหตุผลอย่างถี่ยวน เพื่อสนับสนุนความคิด
- ง. ข้อความที่อธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ

๒. ข้อใดคือขั้นตอนแรกของการอ่านจับใจความสำคัญ

- ก. หาใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
- ข. อ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจ
- ค. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้เรื่อง
- ง. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่อง

๓. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

- ก. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
- ข. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
- ค. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริงแสดงข้อคิดเห็น
- ง. เมื่ออ่านแล้วสามารถท่องจำคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ ได้

๔. โดยทั่วไปประโยคใจความสำคัญจะอยู่ส่วนใดของย่อหน้ามากที่สุด

- ก. ต้นย่อหน้า
- ข. กลางย่อหน้า
- ค. ส่วนท้ายย่อหน้า
- ง. ต้นหรือท้ายย่อหน้า

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๕-๖

ซ็อกโกแลต เป็นผลผลิตที่มีโกโก้เป็นวัตถุดิบที่สำคัญ ซึ่งแต่เดิมนั้นโกโก้ถือเป็นต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า โอบอรรมา คะคาโอ แปลว่า ภัักษาหารของพระเจ้า ซ็อกโกแลตเป็นขนมหวานรสเลิศที่คนทั่วโลกคลั่งไคล้แต่แต่ละประเทศจึงมีกลยุทธ์ในการนำซ็อกโกแลตมาประยุกต์ทำเป็นสิ่งของและบริการมากมายเช่น เครื่องใช้ สิ่งก่อสร้าง นิทรรศการ และเทศกาล เพื่อสร้างให้เป็นจุดขายในการดึงดูดนักท่องเที่ยว

๕. คำสำคัญของบทอ่านนี้คือ คำว่า

- ก. โกโก้
- ข. ซ็อกโกแลต
- ค. รสเลิศ
- ง. โอบอรรมา คะคาโอ

๖. ประโยคสำคัญคือข้อความใด

- ก. ซ็อกโกแลต เป็นผลผลิตที่มีโกโก้เป็นวัตถุดิบที่สำคัญ
- ข. โกโก้ถือเป็นต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า โอบอรรมา คะคาโอ
- ค. ซ็อกโกแลตเป็นขนมหวานรสเลิศที่คนทั่วโลกคลั่งไคล้
- ง. แต่ละประเทศจึงมีกลยุทธ์ในการนำซ็อกโกแลตมาประยุกต์ทำเป็นสิ่งของและบริการมากมาย

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗ (๔ คะแนน)

คนเราแม้ชาติกำเนิดจะเป็นเช่นไรก็ไม่สำคัญ ถ้าเป็นคนขยัน หมั่นเพียร คิด และทำในสิ่ง
ที่ถูกที่ควรด้วยสติสัมปชัญญะ และปัญญาแบบพุทธแล้ว ย่อมสามารถนำตนไปสู่ที่ที่ดีได้ ทั้งยัง
สามารถทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้เป็นอันมาก ประเด็นสำคัญ คือ ถ้าเป็นคนขยัน
และมีสติสัมปชัญญะก็สามารถพาตัวเองไปพบเจอแต่สิ่งดี ๆ และยังสามารถช่วยเหลือสังคมได้

(ที่มา : <http://www.mukdahanneews.com/e-dubtook.htm>)

๗. คนขยันหมั่นเพียร คิดและทำในสิ่งที่ถูกที่ควรด้วยสติสัมปชัญญะ จะส่งผลต่อชีวิตอย่างไร

ตอบ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๘

ความรู้เป็นหลักของการทำงาน ผู้ที่จะทำงานอย่างใดจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องนั้น
มาก่อนเป็นเบื้องต้น ส่วนความคิดเป็นเครื่องช่วยความรู้ คือ ช่วยให้ใช้ความรู้ได้ถูกต้อง
เมื่อมีความรู้สำหรับงาน มีความคิดสำหรับพิจารณาใช้ความรู้ให้ถูกต้องแล้ว ย่อมทำงาน
ได้ผลสมบูรณ์ดี ยากที่จะผิดพลาด ความรู้กับความคิดจึงไม่ควรแยกจากกัน

๘. สิ่งที่จะช่วยให้การทำงานประสบผลสำเร็จคือสิ่งใด

ตอบ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๙-๑๐

การลดปริมาณขยะที่ย่อยสลายได้ยาก การคัดแยกขยะหรือการนำกลับมาใช้ใหม่ เป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์ให้ผู้คนตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่กำลังทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ หากกระนั้นก็ยังมิใช่คำตอบที่แท้จริงในการแก้ปัญหาขยะล้นโลกและภาวะโลกร้อน การเลิกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากวัสดุที่ย่อยสลายได้ยากจำพวกพลาสติกหรือโฟม หันกลับมาใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติจึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือกใหม่ของการแก้ปัญหาภาวะโลกร้อน

๙. พลาสติกหรือโฟมมีผลต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร

ตอบ

.....

๑๐. วิธีที่จะช่วยแก้ปัญหาขยะล้นโลกและภาวะโลกร้อนที่ดีคือวิธีใด

ตอบ

หนังสืออ้างอิง

ทรงศักดิ์ ศรีใส ห้องเรียนออนไลน์ จาก : <https://sites.google.com> (สืบค้นเมื่อ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘)

แวมมยุรา เหมือนนิล. การอ่านจับใจความ. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, ๒๕๕๓

สมศักดิ์ อัมพรสิทธิ์โสภา และคณะ. ทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ภูมิบัณฑิต. ๒๕๕๑

สุวัฒน์ วิวัฒน์นานนท์. ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน. พิมพ์ครั้งที่ ๓. นนทบุรี :

ซีซี นอลลิติจ์ลิงคส์. ๒๕๕๔

สุวิทย์ มูลคำ. กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์. ๒๕๕๓

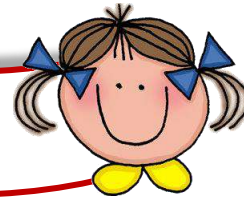
อนงค์ศิริ วิชาลัย. ภาษาไทยสำหรับครูประถมศึกษา. พะเยา : กอบคำการพิมพ์. ๒๕๕๕

ภาคผนวก

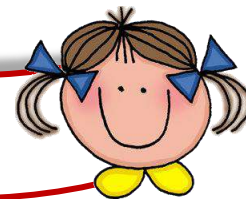
เฉลย

กิจกรรมที่ ๑ เลือกได้ให้ถูกต้อง

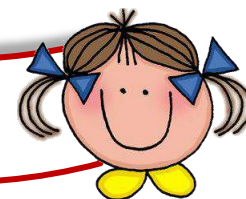
๑. ใจความสำคัญ ๒. ใจความสำคัญ ๓. ใจความรอง ๔. ใจความรอง ๕. ใจความรอง
 ๖. ใจความสำคัญ ๗. ใจความสำคัญ ๘. ใจความรอง ๙. ใจความรอง ๑๐. ใจความรอง

กิจกรรมที่ ๒ ถูกผิดคิดให้ดี

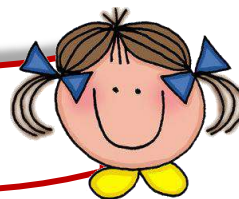
๑. ใช่ ๒. ไม่ใช่ ๓. ใช่ ๔. ใช่ ๕. ไม่ใช่
 ๖. ใช่ ๗. ใช่ ๘. ไม่ใช่ ๙. ใช่ ๑๐. ใช่

กิจกรรมที่ ๓ ฉันทน์อยู่ตรงไหน

๑. สิ่งที่ครอบครัวของเราภูมิใจที่สุดก็คือ เรามีสวนอยู่รอบ ๆ บ้าน
อยู่ตรง ต้นยอหน้า
๒. ในตลาดมีร้านค้าจำนวนมากแต่ละร้านมีเอกลักษณ์ของตัวเอง
อยู่ตรง ต้นยอหน้า
๓. สัตว์ใหญ่ยอมกินสัตว์เล็กเป็นอาหาร
อยู่ตรง ตอนกลางยอหน้า
๔. ในถั่วงอกมีสารพิษ จึงควรรับประทานถั่วงอกสุกดีกว่าถั่วงอกดิบ
อยู่ตรง ต้นยอหน้าและตอนท้ายยอหน้า
๕. วิธีจัดการกับความเครียดที่ดีที่สุด คือ การค้นหาสาเหตุของความเครียดให้เจอ
อยู่ตรง ตอนกลางยอหน้า

กิจกรรมที่ ๔ เขียนสรุปใจความสำคัญ

ใจความสำคัญย่อหน้าที่ ๑ รอยยิ้มเป็นภาษาสากลของโลก แค่เพียงยิ้มให้กันมิตรภาพก็เริ่มต้นแล้ว

ใจความสำคัญย่อหน้าที่ ๒ รอยยิ้มจากใครสักคนที่หิบบยื่นมาให้ด้วยความจริงใจ รอยยิ้มนั้นทำให้เรารู้ถึงความปรารถนาดีและกำลังใจดี ๆ ที่มีให้

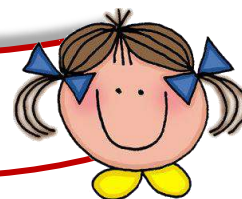
ใจความสำคัญย่อหน้าที่ ๓ รอยยิ้มของเราทำให้สุขภาพใจของเราแข็งแรง

ใจความสำคัญย่อหน้าที่ ๔ การยิ้มไม่ใช่เรื่องยากเกินกว่าที่ความพยายามของเราจะทำได้

สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ดังนี้

รอยยิ้มเป็นภาษาสากลของโลก รอยยิ้มจากใครสักคนที่หิบบยื่นมาให้ด้วยความจริงใจ รอยยิ้มนั้นทำให้เรารู้ถึงความปรารถนาดีและกำลังใจดี ๆ ที่มีให้ รอยยิ้มของเราทำให้สุขภาพใจของเราแข็งแรง รอยยิ้มทำให้เราคลายเครียด มีกำลังใจ เชื่อมต่อเราเข้ากับความสุขและความสบายใจ

กิจกรรมที่ ๕ ค้นหาคำสำคัญกันหน่อย

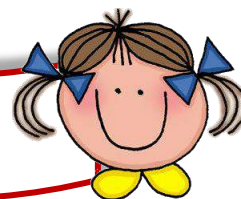
ตอนที่ ๑

๑. 😊 ๒. ☹️ ๓. ☹️ ๔. 😊 ๕. 😊

ตอนที่ ๒ เขียนบอกคำสำคัญในข้อความที่อ่าน

๑. มวยไทย ๒. สุนทรภู่ ๓. การบริโภคน้ำ ๔. อู๋รังอุตัง ๕. ปลาบึก

กิจกรรมที่ ๖ ฝึกถาม-ตอบ บอกสาระของเรื่อง

ใคร	ราชสีห์กับหนู
ทำอะไร	หนูวิ่งไล่ตามล่าตัวโดยไม่รู้ว่าเป็นร่างของราชสีห์ทำให้ราชสีห์โกรธและจะจับหนู
ที่ไหน	ป่าแห่งหนึ่ง
เมื่อไร	นานมาแล้ว
อย่างไร	หนูวิงวอนขอชีวิตและให้สัญญาว่าจะตอบแทนบุญคุณราชสีห์ เมื่อมีโอกาส

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

มีหนูตัวหนึ่งขึ้นมาวิ่งไล่ตามล่าตัวโดยไม่รู้ว่าเป็นร่างของราชสีห์ ทำให้ราชสีห์โกรธและจะจับหนูกิน หนูวิงวอนขอชีวิตและให้สัญญาว่าจะตอบแทนบุญคุณราชสีห์เมื่อมีโอกาส ราชสีห์จึงปล่อยหนูไป อยู่มาวันหนึ่ง ราชสีห์ไปติดบ่วงของนายพรานและส่งเสียงร้องคำราม หนูจำเสียงของราชสีห์ได้จึงได้ จึงรีบมาช่วยกัดบ่วงของนายพรานจนขาด ราชสีห์จึงปลอดภัย

กิจกรรมที่ ๗ มาใช้เทคนิค ๕W๑H

มดกับนกพิราบ

Who	ใคร/สิ่งใด	นกพิราบ มด
What	อะไร/ เกิดอะไรขึ้น	นกพิราบช่วยเหลือมดที่กำลังจะจมน้ำ
Where	ที่ไหน	ลำธารแห่งหนึ่ง
When	เมื่อไร	กาลครั้งหนึ่ง
Why	ทำไม	นกสำนึกในบุญคุณของนกพิราบ
How	อย่างไร	มดกำลังจะจมน้ำ นกพิราบจึงยื่นใบไม้ให้มดเกาะขึ้นฝั่ง

มดสัญญาว่าจะตอบแทนบุญคุณนกพิราบเมื่อมีโอกาส อยู่มาวันหนึ่งนกพิราบกำลังจะถูกนายพรานยิง มดเห็นดังนั้น จึงรีบกัดขานายพรานทำให้นายพรานยิงพลาดเป้าไป นกพิราบจึงบินหนีไปได้

สรุปใจความของเรื่องได้ว่า

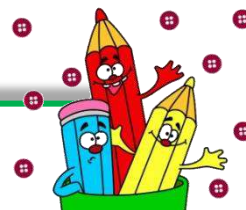
กาลครั้งหนึ่งมีมดตัวหนึ่งกำลังจะจมน้ำ นกพิราบมาเห็นจึงยื่นใบไม้ให้มดเกาะขึ้นฝั่งได้ มดสัญญาว่าจะตอบแทนบุญคุณนกพิราบเมื่อมีโอกาส อยู่มาวันหนึ่งนกพิราบกำลังจะถูกนายพรานยิง มดเห็นดังนั้น จึงรีบกัดขานายพรานทำให้นายพรานยิงพลาดเป้าไป นกพิราบจึงบินหนีไปได้

กิจกรรมที่ ๘ อ่านเข้าใจให้ตอบคำถาม

๑. ตอบ อยู่ที่ใจ
๒. ตอบ ไม่ได้ เพราะนิยามความสุขของคนเราต่างกัน
๓. ตอบ เราต้องค้นพบความหมายของคำว่าความสุขที่แท้จริงของตัวเองก่อน
๔. ตอบ ความสุขของคนเรา
๕. ตอบ ความสุขหรือความทุกข์อยู่ที่ใจ

แบบทดสอบหลังเรียน

๑. ข
๒. ค
๓. ง
๔. ง
๕. ก
๖. ก
๗. พบแต่สิ่งที่ดี
๘. ความรู้และความคิด
๙. เกิดปัญหาขยะล้นโลกและภาวะโลกร้อน
๑๐. ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติ

โครงการยุวทูตรวมใจอาสา พาพ่นภัยโควิด 19

วิชาภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่(วัดพระธาตุดอยสุเทพ)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

นักเรียนที่น่ารัก..

เรามาศึกษาและเรียนรู้เพื่อพัฒนา

ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกัน

1. มีความตั้งใจใฝ่เรียนรู้

2. ทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการทำ

😊 Exercise 1 😊 Exercise 4

😊 Exercise 2

😊 Exercise 3

มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 : เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภท
ต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

- ป. 6/3 เลือกรับประโยชน์หรือข้อความสั้น ๆ ตรงตามภาพ
สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายที่อ่าน
- ป. 6/4 บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่าน
บทสนทนา นิทานง่ายๆ และเรื่องเล่า

มาตรฐาน ต 1.3 : นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด
และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

- ป. 6/1 พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน
และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว
- ป. 6/2 เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ
ที่ฟังหรืออ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

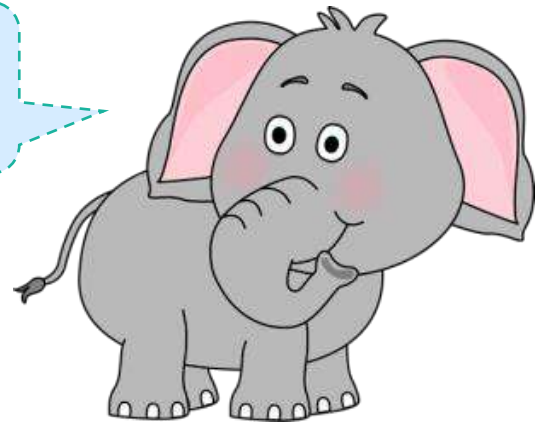
1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์ได้
2. นักเรียนสามารถฟังและตอบคำถามได้
3. นักเรียนสามารถแต่งประโยคเพิ่มเติมจากที่กำหนดให้ได้
4. นักเรียนสามารถนำเสนอความคิดรวบยอดโดยการพูดและเขียนได้
5. นักเรียนสามารถจัดทำแผนภาพความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาได้

Animal

ก่อนเริ่มเรียนรู้ เรามาร้องเพลง
ด้วยกันนะคะ

เพลง

“Elephant Why are you so big?”

Elephant, Why are you so big?

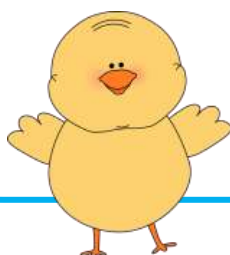
Chicken, Why are you so small? (2 times)

Think, Do you know why?

Do you know why?

Can you tell me? (2 times)

Cha! Cha! Cha!

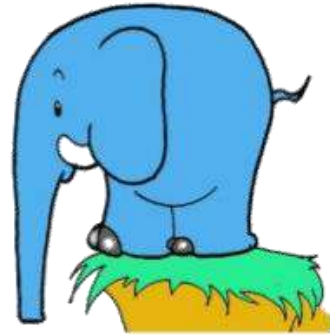

Activity1 : Listen and repeat.

bear

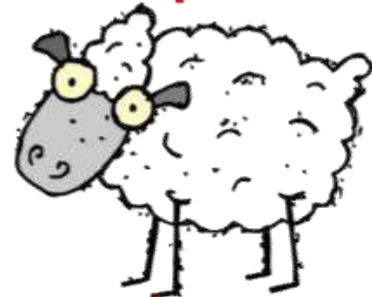
elephant

donkey

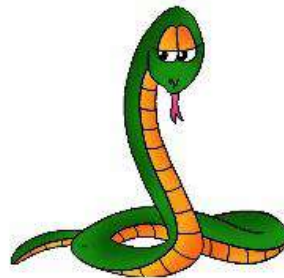
mouse

sheep

giraffe

snake

rabbit

monkey

dog

bird

bee

butterfly

spider

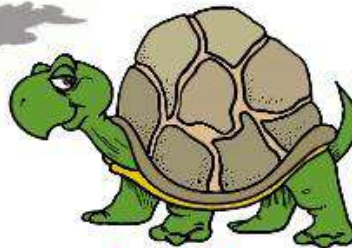
parrot

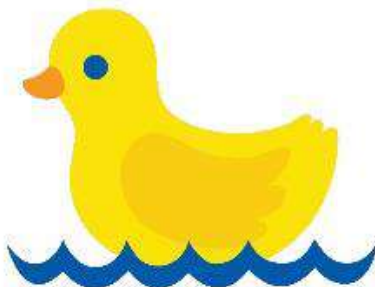
cow

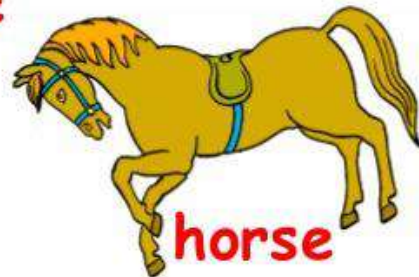
fish

turtle

duck

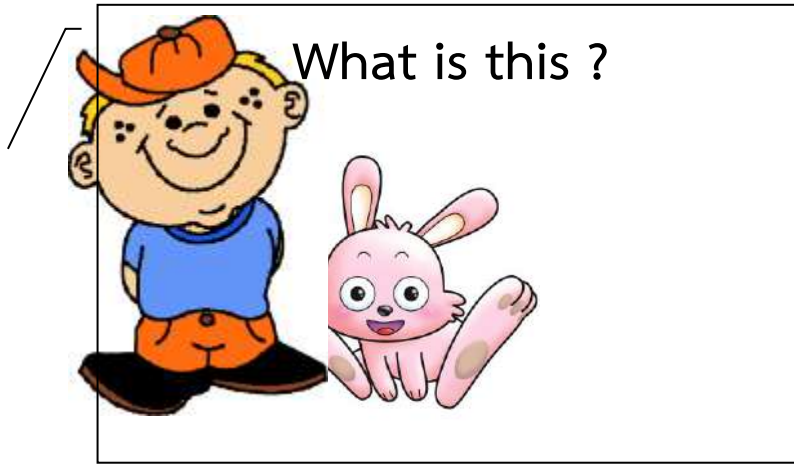

horse

Exercise 1

Write the answer.

It is a rabbit.

1.

A : What is this ?

B : _____.

2.

A : What is this ?

B : _____.

3.

A : What is this ?

B : _____.

4.

A : What is this ?

B : _____.

5.

A : What is this ?

B : _____.

6.

A : What is this ?

B : _____.

7.

A : What is this ?

B : _____.

8.

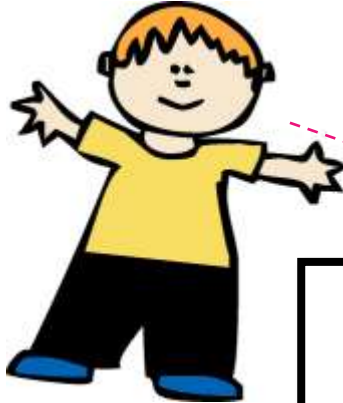
A : What is this ?

B : _____.

Activity2 : Listen and Practice.

...ให้นักเรียนฝึกถามตอบกับเพื่อนเพื่อนเกี่ยวกับสัตว์ต่าง ๆ
ดังเช่นตัวอย่าง

What is this?

A : What is this?

B : It's a frog.

A : Is it a big animal?

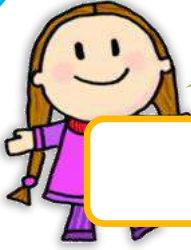
B : No, It isn't. It's a small .

A : What is its color?

B : It's green.

Exercise 2

Read and Check the correct pictures.

What am I ?

- 1. I am a rabbit.**
- 2. I am a lion.**
- 3. I am a fish.**
- 4. I am a pig.**
- 5. I am a hen.**

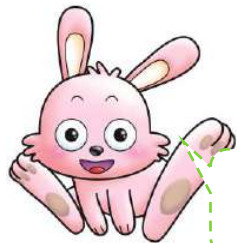
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

...ให้นักเรียนบอกเกี่ยวกับอาหารที่สัตว์ต่าง ๆ ชอบกินเป็นอาหาร
โดยดูจากรูปภาพ แล้วถาม-ตอบกับเพื่อนในชั้นเรียน

What does it eat?

It eats

carrot

banana

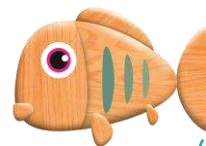
insect

meat

grass

moss

bamboo

rice

worm

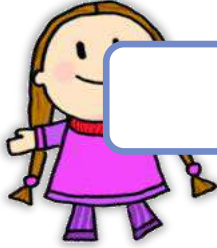

rice

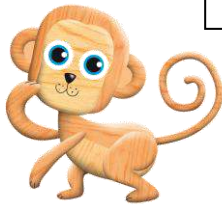

Exercise 3

Cut, paste and write its name.

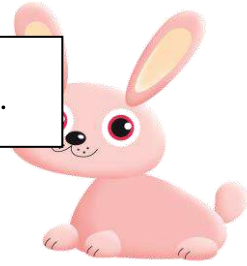
1. A rabbit eats

2. A monkey eats

monkey

rabbit

3. A bird eats

Feeding Time

bird

4. A dog eats

dog

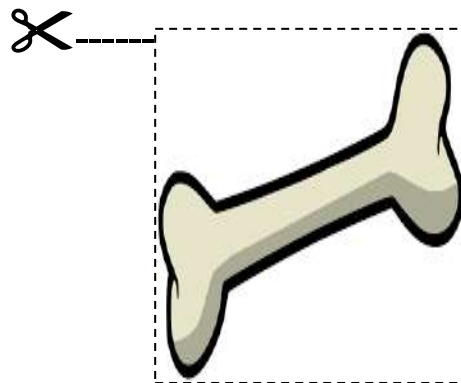
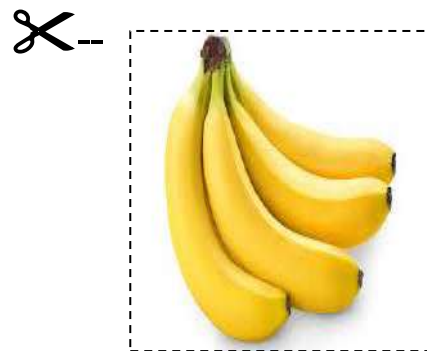
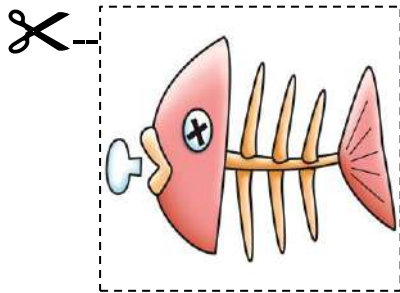
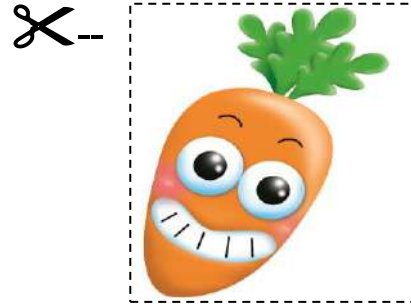
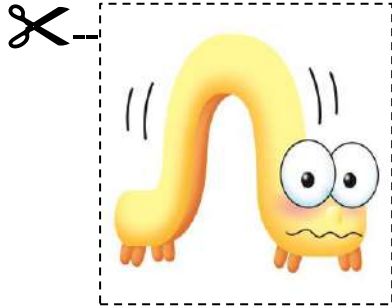
5. A cat eats

cat

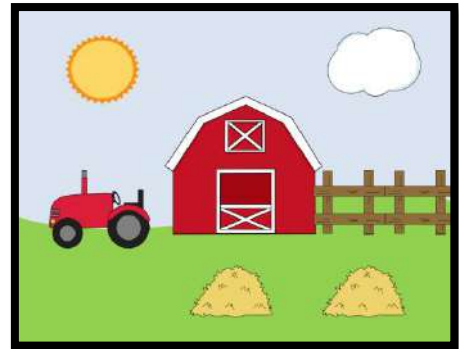
Cut and Paste

Animals and Their Homes.

Where does the sheep live

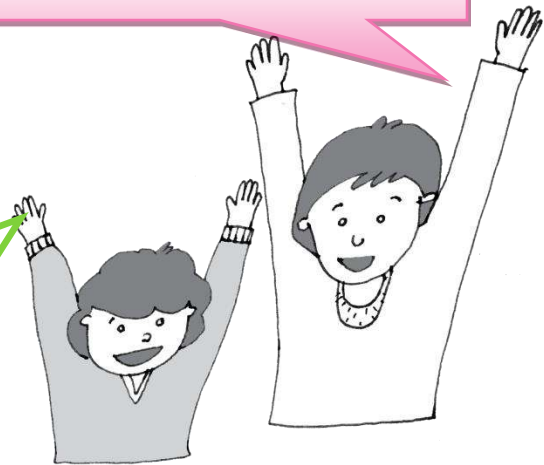

It lives on a farm.

Where does the frog
live ?

It lives in the
river.

Where does the tiger
live ?

It lives in the forest.

ANIMALS AND THEIR HOMES

BEAR

CAVE

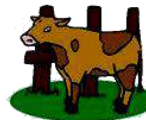
DOG

KENNEL

ANT

ANT HILL

COW

SHED

HORSE

STABLE

PIG

PIGSTY

HEN

COOP

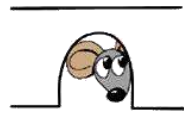
RABBIT

BURROW

LION

DEN

MOUSE

HOLE

SPIDER

WEB

BEE

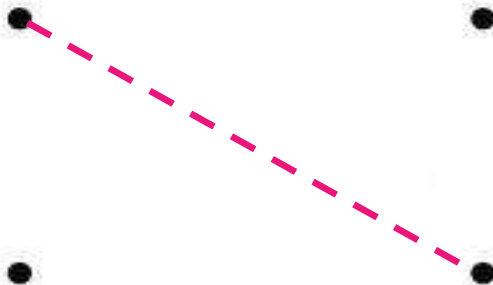
HIVE

Exercise 4

Match the pictures.

 Write the sentences.

Example :

The dog lives in a house.

1.

2.

3.

4.

5.

เฉลย

Exercise 1

1.

A : What is this ?

B : **It is a frog.**

2.

A : What is this ?

B : **It is a horse.**

3.

A : What is this ?

B : **It is a panda.**

4.

A : What is this ?

B : **It is a chicken.**

A : What is this ?

B : **It is a monkey.**

A : What is this ?

B : **It is a lion.**

A : What is this ?

B : **It is a pig.**

A : What is this ?

B : **It is a hen.**

Exercise 2

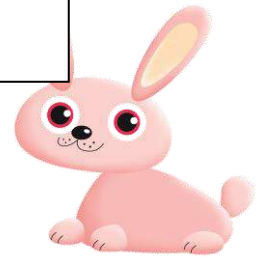
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

Exercise 3

1. A rabbit eats

2. A monkey eats

monkey

rabbit

3. A bird eats

bird

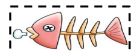
Feeding Time

4. A dog eats

dog

5. A cat eats

cat

Exercise 4

The exercise consists of two columns of images. The left column contains six farm-related items: a red barn with a silo, a pond with reeds and a lily, a bird's nest, a wooden stable, a doghouse, and a wooden chicken coop. The right column contains six animals: a green frog, a grey bird, a brown and green rooster, a brown horse and a spotted cow, a pink pig, and a brown and white dog. Dashed red lines connect the items as follows: the barn is connected to the frog, the pond to the bird, the nest to the rooster, the stable to the horse and cow, the doghouse to the pig, and the chicken coop to the dog.

1. The horse lives in stable.

2. The lion lives in den.

3. The hen lives in coop.

4. The pig lives in pigsty.

5. The bee lives in hive.

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

นักเรียนที่น่ารัก..

เรามาศึกษาและเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกันนะคะ

1. มีความตั้งใจใฝ่เรียนรู้

2. ทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการทำ

😊 Exercise 1

😊 Exercise 2

มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 : เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภท
ต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

- ป. 6/3 เลือกรับประโยชน์หรือข้อความสั้น ๆ ตรงตามภาพ
สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายที่อ่าน
- ป. 6/4 บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่าน
บทสนทนา นิทานง่ายๆ และเรื่องเล่า

มาตรฐาน ต 1.3 : นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด
และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

- ป. 6/1 พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน
และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว
- ป. 6/2 เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ
ที่ฟังหรืออ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์ได้
2. นักเรียนสามารถฟังและตอบคำถามได้
3. นักเรียนสามารถแต่งประโยคเพิ่มเติมจากที่กำหนดให้ได้
4. นักเรียนสามารถนำเสนอความคิดรวบยอดโดยการพูดและเขียนได้

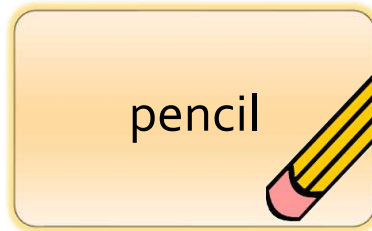

My Stationery

Activity 1 : Listen and repeat.

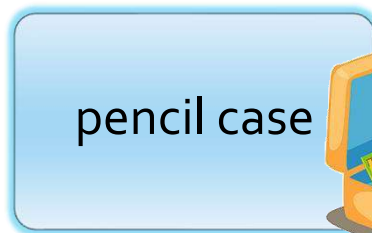
pen

pencil

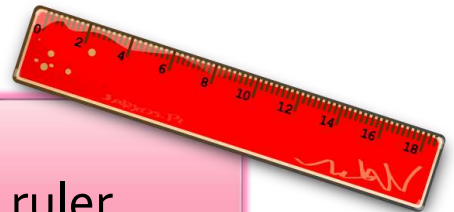
crayon

pencil case

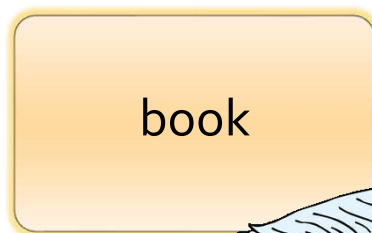
eraser

ruler

notebook

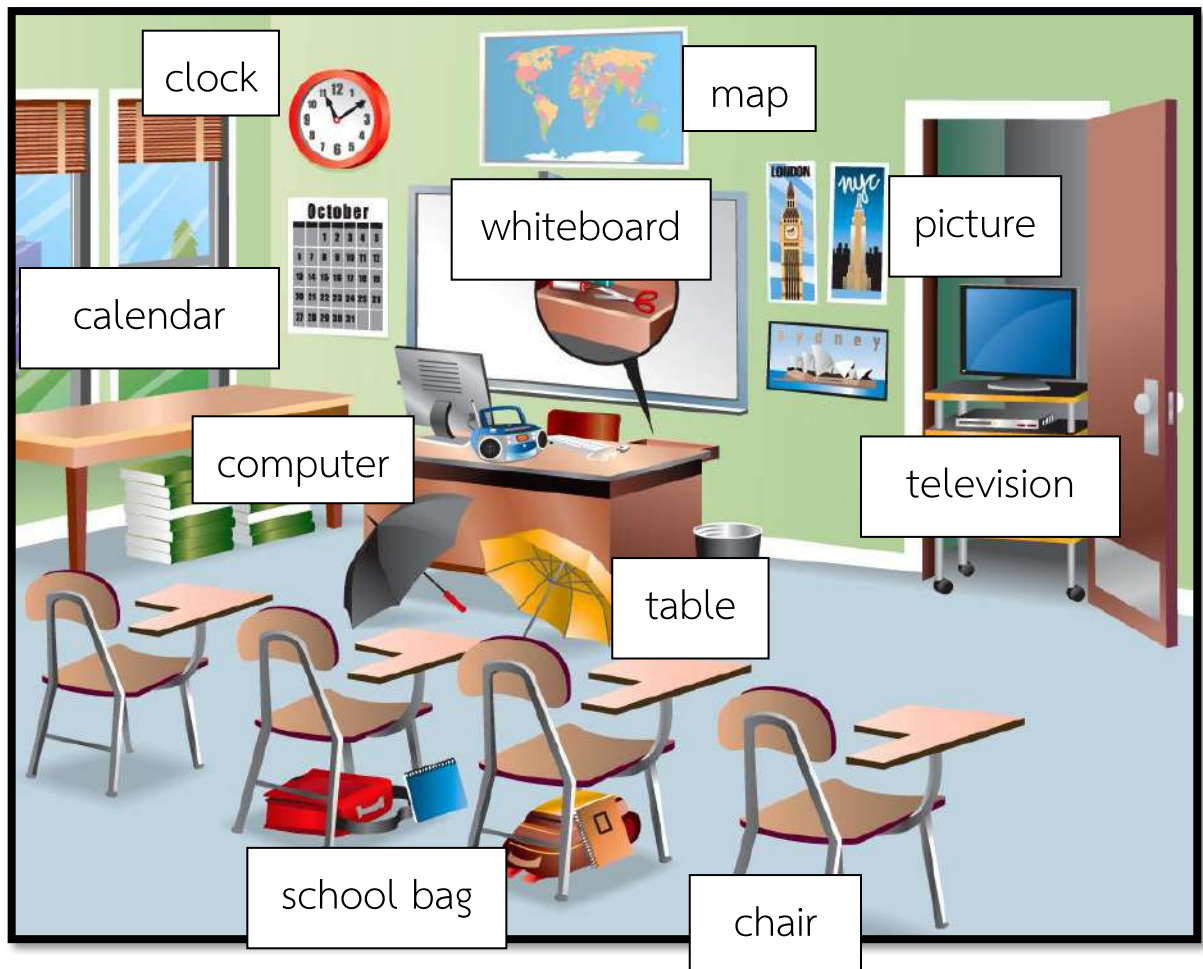
book

My Classroom

Activity 2 : Listen and repeat.

Activity 3 : Listen and practice.

What is this ?

Mod : What is this ?

Noi : It's a computer.

Mod : Where is it ?

Noi : It's on the table.

Is it a table ?

Sak : Is it a table?

Nut : No, it isn't.

It's a school bag.

Sak : Where is a school bag?

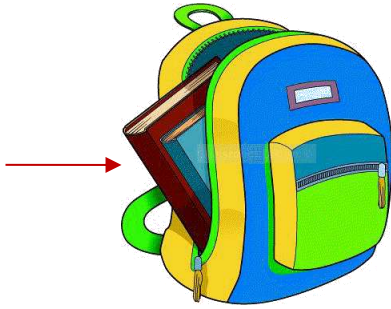
Nut : It's on the floor.

Exercise 2

Look at the picture and write the correct sentence.

1.

A : What is this?

B : It is a _____.

A : Where is it ?

B : It is _____ the bag.

2.

A : What is this?

B : It is a _____.

A : Where is it ?

B : It is _____ the wall.

3.

A : Is it a ball?

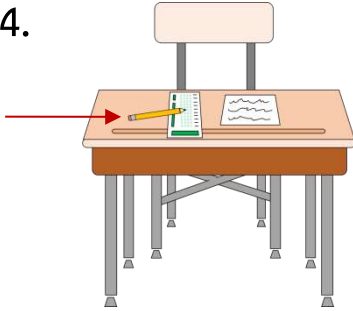
B : _____.

A : Where is it ?

B : It is _____.

4.

A : Is it a ruler?

B : _____.

It's _____

.

A : Where is it ?

B : It is _____.

Exercise 1

Down ↓

Across →

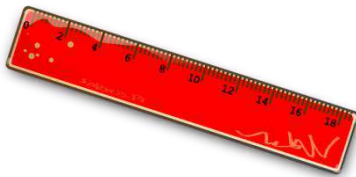
1.

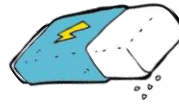
2.

3.

4.

5.

6.

1.

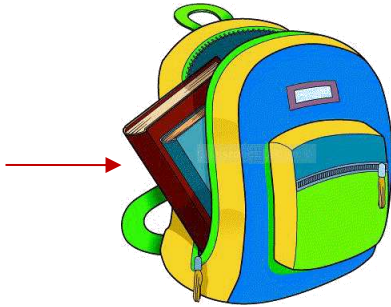
3.

		p	6.	c	r	a	y	o	n	
		e			u					
5.										
2.	p	e	n	c	i	l	c	a	s	e
		c			e					
		i	4.	e	r	a	s	e	r	

Exercise 2

1.

A : What is this?

B : It is a **book**.

A : Where is it ?

B : It is **in** the bag.

2.

A : What is this?

B : It is a **clock**.

A : Where is it ?

B : It is **on** the wall.

3.

A : Is it a ball?

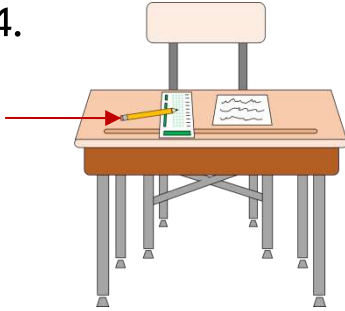
B : **Yes, it is.**

A : Where is it ?

B : It is **under the table.**

4.

A : Is it a ruler?

B : No, it isn't.

It's a pencil.

A : Where is it ?

B : It is on the table.

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

นักเรียนที่น่ารัก..
เรามาศึกษาและเรียนรู้เพื่อพัฒนา
ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกัน

1. มีความตั้งใจใฝ่เรียนรู้

2. ทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการทำ

😊 Exercise 1 😊 Exercise 3

😊 Exercise 2

มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 : เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อ

ประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

- ป. 6/3 เลือก/ระบุประโยค หรือข้อความสั้น ๆ ตรงตามภาพ
สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายที่อ่าน
- ป. 6/4 บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่าน
บทสนทนา นิทานง่ายๆ และเรื่องเล่า

มาตรฐาน ต 1.3 : นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด

และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

- ป. 6/1 พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน
และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว
- ป. 6/2 เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ
ที่ฟังหรืออ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์ได้
2. นักเรียนสามารถฟังและตอบคำถามได้
3. นักเรียนสามารถเติมคำลงในช่องว่างได้
4. นักเรียนสามารถเขียนแผนภูมิ แสดงข้อมูลต่าง ๆ ที่ฟังหรืออ่าน
5. นักเรียนสามารถนำเสนอความคิดรวบยอดโดยการพูดและเขียนได้

kinds of plant

Activity 1 : Listen and repeat.

tree

grass

vegetable

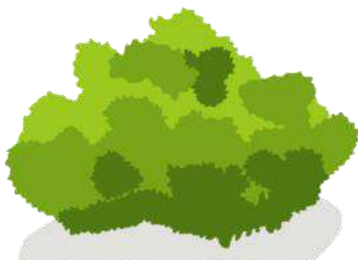
flower

herb

bush

Exercise 1

Word Scramble.

e h r b

a s g r s

s b u h

o w r f l e

r e t e

v g e l e a t b e

Activity 2 : Reading Time

Plants

A plant is living thing.

Plants need 3 things to grow.

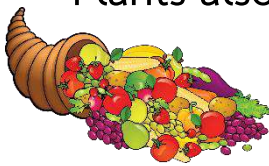

They need **sunlight**.

They need **water**.

Plants also need nutrients from **soil**.

Plants have many uses.

They can be used for food.

Plants can be used for clothing.

Plants can be used for shelter.

Plants provide oxygen.

What do you know about plants ?

Exercise 2

Read the plant story and answer the questions.

1. Is a plant living thing ?

Answer :

2. What a plant need to grow ?

Answer :

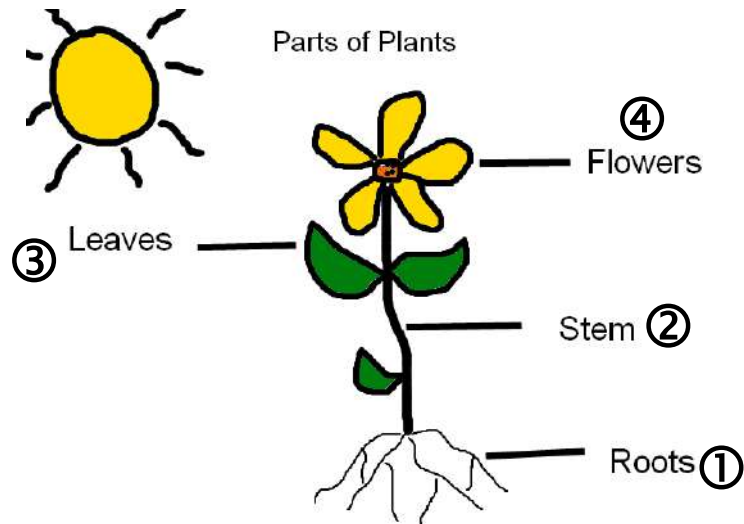
3. How the people use plant ?

Answer :

Activity 3

Listen and practice.

Van : Mei, What are you doing ?

Mei : I'm growing a flower.

Van : Very nice. Do you know what a plant need to grow ?

Mei : Yes, I do. They need sunlight, water and soil.

Van : What do you know about parts of plant ?

Mei : I know a basic part of plant :

① They are roots.

② This is stem.

③ They are leaves.

④ They are flowers.

Exercise 3

Complete the sentences.

About Plants

leaves

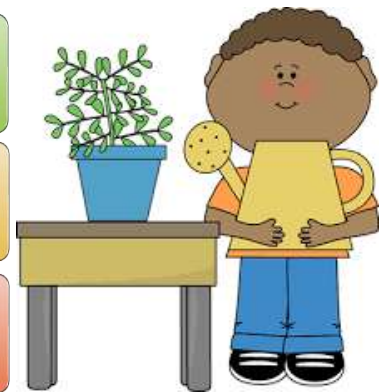
stem

roots

sun

water

flower

1. To grow, a plant needs _____ and _____ .
2. The _____ on the plant helps to make seeds and fruit.
3. The _____ absorb the water and hold the plant in the soil.
4. The _____ use the sun and air to make food for the plant.
5. The _____ brings water to the rest of the plant.

เฉลย

Exercise 1

e h r b _____ herb _____

a s g r s _____ grass _____

s b u h _____ bush _____

o w r f l e _____ flower _____

r e t e _____ tree _____

v g e l e a t b e _____ vegetable _____

Exercise 2

Read the plant story and answer the questions.

1. Is a plant living thing ?

Answer :

Yes, it is.

2. What a plant need to grow ?

Answer :

They need sunlight, water and soil.

3. How the people use plant ?

Answer :

They can be used for food, clothing and shelter.

Exercise 3

Complete the sentences.

About Plants

leaves

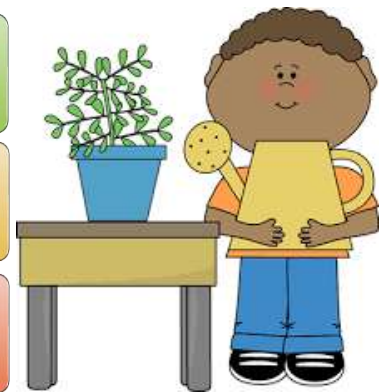
stem

roots

sun

water

flower

1. To grow, a plant needs sun and water .
2. The flower on the plant helps to make seeds and fruit.
3. The roots absorb the water and hold the plant in the soil.
4. The leaves use the sun and air to make food for the plant.
5. The stem brings water to the rest of the plant.